

**Prof. SEYYED MUHAMMAD
HUSAYN TABATABAI**

ZARYS NAUK ISLAMU

Przełożył: Maciej Lang

OD TŁUMACZA

W europejskim kręgu kulturowym powszechne jest mniemanie, że Islam to „prymitywna religia miecza”, która w sferze doktryny wiary łączy wątki zaczerpnięte z Judaizmu, Chrześcijaństwa i dawnych wierzeń arabskich.

Ten zadziwiający łańcuch nieporozumień i pomyłek rozpoczyna się już w średniowieczu, w okresie wypraw krzyżowych. Na gruncie polskim zaznacza się to szczególnie podczas wojen tureckich. Uznanie proroka Muhammada(S) za oszusta a Allaha (arab. BÓG) za pogańskiego bożka było łatwiejsze niż wdawanie się w rzeczowe dyskusje i polemiki.

„Argument miecza” był wygodniejszy w użyciu niż argumenty logiki. Te czasy szczęśliwie już minęły, pozostały jednak nieporozumienia i pomyłki zrodzone w mrokach średniowiecznego fanatyzmu.

Odwieczne ludzkie dążenie do poznania prawdy wymaga udzielenia sobie odpowiedzi na pytanie, czy Muhammad jest ostatnim prorokiem, a Koran Boskim Objawieniem.

Książka profesora Tabatabai zawiera odpowiedzi na te i inne pytania oraz stanowi nieocenioną pomoc dla Czytelnika pragnącego zaznajomić się z Islamem.

Profesor Seyyed Muhammad Husayn urodził się w 1903 roku w irańskim mieście Tebriz. Po ukończeniu miejscowej szkoły podjął studia na Uniwersytecie Szyickim w Nadżafie (Irak), gdzie zasłynął jako znawca muzułmańskiego prawoznawstwa. Po ukończeniu studiów w Nadżafie powrócił do Iranu i pracował naukowo w Tebrizie, a później w Qum. Zainteresowania profesora Tabatabai skupiały się wokół problemów związanych z muzułmańską filozofią, teologią i gnozą. Okres pobytu w Qum to również praca nad komentarzami do Koranu. Szczególny rozgłos przyniósł Profesorowi cykl spotkań i dyskusji z wybitnym francuskim filozofem Henry Corbinem oraz studia porównawcze nad muzułmańską gnozą i świętymi księgami innych religii: Hinduizmu, Taoizmu i Chrześcijaństwa.

WSTĘP

Książka niniejsza jest próbą zarysu nauk Islamu. Napisana stosunkowo prostym językiem pragnie przybliżyć zagadnienia związane z Islamem wszystkim tym, którzy nie mieli dotąd okazji do dogłębszych studiów w tej dziedzinie. Jednym z najbardziej cenionych sposobów propagowania kultury, nauki i religii jest umiejętność posługiwania się prostym językiem. Metoda ta pozwala na uwolnienie niektórych nauk specjalistycznych od ciężkiej zasłony zawikości i komplikacji oraz umożliwia ogółowi zrozumienie istoty badanych przez nie zjawisk. Wszystkie zagadnienia można objaśnić i opisać tak, że każdy, stosownie do swej pozycji i wykształcenia, przyswoi sobie wiedzę o ogólnych aspektach danego problemu.

Najlepszy przykład zastosowania tej metody znaleźć można w Koranie, gdzie najbardziej skomplikowane, intrygujące człowieka zagadnienia, pełna subtelności tematyka z dziedziny metafizyki, jak: zmartwychwstanie, kres życia, stan duszy po śmierci, itp. opisane zostały za pomocą najprostszych słów. Wylizanie takich przykładów - opartych o pełne głębokiej treści fragmenty Koranu - wymaga oddzielnego omówienia. Poprzestaniemy, więc na jednym z tych dwóch.

Koran argumentując rzeczowo i logicznie zmartwychwstanie i życie po śmierci stwierdza:

„Kto ożywi kości, kiedy one są zetłale?”

Powiedz: „Ożywi je ten, kto stworzył je po aż pierwszy...”

(sura Ja Sin, aja¹ 78,79)

Jakże mocną i jasną argumentację zawierają te proste słowa. Potęga, która przeistoczyła pustkę w świat istnienia może zebrać te „zetłale kości”, ponieważ to ona dała im życie.

Powiadają, że Farabi² rzekł pewnego razu „Oj, gdyby jeszcze żył Arystoteles, przedstawiłbym mu ten koraniczny argument, a uwierzyłby w cieleśne zmartwychwstanie”. Dzięki logice zawartej w prostych słowach, każdy,

¹ Koran dzieli się na 114 sur, każda z nich posiada własną nazwę i zawiera od 3 do 286 ajatów (arab. „aja” – cud, znak).

² ABU NASR FARABI 870-950 n. e. - słynny uczony i myśliciel muzułmański, Pers z pochodzenia, pierwszy filozof Iranu w dobie Islamu.

jeśli choć trochę pomyśli, pojmie je. Równie wiele słów padło w związku z problemem początku istnienia. Posługiwano się wieloraką argumentacją, podczas gdy Koran porusza to zagadnienie za pomocą paru słów:

„Czy nie będzie wiedział ten, który stworzył,
On jest Przenikliwy
On, który uczynił dla was ziemię
Świadomy!”
(Sura Królestwa, aja 14,15)

Opis taki jest jasny, nawet dla umysłów ścisłych. Również Prorok(S) i Imamowie, wyjaśniając trudne i skomplikowane sprawy, przybliżając ludziom słowo Boże, posługiwali się prostym, acz pełnym treści językiem. Są o tym wzmianki w Koranie:

„My wysłaliśmy posłańców, przemawiających tylko językiem swego ludu,
abyśmy mogli jasno tłumaczyć.”
(sura Abraham, aja 4)

Wers ten jasno mówi, że prorocy wprowadzając pewne normy objaśnili je w przystępnych i dokładnych słowach. Wszystkie wysiłki mające na celu propagowanie prawdy były możliwe dzięki temu, że prorocy doskonale znali specyfikę i horyzonty myślowe ludzi sobie współczesnych. Świetnie rozumieli uczucia i namiętności, mieli doskonale rozeznanie w smaku artystycznym i gustach literackich ludzi zamieszkujących ich rodzinne strony. Potrafili wlać swoją naukę w proste serca, przyciągnąć uwagę i rozpalić umysły. Podstawy nauczania proroków były jasne i zwarte. Posiadały jednak swą specyfikę i mimo to spotkały się z zainteresowaniem wśród różnorodnych społeczności. Na tej zasadzie budowany był fundament misji każdego proroka:

„Jesteśmy posłańcami, mówimy do ludzi na poziomie odpowiednim do stanu ich umysłów” (hadis³ – życie)

W oparciu o tę fundamentalną zasadę, korzystając z nauk Koranu i hadisów, uczeni muzułmańscy pisali swe dzieła prostym językiem. Potrafili łączyć głęboką treść z przejrzystą formą. Doskonale zdawali sobie spra-

³ Hadis – poświadczony przekaz dotyczący życia i działalności Proroka (S).

wę z tego, że sposób artykulacji, specyfika językowa, słownictwo i styl są znaczącym czynnikiem upowszechniania idei w każdym społeczeństwie. To bardzo ważna, lecz niestety, obecnie zapomniana zasada.

Idąc dalej tą drogą trzeba wspomnieć o dwóch koniecznych warunkach, niezbędnych dla całościowej realizacji wspomnianych zadań. Po pierwsze - znajomość tradycji słowa pisanego, kanonów literackich i artystycznych, możliwych do zastosowania. Bez uwzględnienia obu tych elementów nie można liczyć na powodzenie popularyzacji nawet najbardziej godnych uwagi idei.

Przygotowanie jasnych opracowań dotyczących pojęć zawartych w wielu skomplikowanych naukach, jakimi zajmuje się człowiek, jest zadaniem trudnym, wymagającym wielkiego kunsztu. Ten, kto potrafi objaśnić zawiłą kwestię ludziom prostym - dokona większego dzieła niż ten, który objaśni ją specjalistom.

Należy zwrócić uwagę, że owego „kaganka nauki” nie może nieść osoba, nieposiadająca dostatecznego wyobrażenia o poruszanych przez siebie sprawach. Konieczna jest, więc nie tylko komunikatywność, ale i rzetelna wiedza.

Żywotnym problemem przy propagowaniu nauki religii, a Islamu szczególnie jest korzystanie z tego typu opracowań. Nie wszyscy, bowiem mają sposobność poświęcania się długoletnim studiom w zakresie historii Islamu. Dlatego potrzebne są takie prace, które w wystarczającym stopniu zaznajomią czytelnika z głębią myśli i rozległością nauki islamu.

„Gdy brak naczynia, zaczerpnąć trzeba wodę dłonią, przynajmniej na tyle, by zaspokoić pragnienie”.

Wszyscy badacze, specjalizujący się w zagadnieniach związanych z Islamem, winni posiadać pewien kunszt literacki, znać sposoby upowszechnienia tej tematyki, umieć przybliżyć kulturę Islamu współczesnemu pokoleniu.

Takie zadanie stoi również przed niniejszą książką. Jej autor, zmarły profesor Tabatabai, dzięki ogromnej wiedzy w zakresie nauk Islamu, oraz dzięki doświadczeniu, które zdobył w trakcie pisania stosunkowo przystępnych książek z tej dziedziny - mógł to zadanie realizować.

Lektura tej pracy oraz kilku innych, będących w naszej dyspozycji, pozwala na wyniesienie wielu korzyści. Jednak mała liczba publikacji w tym zakresie powinna zwrócić uwagę ośrodków naukowych i uczonych odpowiedzialnych za działanie na tym polu.

CENTRUM WYDAWNICZE BIURA POPULARYZACJI ISLAMU
OŚRODEK NAUKOWY W QUM

ZARYS NAUK ISLAMU

RELIGIA

Każda religia składa się z doktryny wiary i szeregu wskazówek praktycznych oraz zasad moralnych, które zostały dane przez Boga prorokom w celu wskazania człowiekowi drogi i pokierowania nim.

Przekonanie o słuszności wyznawanej doktryny i wypełnianiu przykazań jest warunkiem pomyślności i radości człowieka w życiu doczesnym i przyszłym. Jeżeli więc będziemy pobożni, będziemy wypełniać nakazy Boga i proroków, staniemy się szczęśliwi na tym szybko przemijającym świecie i w życiu wiecznym. Człowiek, który nie jest pogrążony w grzechu i niewiedzy, który może poszczycić się nieskazitelną moralnością i czynieniem dobra jest szczęśliwy. Powinien on posiadać ufność, siłę i spokój w wirze światowych wydarzeń.

Religia Boga prowadzi nas właśnie do takiego szczęścia i pomyślności. Bez niej osiągnięcie tego jest niemożliwe.

Wiara funkcjonuje w sercu człowieka niczym strażnik. Zawsze kieruje go we właściwą stronę, strzeże go od podłości i skłania ku dobrym czynkom. Wiara jest najsilniejszym i najtrwalszym punktem oparcia, dzięki, któremu - w doli czy niedoli - człowiek nie popada w zmartwienie i depresję.

Ludzie czczący Boga nigdy nie zatracają siebie, nie odczuwają w sobie pogardy i poniżenia. Czując związek z nieograniczoną potęgą Stwórcy świata, zawsze wspominają Go i znajdują u Niego schronienie. To oni mają siłę, ufność i spokój.

Religia wskazuje nam moralność, którą powinniśmy kierować, dobre uczynki, które powinniśmy wykonywać. Na tej podstawie dzielimy religię na trzy części: wiarę, moralność, praktykę.

Te kilka zdań napisanych tutaj należy skomentować, aby były zaakceptowane przez Szanownych Czytelników.

WIARA

Jeżeli zwrócimy się do swego intelektu, dojdziemy do wniosku, że ten świat bytu ze swym zadziwiającym porządkiem nie mógł zaistnieć sam, a porządek stworzonego świata nie może funkcjonować bez odpowiedniego dawcy. Na pewno jest Stwórca, który dzięki swej potędze i nieskażonej

wiedzy, powołał do życia ten wielki i wspaniały świat, a poprzez trwałe i niezmiennie prawa, które ustanowił, obdarzył go dokładnymi regułami. Nie istnieje nic, co byłoby pozbawione sensu, nie ma również takiej istoty, która nie podlegałaby ustanowionym przez niego prawom.

Czyż można uwierzyć, że ten miłosierny Bóg, z całą łaską i miłosierdziem, które ma dla swych stworzeń, człowieka - uwiecznienie dzieła stworzenia - pozostawił własnemu losowi? Czy mógł Bóg zezwolić, by społeczność ludzka zdała się na umysł zwykłego śmiertelnika, który stał się niewolnikiem własnych pragnień i zachcianek, a w konsekwencji popadł w niewiedzę i nieszczęście?

Jaka jest odpowiedź na te pytania?

Według tego, co już zostało powiedziane, trzeba poprzez proroków, którzy dalecy są od błędów i pomyłek, wysłać ludziom wskazówki, tak, aby stosowanie ich zapewniło każdemu człowiekowi szczęście i pomyślność.

Korzyści płynące ze stosowania w praktyce przekazów religii nie są zupełnie na tym świecie widoczne. Nie osiągają swej nagrody jednostki czyniące dobro, nie są pociągane do odpowiedzialności osoby szerzące zepsucie, okrutnicy. Stąd rozumiemy, że powinien istnieć inny świat, gdzie uczynki ludzi będą dokładnie osądzone. Jeśli ktoś czynił dobro, powinien ujrzeć tam nagrodę, ktoś, kto nie stronił od uczynków podłych powinien być tam ukarany. Religia nawołuje, więc człowieka do przyjęcia tych i innych prawdziwych poglądów, które będą go strzec przed ciemnotą i niewiedzą.

MORALNOŚĆ

Religia mówi nam, abyśmy wyrabiali w sobie dobrze widziane cechy, byśmy mieli nieskażony, kryształowy charakter i przystrajali się cenionymi przymiotami. Obowiązki, dobrzy, pełni humanizmu, miłosierni, wierni, mili, pogodni i sprawiedliwi - tacy powinniśmy być, broniąc swego prawa i nie wykraczać poza jego granice, nie sięgać po własność, ziemię i życie innych. W zdobywaniu wiedzy i kultury nie powinniśmy unikać żadnych ofiar i poświęceń.

Na koniec trzeba stwierdzić, że we wszystkich sprawach sprawiedliwość i rozważa winny kierować naszym postępowaniem.

PRAKTYKA

Religia przykazuje, abyśmy wykonywali w życiu czyny, które są dobre i pożyteczne zarówno dla nas samych, jak i społeczeństwa. Unikać powin-

niśmy natomiast uczynków, które powodują zgorzenie i zepsucie. Religia uczy nas, że trzeba, jako wyraz czci i chwały dla Stwórcy, wypełniać takie akty jak modlitwa, post i inne, które są oznaką poddania się Jego woli.

Są to przepisy i wskazania, które religia przyniosła i zachęca nas do ich wypełniania. Niektóre z nich dotyczą przekonań, inne zasad moralnych, wreszcie inne praktyki. Było już omówione, że przyjęcie i wypełnianie ich jest jedynym sposobem na szczęście i pomyślność. Wiadomo, bowiem, że tylko człowiek rozumiejący sens swojej egzystencji i wypełniający wyznawane zasady moralne może żyć w harmonii z otaczającym go światem i osiągnąć szczęście.

CZY ZWIĄZEK CZŁOWIEKA Z RELIGIĄ JEST KONIECZNY?

Pierwszym pytaniem, jakie się tu nasuwa jest pytanie o zależność życia ludzi od religii i poznania Boga. Czy ludzkość nie może egzystować bez religii i wiary w Boga? Czyż nie słyszy się głosów, że wierzący, to ludzie, którzy udowadniają światu istnienie jakiegoś Boga i w celu uzyskania jego przychylności wykonują specjalne czynności?

Możliwe, że w jakiejś społeczności wypaczone prawa ludzkie regulują obowiązki jednostki w ramach zasady „strat i zysków”. W tym przypadku prawa ludzkie zajmują miejsce religii i ta ostatnia przestaje być potrzebna.

Spojrzenie na przykazania i przepisy Islamu pozwala na szybkie obalenie tej tezy. Islam poza oddawaniem czci Bogu reguluje całość praw dotyczących tak jednostki, jak i społeczności, ustanawiając wiele dojrzałych zaleceń. Dzięki zdumiewającej analizie życia społecznego i jednostkowego mógł Islam stworzyć odpowiednie przepisy dotyczące najbliższych zdrałoby się sytuacji. Działania te mają na celu maksymalny rozkwit społeczeństwa i zabezpieczenie szczęścia jednostki. Człowiek sprawiedliwy wie, jak wypaczone i ograniczone są ludzkie prawa.

Bóg Najwyższy opisuje w Koranie Islam w kategoriach, jakie wyżej wymieniliśmy. Dla przykładu warto przytoczyć kilka cytatów ze Słowa Bożego.

„Religią prawdziwą w oczach Boga jest Islam!

Ci, którym została dana Księga, przez zawiść poróżnili się między sobą, dopiero wtedy, gdy przyszła do nich wiedza.

A kto nie wierzy w znaki Boga...

Zaprawdę, Bóg jest szybki w rozrachunku!”

(sura Rodzinna Imrana, aja 19)

Religia, do której nawoływali prorocy, składa się z czci oddawanej Bogu i z wypełniania jego przykazań. Nauczyciele religii oddzielający drogę prawdy od fałszu, z powodu fanatyzmu i wrogości, nie skierowali się ku prawdzie. Każdy udał się swoją drogą, co w konsekwencji doprowadziło do powstania różnych religii na Ziemi. W rzeczywistości grupa ta, zgodnie ze Słowem Bożym, została uznana za odstępców. Bóg potraktuje ich wkrótce tak, jak na to zasłużyli.

„A od tego, kto poszukuje innej religii niż Islam, nie będzie ona przyjęta.
i on w życiu ostatecznym
będzie w liczbie tych,którzy ponieśli stratę.”
(sura Rodzina Imrana, aja 85)

„O wy,którzy wierzycie!
Chodźcie w pokoju wszyscy
i nie chodźcie śladami szatana!
Zaprawdę, on jest dla was wrogiem jawnym!”
(sura Krowa, aja 208)

„Wypełniajcie wiernie przymierze z Bogiem,
skoro je zawarliście!
Nie łamcie przysięg, skoro je złożyliście, boć przecież uczyniliście Boga
waszym poręczycielem!
Zaprawdę, Bóg wie, co wy czynicie!”
(sura Pszczoły, aja 91)

Treścią tego wersetu jest żądanie, jakie Bóg czyni wobec muzułmanów,
by dotrzymywali danego słowa.

„Wzywaj ku drodze twego Pana
z mądrością i pięknym wspomnieniem!
Rozmawiaj z nim w najlepszy sposób!
Zaprawdę, twój Pan zna najlepiej
tych, którzy zeszli z jego drogi,
i on zna najlepiej tych,
którzy idą drogą prostą!”
(sura Pszczoły, aja 125)

Muzułmanin powinien w celu propagowania religii, z każdym nawiązy-
wać kontakt i rozmawiać, stosownie do poziomu partnera winien wybrać

najskuteczniejszy sposób. Jeżeli nie będzie mógł go skierować na właściwą drogę posługując się dowodami i napomnieniami, powinien przystąpić do merytorycznej dyskusji, jako drogi dowiedzenia słuszności przedstawianych przez siebie kwestii.

„A kiedy Koran jest recytowany to przysłuchujcie się i milczcie!
Być może doznacie miłosierdzia!”
(sura Wzniesione Krawędzie, aja 204)

„Jeśli wysłaliśmy jakiegoś posłańca,
To tylko po to, aby był słuchany
-za pozwoleniem Boga.
A gdyby oni,
kiedy sami sobie wyrządzają niesprawiedliwość,
przyszli do ciebie,
poprosili Boga o przebaczenie
i poprosiliby o przebaczenie dla nich Posłaniec
to znaleźliby Boga
jako przyjmującego nawrócenie, litościwego.”
(sura Kobiety, aja 64)

Nie ma innego sposobu rozwiązywania sporów w społeczności muzułmańskiej niż odwołanie się do Koranu i słów Proroka(S). Każdy spór musi być rozwiązany w ten sposób. Jeśli muzułmanin omawiając problem posługuje się logiką, to dlatego, że Koran dopuszcza takie działanie.

„I przez miłosierdzie od Boga
ty stałeś się dla nich łagodny.
Gdybyś był surowy i twardego serca,
to oni odeszliby od ciebie.
Więc przebacz im
i proś Boga o przebaczenie dla nich.
zasięgaj ich rady w każdej sprawie!
A kiedy poweźmiesz decyzję,
to zaufaj Bogu!
Zaprawdę, Bóg kocha tych,którzy ufają!”
(sur Rodzina Imrana, aja 159)

Podobne zalecenie czyni Bóg w stosunku do wyznawców judaizmu i chrześcijan:

„Powiedz:

O ludu księgi!

Wy nie opieracie się na niczym,
dopóki nie wypełniacie Tory i Ewangelii,
i tego, co wam zostało zesłane
od waszego Pana.

Lecz to, co tobie zostało zesłane, w wielu spośród nich
zwiększyło tylko bunt i niewiarę.”

(sura Stół Zastawiony, aja 68)

Stary i Nowy Testament również to potwierdzają. Tora bowiem zawiera wiele przepisów prawnych, zaś Ewangelia nawiązuje do nich.

WNIOSKI

Z lektury cytowanych fragmentów wynika, że według Koranu religia jest najlepszym sposobem na życie. Różnice istniejące między religią a prawem ludzkim są następstwem tego, że religia pochodzi od Boga, natomiast inne prawa są wytworem myśli człowieka. Inaczej mówiąc religia łączy normy życia społecznego z oddawaniem czci Bogu Najwyższemu z wypełnianiem jego przykazań. W prawach ustanowionych przez ludzi nie ma troski o zachowanie tego rodzaju więzi.

KORZYŚCI PŁYNĄCE Z RELIGII

Wszystko co powiedzieliśmy świadczy o tym, że religia ma ogromny wpływ na formowanie postaw jednostek i stosunki panujące w społeczności. Jest przy tym jedynym środkiem zapewniającym harmonię i pomyślność.

Społeczność nie związana z religią traci poczucie realizmu, swe cenne życie poświęca na błędzenie i „walkę z wiatrakami”, deprecjuje intelekt, pędzi życie zwierzęce, życie z dnia na dzień bez trwałych podstaw. Społeczność taką ogarnia demoralizacja, panuje w niej „prawo dżungli”, w ten sposób traci wszystkie przywileje jakimi Bóg obdarzył człowieka. Oprócz tego, że członkowie takiej zbiorowości nie osiągną szczęścia wiecznego i doskonałości, również w życiu ziemskim odczuwają złowrogie skutki swych błędów i odchyień.

Wcześniej czy później uświadomią sobie na jakie manowce prowadzi droga nakreślana przez religię i wiarę w Boga, prowadzi do harmonii. Będą wtedy żałować swego dotychczasowego postępowania.

Bóg najwyższy oznajmia nam:
„Pomyślność osiągnął ten, kto ją(duszę) oczyścił,
lecz poniósł stratę ten, kto ją zciemnił!”
(sura Słońce, aja 9,10)

To znaczy: ten który unika nieprawości jest zbawiony, który nie umie ustrzec się grzechu celu tego nie osiągnie.

Oczywiście trzeba wiedzieć, że szczęście jednostki i społeczna harmonia zależą od wypełniania Boskich przykazań, a nie od ich werbalnej akceptacji, ponieważ liczą się czyny, a nie intencje. Wyobraźmy sobie człowieka, który uznając się za muzułmanina reprezentuje czarny charakter, brak mu moralności, a jego postępowanie jest podłe i ohydne, on sam natomiast oczekuje Boskiej nagrody, gdyż jest „muzułmaninem”. Przypomina on chorego, który, po wizycie u lekarza, chowa receptę do kieszeni i udaje się do domu oczekując wyzdrowienia.

„Zaprawdę, ci, którzy uwierzyli,
ci, którzy wyznają Judaizm, chrześcijanie i sabejczycy,
i ci, którzy wierzą w Boga i w Dzień Ostatni
i którzy czynią dobro,
wszyscy otrzymają nagrodę u swego Pana.”
(sura Krowa, aja 62)

Można snuć przypuszczenia na podstawie tego wersetu, że ci, którzy wierzą w Boga i Dzień Ostatni, oraz czynią dobro, choćby nie uznawali wszystkich proroków, zostaną zbawieni. Trzeba jednak pamiętać, że w surze „Kobiety” (aja 150 i 151) Bóg najwyższy uznaje za odstępców ludzi nie uznających proroków w ogóle lub akceptujących tylko niektórych:

„Zaprawdę, ci, którzy nie wierzą
w Boga i jego posłańców
i chcą uczynić rozróżnienie
między Bogiem i Jego posłańcami,
mówią:
„Wierzmy w jednych, a nie wierzymy w drugich”

I oni chcą znaleźć sobie
w ten sposób jakąś drogę:
Oni są niewiernymi naprawdę!
I przygotowaliśmy dla niewiernych
karę poniżającą.”

Tak rzecz się ma z Żydami, którzy odrzucili Jezusa(A)⁴ i Muhammada-(S)⁵ oraz chrześcijanami, którzy nie uznali misji tego ostatniego.

Podsumowując trzeba stwierdzić: ten wyciągnie pełne korzyści ze swej wiary, kto uznaje wszystkich proroków i potwierdza to życiem wypełnionym czynieniem dobra.

CYWILIZACJA LUDZKA

Jeśli przyjrzymy się czynnikom, które doprowadziły do powstania społeczeństw ludzkich, stanie się dla nas jasne, że człowiek w życiu pragnie i poszukuje szczęścia oraz harmonii. Szczęście owo nie jest możliwe do zrealizowania inaczej jak zabezpieczenie wszystkich środków do życia. Jednak człowiek, dzięki jakiemuś wrodzonemu instynktowi, rozumie, że nie można w pojedynkę osiągnąć tych wszystkich potrzeb, które warunkują jego pomyślność i szczęście. Zdaje sobie z tego sprawę, że sam nie rozwiąże problemów życiowych i nie osiągnie doskonałości. Świadom tej słabości poświęca się życiu społecznemu. Współpraca z innymi jednostkami zostaje uznana za najłatwiejszą drogę do osiągnięcia swych celów.

Człowiek więc przystępuje zbiorowo do zdobywania środków do życia. Każdy odpowiada za zabezpieczenie pewnej liczby określonych środków. Efekty działalności wszystkich jednostek zostają później zsumowane, a każdy członek społeczności, w zależności od rangi swojego działania i pozycji społecznej, otrzymuje swój udział, z którego korzysta i urządza sobie życie. W ten sposób wszyscy pomagają sobie wzajemnie, pracując razem i wytwarzając pewne dobra.

4 Wspominając któregoś z proroków lub Imamów muzułmanie wypowiadają tradycyjną formułę pozdrowienia: „alajhu s-salam” (Pokój niech mu będzie). Umieszczone przy imieniu (A) symbolizuje to pozdrowienie.

5 Wspominając Proroka muzułmanie pozdrawiają go słowami: „Salla-l-llahu alajhi wa salam” (Niech Bóg mu pobłogosławi i obdarzy go pokojem. (S) w tekście symbolizuje to pozdrowienie.

SPOŁECZNA POTRZEBA PRAW

Ponieważ efekty działalności poszczególnych jednostek są zebrane i zsumowane w pewną całość, z której wszyscy chcą korzystać, ostro rysują niesnaski i tarcia interesów, które są nieodłącznym elementem tego typu stałych powiązań. Nie wymaga wyjaśnień stwierdzenie, że interesy ekonomiczne są źródłem powstawania różnego rodzaju konfliktów i zawiści, niszczących początkowe ciepło i serdeczność.

Dla utrzymania poprawnych stosunków między ludźmi konieczne jest ustanowienie całego szeregu przepisów, których przestrzeganie zapobiegać będzie niepokojom i bezprawiu. Jest sprawą jasną, że jeżeli przepisy i prawa regulujące życie społeczności przestaną istnieć, pojawi się anarchia, w której społeczność nie przetrwa ani jednego dnia. Oczywiście prawa wykazują różnice w poziomie myśli społecznej i organizacji zarządzania ze względu na rozpiętości w rozwoju cywilizacyjnym między narodami i ludami. Nigdy jednak żadna społeczność nie uwolni się od potrzeby posiadania pewnych norm i praw, które zwiększą wzajemny szacunek między członkami danego społeczeństwa. Historia nie zna żadnego przykładu zbiorowości ludzkiej pozbawionej wszystkich praw, zwyczajów czy tradycji.

ZALEŻNOŚĆ CZŁOWIEKA OD PRAW

Stąd, że człowiek dokonuje swych czynów kierując się własną wolą i prawem wyboru, płynnie poczucie wolności działania, którą jednostka traktuje jako „absolutną”, nie posiadającą żadnych barier. W konsekwencji domaga się wolności całkowitej, unika wszelkiego rodzaju ograniczeń i dlatego też cierpi z powodu każdego zakazu. Każdą krępującą go normę odbiera jako ogromny ciężar, załamuje się psychicznie.

Prawa publiczne, choćby najmniejsze, zawsze w jakimś stopniu krępują jednostkę, są w opozycji do jej pragnącej wolności natury. Z drugiej jednak strony człowiek rozumie, że jeżeli nie będzie gotowy do poświęcenia części swej wolności dla zachowania społecznego porządku, wówczas powstanie anarchia, która za jednym zamachem zniszczy całą jego wolność.

Jeżeli ktoś spróbuje cokolwiek uszczknąć innym, oni bez wątpienia zrobią to samo wobec niego. Jeśli ktoś posłuży się przemocą, inni również nie będą mieli skrupułów przed jej zastosowaniem.

Jednostka jest bezradna wobec przedstawionych wyżej ewentualności. Dlatego też zachowuje tylko część wolności, a z części musi zrezygnować, by mogło funkcjonować prawo.

SŁABY PUNKT W ROZWOJU PRAW

Z naszych poprzednich rozważań wynika, że między pragnącą wolności naturą człowieka, a każdym prawem, istnieje pewien rodzaj sprzeczności.

Znaczy to, że norma prawna jest niczym łańcuch nałożony człowiekowi na nogi, on zaś nieustannie pragnie zerwać te kępujące więzy, uwolnić się od nich. To jest właśnie największe niebezpieczeństwo, które zagraża prawu społeczności i czyni chwiejnymi same jego podstawy.

Z tego powodu wraz z przepisami praktycznymi ustanawiane są sankcje karne, które strasząc ludzi srogością, powstrzymują ich od łamania prawa. Jako zachęty do przestrzegania przepisów stosowane są nagrody. Nikt oczywiście nie zaprzecza, że system kar i nagród stanowi pomocny czynnik dla zapewnienia przestrzegania prawa. Jednak nie może w stu procentach wyeliminować sprzeciwu. Normy prawne grożące sankcjami karnymi również są ciągle zagrożone naturalnym pragnieniem wolności. Ludzie posiadający wpływ i pełnię władzy mogą się przeciwstawiać prawu jawnie, bez żadnych obaw. Mogą też, stosownie do swych życzeń, wywierać wpływ na aparat sądowniczy i władze wykonawczą. Ci, którzy nie mają wystarczających wpływów mogą wykorzystać słabość lub ignorancję czynników decyzyjnych i także naruszać normy prawa. W tym samym celu można się posłużyć łapówką i protekcją, skorzystać z pokrewieństwa i przyjaźni.

Efektem tego typu działań jest rozregulowanie precyzyjnego mechanizmu porządku społecznego, wprowadzenie go na niewłaściwy tor.

Najlepszym potwierdzeniem tego są obserwowane przypadki naruszania czy łamania prawa, mające miejsce codziennie i we wszystkich społeczeństwach.

ZASADNICZE ŹRÓDŁO SŁABOŚCI PRAWA

Teraz powinniśmy się przyjrzeć, gdzie leży źródło słabości prawa oraz zastanowić się, w jaki sposób można uspokoić buntowniczą i pragnącą wolność naturę człowieka.

Przyczyną przenikania zepsucia do stosunków społecznych oraz nieskuteczności wszelkich norm prawnych jest to, że normalne czynniki tworzące prawo pomijają pewną specyfikę i instynkty tkwiące we wnętrzu każdego człowieka, koncentrują się wyłącznie na sprawach materialnych. Ich celem jest taka koordynacja ludzkich zachowań, która umożliwiłaby wyeliminowanie napięć i sporów. Prawo żąda wyłącznie kontroli nad działaniami członków społeczeństwa. W zakres zainteresowania jego przepisów nie

wchodzą sprawy związane z wnętrzem człowieka, które jest motorem podejmowania decyzji i właściwym wrogiem krępujących go przepisów i norm.

Ponieważ nigdy nie zwraca się uwagi na pragnącą wolności naturę człowieka i setki innych jego instynktów (np egoizm czy uleganie namiętnościom, które są pierwotną przyczyną zepsucia), dlatego pojawia się anarchia i nieporządek, a sfera różnych konfliktów zwiększa się z dnia na dzień. Każde prawo jest ciągle zagrożone raz atakiem ze strony potężnych buntowników, innym razem nocnym napadem złodzieja. Źródłem tych zagrożeń są wspomniane już instynkty. Żadne prawo nie jest więc w stanie zapobiec definitywnie szerzeniu się takiego zła, zepsucia, nie jest w stanie przeciwdziałać powstającym sprzecznościom.

PRZEWAGA RELIGII NAD INNYMI SYSTEMAMI PRAWNYMI

ostatecznym sposobem zachowania praw jest wprowadzenie szeregu sankcji i stworzenie aparatu przymusu. Lecz zgodnie z tym co wcześniej powiedzieliśmy żadne sankcje i przymus nie mogą powstrzymać niespokojnej natury i buntowniczych instynktów człowieka. Mogą karać, ale nie mogą zapobiec naruszaniu przepisów.

Religia oprócz tego, że dysponuje, podobnie jak inne systemy prawne, instytucją stróża porządku i sankcjami przeciwko jednostką naruszającym prawo, posiada też inne potężne środki, którymi można pokonać i zniszczyć każdy przejaw buntu.

1. Religia wskutek tego, że łączy życie społeczne z czcią dla Boga, tworzy poczucie odpowiedzialności przed Bogiem za wszystkie poczynania osobiste i działania zbiorowe.

Bóg Najwyższy, dzięki swej wszechmocy i nieskończonej wiedzy, zna każdą myśl ludzką oraz każdy sekret w sercu człowieka. Nie ma dla Niego żadnych tajemnic. Religia przekazuje funkcje opieki i ochrony człowieka w ręce „wewnętrzznego stróża” ,który nie czyni błędów, a którego kary czy nagrody nie da się uniknąć.

„O ludzie!
Bójcie się waszego Pana,
który was stworzył z jednej istoty
i stworzył z niej drugą do pary.”
(Sura kobiety, aja 1)

„Oni odsuwają się od drogi Boga, lecz Bóg obejmuje to,
co oni czynią.”
(Sura Łupy, aja 47)

„Zaprawdę, twój Pan da pełną zapłatę
wszystkim za ich czyny!”
(Sura Hud, aja 111)

Jeżeli porównamy warunki życia w sferze oddziaływania prawa ludzkiego z warunkami życiowymi w sferze wpływu religii jasną stanie się dla nas przewaga tych drugich. W społeczeństwie, którego członkowie są religijni i wypełniają wynikające stąd obowiązki, nie ma wzajemnej podejrzliwości, ponieważ każdy uznaje Boga za obserwatora swych czynów.

Ludzie stanowiący tą społeczność czują się zabezpieczeni nie tylko od możliwości ataku fizycznego czy słownego współziomka. Czują się zabezpieczeni także w sferze intencjonalnej. Tego nie zapewni absolutnie żadne prawo ludzkie. To religia zakazuje człowiekowi samego posiadania złych zamiarów.

„O wy, którzy wierzycie!
Unikajcie wielce podejrzeń.
Zaprawdę, niektóre podejrznienia są grzechem!
Nie szpiegujcie się wzajemnie!
Nie obmawiajcie jedni drugich
w ich nieobecności!”
(Sura Komnaty, aja 12)

Jednostka jest w środowisku religijnym całkowicie bezpieczna i jej życie wypełnione jest spokojem i radością. Otrzyma ona również swój udział pomysłowości nieprzemijającej życia przyszłego.

W warunkach panowania prawa ludzkiego człowiek powstrzymuje się od naruszenia prawa widząc policję. W innej sytuacji możliwe jest dokonanie przez owego człowieka przestępstwa.

2. Osoba wierząca kierując się religią pojmuje prawdę, że jej życie nie jest ograniczone do kilku chwil na tym szybko przemijającym świecie. Jest jeszcze nieograniczone i nieskończone życie, które nie kończy się wraz ze śmiercią.

Drogą do niego jest przestrzeganie przykazań, które przynieśli nam posłani przez Najwyższego Stwórcę. Wszechwiedzący i Wszechmocny Bóg

znając zarówno czyny, jak i intencję człowieka rozliczy go odpowiedni do jego jawnych i skrytych zachowań. Ukrywanie jakiegos faktu zupełnie nie uwalnia nas od odpowiedzialności przed Bogiem.

3. Osoba wierząca zgodnie ze swymi przekonaniemii wie, że wypełnianie każdego przykazania jest poddaniem się Bogu. Choć jest to powinność człowieka, a nie żadna zasługa, otrzymuje on, dzięki łasce Stwórcy piękną nagrodę.

Wynika z tego, że każdy akt poddania się Najwyższemu jest pewną formą transakcji, handlowej wymiany. A do tego że z własnej woli i z rozmysłem można pozbyć się części posiadanej wolności, aby zadowolić Boga Miłosiernego i otrzymać od niego piękną nagrodę. Człowiek wierzący ochoczoz przystępuje do takiej transakcji. Wypełniając przykazania i rezygnując z części wolności zyskuje dużo więcej.

Sprzedając jeden towar, kupuje nowy, lepszy, który zajmie miejsce poprzedniego. Natomiast ktoś, kto posłuszeństwo wobec Boskich praw traktuje jako uszczerbek dla swojej wolności, a jego natura cierpi z tego powodu, szuka okazji, by te powiązania zerwać. Osoba ta pragnie tylko wolności.

Trzeba dodać, że istnieją również inne różnice między prawem a religią.

Wyznawcy religii unikają grzechu, ponieważ jest to zgodne z ich własnymi życzeniami. Ludzie podlegający wyłącznie prawu świeckiemu stosują się do norm ze strachu. Religia posiada „rząd dusz”, podczas gdy prawo świeckie może spoglądać tylko na ręce. Religia wpływa na sferę zarówno intencji, jak i czynów. Natomiast prawo świeckie ogranicza się tylko do uczynków człowieka. Religia nie jest tylko stróżem, który powstrzymuje od dokonywania potępianych czynów. Jest też nauczycielem i wychowawcą, który uczy człowieka jak powinien żyć, podczas gdy prawo ma tylko aspekt represyjny.

Jeżeli wartość prawa ustanowionego przez ludzi przyjmiemy za jeden w jakiejś skali, to wartość religii w tej skali tysiące takich jednostek. Starania o to, by zastąpić religię prawem ludzkim można porównać do próby zmiany zdrowej kończyny na drewnianą protezę.

Podsumowując należy stwierdzić, że religia jest najlepszym i najdoskonalszym sposobem na budowę społecznego porządku. Bardziej niż inne metody skłania ludzi do przestrzegania norm społecznego współżycia.

PRÓBY INNYCH ROZWIĄZAŃ

Wiele krajów zacofanych, które w ostatnim wieku rozwijają się i modernizują, mimo iż przyjęły demokratyczną formę rządów, nie poświęciły uwagi słabym punktom prawa. Rezygnując z kierowania się religią stały się one przykładem panowania „prawa dżungli”. Z drugiej jednak strony, wiele postępowych i trzeźwo myślących narodów świata zauważyło słabe punkty własnego prawa i pragnąc je ratować od zupełnej klęski podjęło inną drogę.

Mianowicie wychowanie i nauczanie ustawiły narody w taki sposób, by każda jednostka dojrzewała i dorastała w poczuciu akceptacji pewnej moralności.

Dzięki temu podejmując jakiekolwiek działania później, będzie ona uznawać prawo za święte i nienaruszalne. Ten rodzaj wychowania sprawia, że prawo wprowadzone jest w sposób przyswajalny. W konsekwencji w zauważalnym stopniu zapewnia ono społeczną harmonię.

Trzeba jednak wiedzieć, że idee społeczeństw stosujących ten rodzaj wychowania dzielą się na dwie części:

1. Pojęcie takie jak: humanizm, pragnienie dobra i wyrozumiałości opierające się na racjonalizmie zostały bez wątplenia zaczerpnięte z religii. Na długo przed powstaniem społeczeństw rozwiniętych religia nawoływała ludzi do realizacji tych idei.

2. Nierealne i fantastyczne idee, które mają zastąpić religie. Oczywiście mogą one wywierać wielki wpływ na człowieka. Weźmy na ten przykład mit o bohaterze poświęcającym życie dla ratowania ojczyzny.

Tego rodzaju idee mają charakter praktyczny. Mogą stworzyć prawdziwego bohatera, który na polu bitwy dokona wielkich czynów, okaże ogromne poświęcenie. Przynoszą jednak szkodę, ponieważ wychowują człowieka w kulcie iluzji, zabijają wrodzony instynkt obiektywnej obserwacji.

Ludzie, którzy nie wierzą w Boga i Dzień Sądu uznając śmierć za kres ostateczny, nie rozumieją nigdy pojęcia życia wiecznego.

Człowiek zgodnie z danymi przez Boga naturą i charakterem pragnie religii.

Szukając nieustannie szczęścia w życiu, ucieka się do różnych środków dla zaspokojenia swoich potrzeb. Bez wątplenia dąży do znalezienia takich, które byłyby zawsze niezawodne i skuteczne. Z drugiej strony w świecie natury nie ma wiecznego i niezniszczalnego środka dla realizacji szczęścia. Każdy z nas szuka niewzruszonego punktu oparcia, który będzie w życiu punktem odniesienia.

Umożliwi to znalezienie rzeczywistego spokoju wewnętrznego, religia daje ludziom właśnie wszystko, ponieważ najwyższy Bóg posiada niewzruszoną wolę, do której żadne braki i omyłki nie mają dostępu. Sposobem zaś, dzięki któremu można znaleźć związek z Bogiem jest Islam.

W oparciu o powyższe słowa można stwierdzić, że to instynktowne pragnienie człowieka jest jednym z najlepszych argumentów świadczących o prawdziwości trzech dogmatów tej religii- jednobóstwa, prorocтва i zmartwychwstania. Owo naturalne zrozumienie jest integralną częścią składową natury człowieka, trudno zaś mówić o „naturalnym” błędzie. Tak samo można mówić o myleniu wroga z przyjacielem czy uczucia głodu z uczuciem sytości.

Prawdą jest, że człowiek nieraz marzy oby wznieść się nad ziemię niczym ptak i poszybować w przestworza. Rozróżnia jednak te marzenia od rzeczywistości. Wie, że nie stanowią one środka, zapewniającego pomyślność, doskonały spokój i i życie ludzkie- w pełnym tego słowa znaczeniu. Człowiek zawsze będzie dążył do zapewnienia sobie szczęścia. Jeżeli zatem, nie istniałoby w świecie bytu ta niewzruszona przyczyna- (Bóg), gdyby nie było błogości i stanu absolutnego spokoju (którym dla tego świat jest życie wieczne), gdyby religia (przyniesiona przez proroków) nie była prawdziwa- nasz umysł nie byłby tak żywo zainteresowany tymi problemami.

KRÓTKA HISTORIA RELIGII

Najbardziej wiarygodną metodą skrótowego przedstawienia historii religii dla osób wierzących jest Koran. Jest on bowiem bezstronny, nie ma w nim błędów, pomyłek i fanatyzmu. Koran objaśnia, że religia Boga, którą jest Islam, towarzyszyła człowiekowi od pierwszego dnia stworzenia. Ta święta księga wyjaśnia nam: cała obecna populacja ludzka pochodzi od jednego mężczyzny i jednej kobiety. Mężczyzna to Adam, prorok któremu zostały zesłane niebiańskie objawienia. Religia Adama składała się z kilku ogólnych zasad, nie była zbyt zawila. Człowiek powinien pamiętać o Bogu i bliźnich, szczególnie szanować rodziców i pomagać im. Unikać zaś zepsucia, mordu i podłości.

Potomkowie Adama i jego małżonki byli prostymi ludźmi żyjącymi w zgodzie.

Rozmnażali się i powoli, z czasem zaczęli skupiać się wchodząc w fazę życia społecznego. Uczyli się i stopniowo osiągnęli wyższy poziom cywilizacyjny.

Procesowi temu towarzyszył podział na różne plemiona, zaczęli pojawiać się przywódcy cieszący się szacunkiem współplemieńców. Oddawano im cześć, stawiano po śmierci pomniki. Tak właśnie zaczęło się bałwochwalstwo. Taką wersję odnajdujemy również u proroków, potwierdza to także historia politeizmu.

Pojawiające się z wolna rozbieżności między ludźmi powstawały na skutek nacisków osób wpływowych na swych współplemieńców. Stawały się one przyczyną rozmaitych sporów, kłótni swarów, które zwodziły człowieka z drogi szczęścia i harmonii. Doprowadzały do nieszczęścia i zguby. Bóg zareagował na to, posyłając proroków i dając im objawione księgi, aby mogli rozwiązać dręczące ludzi problemy. Mówi o tym w swej Świętej Księdze:

„Ludzie byli jednym narodem
i posłał Bóg proroków
jako zwiastunów dobrej wieści, ostrzegających.
On zesłał wraz z nimi Księgę z prawdą,
aby rozsądzać między ludźmi
To, w czym oni się różnili.”
(sura Krowa, aja 213)

ISLAM

Islam-ostatnia religia objawiona przez co najdoskonalsza. Wraz z jej pojawieniem się wszystkie poprzednie zostały anulowane. Bowiem wraz z istnieniem czegoś doskonałego, wadliwe przestaje być potrzebne. Islam został nam objawiony za pośrednictwem naszego wielkiego Proroka, Jego Świętobliwości MUHAMMADA BEN⁶ ABDULLAHA. Otworzyły się wrota zbawienia i wiecznej szczęśliwości. Społeczeństwa ludzkie po wiekach niewiedzy stały się godne poznania tajników cennej wiedzy o Bogu. Mogły wcielać je w życie, mogły wreszcie osiągnąć pełnię człowieczeństwa.

W tej dziedzinie Islam ukazał ludziom prawdy i nauki które są dla myśłu racjonalne, przekazał też wzorzec nieskazitelnej moralności stanowiącej przywilej człowieka. Wreszcie dzięki Islamowi posiadamy przepisy regulujące całość spraw dotyczących jednostki i społeczeństwa. Dlatego Islam to wieczna i światowa religia, mająca doktrynę i cały szereg norm o charakterze etycznym i praktycznym, których wypełnianie gwarantuje człowiekowi pomyślność w życiu doczesnym i szczęście wieczne. Wypełnienie

⁶ Ben – z arab. „sym”.

przepisów tej religii zapewni osiągnięcie najlepszych warunków egzystencji i pełnię człowieczeństwa każdej jednostce i każdej społeczności.

Islam obdarza swymi bezcennymi naukami wszystkich. Wielcy i mali, prości i wykształceni, mężczyźni i kobiety, biali i czarni, ludzie ze Wschodu i Zachodu mogą cieszyć się korzyściami i cennymi walorami jakie daje ten Czysty Zakon pozwalający cnotliwie zaspokajać wszystkie ludzkie potrzeby.

Dzieje się tak, dlatego, że Islam swe nauki i przepisy oparł na samych podstawach aktu stworzenia. Mając więc jasny obraz ludzkich potrzeb przystąpił islam do ich zaspokajania. Natura człowieka i jego duchowe wnętrze są tak samo niezależne od indywidualnych cech jednostek, ras czy uwarunkowań historycznych. Jest bowiem oczywiste, że wszyscy ludzie stanowią jedną rodzinę.

Każdy więc jej członek posiada takie same jak inni podstawy warunkujące jego człowieczeństwo.

Potrzeby różnych ludzi i różnych narodów są analogiczne. Następne pokolenia, potomkowie tejże rodziny odziedziczą ponownie te same potrzeby. W konsekwencji Islam jest religią, która zaspokaja w pełni rzeczywiste, naturalne potrzeby człowieka, która zawsze będzie żywa.

Z tego powodu Bóg Najwyższy nazywa Islam religią naturalną,zywającą ludzi do zachowania ich własnej natury. Wielcy ludzie zaś zawsze twierdzili, że jest to religia łatwa, pozbawiona surowości wobec człowieka.

ZNACZENIE ISLAMU DLA SPOKOJU CZŁOWIEKA

Podobnie jak religia zajmuje uprzywilejowaną pozycję w stosunku do innych systemów, tak samo Islam ma uprzywilejowaną pozycję wśród pozostałych religii. Fakt, że jest najkorzystniejszy dla społeczeństwa ludzkiego staje się jasny, jeśli zestawimy Islam z pozostałymi religiami i systemami społecznymi.

PORÓWNANIE ISLAMU Z INNYMI RELIGIAMI

Islam na tle innych religii jest jedyną w stu procentach religią społeczną. Nauki islamu posiadają zupełnie inny charakter niż chrześcijańskie, które pogrążywszy się w rozmyślaniach o życiu przyszłym milczą o sprawach związanych z ziemską egzystencją. Islam przyjmuje również inną formułę niż judaizm, który całą swoją uwagę skupia na nauczaniu i wychowywaniu tylko jednego narodu. Religia muzułmanów nie ograni-

cza się, jak ma to miejsce np u zoroastrian, do kilku wybranych zagadnień etycznych i praktycznych.

Nauczanie i wychowanie Islamu ma zawsze w perspektywie pomyślność ludzi na Ziemi i w wieczności, niezależnie od czasu i miejsca. To oczywiste, że nie ma innej drogi do naprawy społeczeństw ludzkich. Po pierwsze reforma jednego tylko społeczeństwa czy narodu, w warunkach licznych powiązań i związków istniejących we współczesnym świecie, jest działaniem mało pragmatycznym. Przypomina to próbę oczyszczenia jednej kropli wody w zanieczyszczonym zbiorniku. Po drugie naprawa jednego społeczeństwa, zlekceważenia zaś pozostałych jest zaprzeczeniem samej istoty idei naprawy.

W Islamie została przeanalizowana każda myśl, jaka może pojawić się w umyśle człowieka, każdy rodzaj charakteru oraz wszystkie możliwe warianty działań, jakie może podjąć człowiek.

Zasadnicze znaczenie w myśli islamskiej ma aspekt racjonalistyczny z twierdzeniem o jedności Boga Najwyższego na czele.

W etyce muzułmańskiej istotne znaczenie mają te wartości, które wedle kryteriów zdrowego rozsądku są rzeczywiście nieskazitelne i opierają się zasadzie ścisłego monoteizmu. Na podstawie tejże etyki powstał cały szereg praw i przepisów regulujących całokształt życia człowieka. Ostatecznie określone zostały obowiązki indywidualne i społeczne ludzi, niezależnie od ich pochodzenia, płci, stanu majątkowego, pozycji społecznej, zarówno w warunkach zwykłych jak i w stanach ekstremalnych.

„Czy nie widziałeś,
jak Bóg przytacza jako przypowieść
dobre słowo?
-ono jest jak dobre drzewo,
którego korzeń jest mocno utwierdzony,
a jego gałęzie w niebiosach.”
(sura Abraham, aja 24)

Każdy, kto zechce ogarnąć wzrokiem naukę i nauczanie moralne Islamu oraz prawoznawstwo muzułmańskie (fiqh), ujrzy bezkresne morze, którego nie obejmie ani umysłem, myśl zaś będzie zbyt słaba by spenetrować jego głębiny.

W morzu tym każda cząstka jest połączona z innymi i od nich zależna, wszystkie natomiast tworzą jedność. Jedność objawioną przez Boga Jedyne go prorokom, a wyrażającą się oddawaniem czci Bogu i odpowiednim wychowywaniem człowieka.

PORÓWNANIE ISLAMU Z INNYMI SYSTEMAMI SPOŁECZNYMI

Patrząc na rozwinięte społeczeństwa świata widzimy niebywały rozwój naukowo-techniczny, jaki stał się udziałem tych społeczeństw. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że ta zadziwiająca potęga która pozwoliła człowiekowi sięgać kosmicznych przestworzy, która zapewniła mu dobrobyt, położyła złowrogi cień na ludzkość wciągając ją w ciągły ćwierćwiecza w dwie straszne wojny i uśmiercając miliony niewinnych istnień ludzkich. Potęga ta straszy nas ciągle ogromnym potencjałem środków zagłady. Te siły, w imię humanizmu i demokracji znaczyły czoła ludzi piętnem niewolnictwa, zakuły w okowy kolonializmu cztery wielkie kontynenty. Sprawowały swe absolutne rządy nad milionami ludzi, swej nieskrępowanej władzy poddały Europę.

Mimo, że rozwinięte narody cieszą się luksusem i obfitością dóbr materialnych, mimo, że osiągnęły sprawiedliwość społeczną, nie uniknęły nieszczęść i tragedii, nie uniknęły międzynarodowych konfliktów i rozlewu krwi. Także obecnie mogą uczynić świat sceną złowrogich wydarzeń, których skutki będą nieobliczalne.

To oczywiste, że słodkie i gorzkie owoce drzewa zwanego cywilizacją są prostym następstwem systemu społecznego tych narodów, które pozornie poszły drogą postępu i rozwoju. Trzeba też wiedzieć, że słodkie owoce, które dają korzyści jednostce i zapewniają pomyślność społeczeństwu rozwinęły się z takich cech charakteru jak: prawdomówność, rzetelność, obowiązkowość i poświęcenie. Obok prawa były to decydujące czynniki. Bez nich prawo na niewiele by się zdało.

Przecież zacołane kraje Azji i Afryki posiadają prawa, a mimo to z dnia na dzień popadają w większe nieszczęścia.

Ale gorzkie owoce tego drzewa, zatruwające los człowieka przysparzające mu trosk i zmartwień niszczą też społeczeństwa rozwinięte. Wyrastają one z nasion zazdrości, niesprawiedliwości, okrucieństwa, pychy, ambicji i buntu.

Jeżeli uważnie przyjrzymy się świętej religii Islamu, spostrzeżemy, że Islam zaleca cechy pierwszej kategorii, zabrania natomiast okazywania cech złych. Ogólnie rzecz biorąc religia ta nawołuje do czynów prawych, przepędzonych humanizmem (humanizm bowiem jest fundamentem wychowania), powstrzymuje zaś człowieka od czynów niegodnych, zakłócających spokojne życie innych ludzi, choćby służyły dobru poszczególnych narodów.

Z powyższych rozważań możemy wyciągnąć następujące wnioski:

1. System społeczny stworzony przez Islam jest doskonalszy od wszystkich innych i korzystniejszy dla człowieka.

„To jest religia prawdziwa,
lecz większość ludzi nie wie.”
(sura Bizantyjczycy, aja 30)

2. Jasne promyki i słodkie owoce cywilizacji dzisiejszego świata są następstwem łaski muzułmańskiego Czystego Zakonu. Udział Islamu w tek cywilizacji to wszystkie jego osiągnięcia, które wpadły w ręce zachodu.

Wiele wieków przed pojawieniem się cywilizacji zachodniej Islam kierował ludzi ku wartościom moralnym, które przyjęli Europejczycy i wyprzedzili muzułmanów w zakresie praktycznego ich stosowania.

Książę Wierzących Ali(A)⁷ powiedział na łożu śmierci:

*Obyście nie postępowali tak, aby inni was
wyprzedzili w wypełnianiu Koranu*

3. Zgodnie z zaleceniami Islamu za główny cel trzeba uznać moralność, prawa zaś budować na jej fundamencie. Puszczanie w niepamięć moralności, ustanowienie praw tylko w celu ochrony interesów i dóbr prowadzi stopniowo do materializmu. Człowiek traci wtedy swe duchowe wnętrze, które jest jego wyróżnikiem wśród istot żywych. Na jego miejscu pojawia się okrucieństwo, drapieżność godna wilka czy pantery lub bezmyślność woła albo barana. Z tego też powodu powiedział Prorok(S):

*Moim zasadniczym celem jest moralne
wychowanie ludzi*

⁷ Pierwszy Imam i zięć Proroka (S).

1 - ARTYKUŁY WIARY

DYSKUSJA O POCZĄTKU STWORZENIA JEST CZYMŚ NATURALNYM

Człowiek poprzez dany mu przez Boga instynkt, obserwując jakieś zjawisko lub zdarzenie, stara się dociec jego przyczyn. Nigdy nie daje wiary temu, że powstanie czegoś odbywa się bez przyczyny, przypadkowo. Kierowca, którego samochód zatrzymał się nagle, wysiadłszy ogląda miejsce jego zdaniem uszkodzone, dopóki nie znajdzie przyczyny zatrzymania się samochodu.

Nigdy zaś nie uwierzymy, że mimo przygotowania go do jazdy, stanął od tak bez powodu. Natomiast kiedy chce nasz pan kierowca uruchomić auto, korzysta z wyposażenia samochodu, nie siedzi bezradny i nie czeka na przypadkowe poruszenie pojazdu.

Jeśli człowiek jest głodny, myśli o chlebie, gdy męczy go pragnienie, szuka wody, jeżeli jest mu gorąco, zdejmuje ubranie, nigdy zaś nie siada oczekując przypadku. Człowiek pragnący zbudować budynek przystępuje naturalnie do skompletowania materiałów budowlanych, nie ma najmniejszej nadziei, że załatwi się to samo.

Od kiedy człowiek pojawił się na Ziemi zawsze widział góry, lasy, morza. Oglądał też Słońce, Księżyc, jaśniejące gwiazdy, obserwował ich stałe, systemowe zmiany położenia.

Uwzględniając to wszystko uczeni świata dyskutują niezmordowanie o przyczynach powstania tego wszystkiego. Nie mówią nigdy, że zdumiewające zjawiska i otaczający nas świat przyrody żywej i martwej powstały samoistnie, ponieważ istnieją zawsze, od czasu, jak tylko człowiek sięgnie pamięcią.

Ten sam instynkt, ciekawość przyczyn i początków zmusza człowieka do zajęcia się kwestią powstania świata i jego zdumiewającego porządku.

Czy ten ogromny świat, którego wszystkie części się wzajemnie uzupełniają, jest jakimś ogromnym zjawiskiem, które powstało samo z siebie lub wzięło nie wiadomo skąd załóżki bytu i swe istnienie? Czy ten zadziwiający porządek, obecny w najbardziej zapadłym zakątku, który prowadzi każdą istotę w stronę własnego, specyficznego dla niej celu, powstał w wyniku przypadku?

Czy może stworzyła ów porządek i kieruje nim Potęga i Nieskończona Wiedza?

DOWODY NA ISTNIENIE STWÓRCY

Kiedy człowiek wykorzystuje swój instynkt rzeczywistego postrzegania, gdziekolwiek spojrzy, znajduje argumenty na istnienie Stwórcy, stworzyciela świata.

Za pomocą tego instynktu człowiek rozumie, że każde stworzenie, które cieszy się łaską istnienia, chcąc nie chcąc podejmuje określoną drogę. Po jakimś czasie ustępuje miejsca innym. Jedni drugim nigdy nie przekazują pierwiastka bytu, a droga, która postępuje nie jest ustalona przez kroczące nią istoty, nie mają one możliwości ingerencji w określony plan ich życiowego szlaku.

Dlatego to nie człowiek nadał sobie człowieczeństwo, lecz sam został stworzony, a człowieczeństwo zostało mu dane.

Instynkt rzeczywistego postrzegania jaki posiada człowiek, nigdy nie akceptuje faktu, jakoby wszystko na tym świecie powstało samo z siebie, na drodze przypadku, a rządzący nim porządek pojawił się chaotycznie i nie był przemyślany. Tenże instynkt ludzki obwieszcza, że na pewno świat bytu ma punkt oparcia, swe źródło, Stwórcę i Opiekuna i że tym nieskończonym bytem, mocą i wiedzą jest Bóg. Porządek świata bierze swe źródło z bezkresu Jego bytu.

„Pan nasz to Ten,
który dał każdej rzeczy kształt,
następnie poprowadził drogą prostą.”
(sura Ta Ha, aja 50)

WIARA W BOGA

W czasach, w których żyjemy większość ludzi na Ziemi wierzy w Boga Stwórcę świata i oddaje Mu część. W minionych epokach człowiek też w coś wierzył i twierdził, że istnieje jakiś bóg. Choć w obrębie społeczności znających Boga występują różnice zdań i każda z nich Boga, Stwórcę opisuje za pomocą właściwych sobie, specyficznych cech, wszystkie zgadzają się co do istoty zagadnienia. Odnosi się to do Islamu, Judaizmu, Chrześcijaństwa, Zoroastryzmu, Buddyzmu. Natomiast nie ma argumentów mogących zanegować istnienie Stwórcy. Osoby niewierzące stwierdzają: *nie mamy dowodów istnienia Boga, nie mamy też argumentów na to, że Go nie ma*. Materialista powiada: *nie wiem*, nie mówi zaś: *nie ma Go*.

Inaczej sprawę ujmując materialista nie zaprzecza, tylko wątpi.

Bóg Najwyższy zwraca na to uwagę w swym słowie:

„Oni powiedzieli:
<To przecież tylko nasze życie na tym świecie:
umieramy i żyjemy,
i unicestwia nas tylko czas>
Nie mają oni o tym żadnej wiedzy
i tylko snują przypuszczenia.”
(sura Przyklękająca, aja 24)

Nawet najstarsze ślady człowieka pierwotnego, jakie zostały odkryte, świadczą o istnieniu jakiejś religii, wiary w zjawiska nadprzyrodzone.

Pierwotni mieszkańcy Ameryki i Australii oraz odległych wysp Pacyfiku, jak wskazuje historia, nie mieli przed epoką wielkich odkryć kontaktów ze starymi religiami Europy i Azji. Wszyscy jednak posiadali wyobrażenia o Bogu-Stwórcy Świata. Oczywiście między tymi wyobrażeniami istniały znaczne różnice i rozbieżności. Cała ta kwestia świadczy o tym, że wiara w Boga jest naturalną cechą człowieka.

Dzięki darowanej przez Boga naturze człowiek mógł zawsze i wszędzie przypisywać stworzonemu światu jakiegoś boga.

Koran zwraca uwagę na tę specyfikę natury ludzkiej

„I jeśli ich zapytasz:
<Kto stworzył niebiosy i ziemię>
Oni odpowiedzą <Bóg!>”
(sura Ozdoby, aja 87)

I oznajmia dalej:

„A jeśli ich zapytasz:
<Kto stworzył niebiosy i ziemię>
Oni odpowiedzą <Bóg!>.”
(sura Lokman, aja 25)

WNIOSKI

Instynkt poszukiwania prawdy zmusza człowieka do odpowiedzi na pytania dotyczące Stwórcy świata i zadziwiającego porządku istnienia. Jeżeli człowiek odpowie sobie pozytywnie, tzn*jest niezniszczalna, Pierwsza Przyczyna stworzenia świata, jest Dawca określonego porządku*

łączy wtedy wszystko z Jego niewzruszoną wolą opartą na nieskończonej mocy i wiedzy. W konsekwencji Bóg skupia wszystkie troski i nadzieje całego świata bytu. Wszystkie swoje trudności i kłopoty ludzie kierują do Niego, u Niego szukają ratunku. Zwracający się do Stwórcy nigdy nie popadają w rozpacz, bowiem przyczyny wszystkich zjawisk, choćby największych, zależne są od Mocy Wielkiego Boga. On rozporządza wszystkim. Ludzie wierzący nigdy nie poddają się bezwarunkowo wydarzeniom i wypadkom, kiedy zaś sytuacja staje się dla nich pomyślna, nie stają się zarozumiali, nie przewracają się im w głowie. Zawsze pamiętają o swoim miejscu w świecie. Zdają sobie sprawę z tego, że przyczyny wszystkich zdarzeń tylko pozornie są niezależne, w rzeczywistości ich przebieg zależy od nakazu Najwyższego Boga. Osoby, o których mowa, rozumieją, że na świecie nie można kłaniać się nikomu innemu jak Bogu, trzeba być absolutnie poddanym tylko jego woli.

Natomiast Ci, którzy na wspomniane pytania odpowiadają negatywnie, nie cieszą się zmysłem wnikliwej obserwacji rzeczywistości, ani naturalną odwagą w życiu, nie mogą cieszyć się też nadzieją.

Widać to wyraźnie w przypadku narodów opanowanych przez ducha materializmu, gdzie z dnia na dzień rośnie liczba samobójstw. Osoby wrażliwe bowiem szybko popadają w rozpacz z powodu drobnych, niesprzyjających sytuacji życiowych. Osoby wierzące w Boga, nawet w sytuacjach grożących śmiercią nie poddają się i nie dopuszczają do siebie rozpacz. Mając potężnego i Widzącego Boga są w pełni wiary i nadziei na wyjście z opresji.

Jego Świątobliwość Imam Husain(A), w ostatnich godzinach swego życia otoczony mrowiem zbrojnych nieprzyjaciół, rzekł: *to, co ułatwia mi wytrwanie w tej śmiertelnej opresji, to świadomość tego, że Bóg obserwuje ciągle me czyny*

Również Czcigodna księga- Koran, wyjaśnia kilkakrotnie ten problem:

„Zaprawdę nie ma obawy
o tych,którzy mówią:
<Nasz pan to Bóg!>
i potem idą prosto,
Oni nie będą zasmuceni.”
(sura Piaszczyste wydmy, aja 13)

„Ci ,którzy wierzyli
i których serca się uspokajają

przez wspomnianie Boga
-o tak!przez wspomnianie Boga
uspokajają się ich serca!”
(sura Grzmot, aja 28)

DROGA DO POZNANIA BOGA Z PUNKTU WIDZENIA KORANU

Niemowlę, które chwytą pierś matki by ssać mleko, chce po prostu jeść.

Zresztą wszystko, co jest w zasięgu jego rączek pcha do ust w jednym celu-chce jeść. Kiedy zaś zorientuje się, że jakiś przedmiot nie nadaje się do spożycia, ciska go precz. Zupełnie tak samo dorosły człowiek, gdy dąży do jakiegoś celu, chce go osiągnąć. Kiedy staje się jasne, że pomylił się, omyłka męczy go, on sam żałuje wtedy poczynionych starań. W konsekwencji pragnie unikać błędów i uchybień, o ile to możliwe stara się docierać zawsze do istoty zagadnienia.

Te fakty wyjaśniają nam: człowiek dzięki naturze i instynktowi jest realistą tzn zawsze poszukuje prawdy i obserwuje rzeczywistość.

Nie są to umiejętności nabyte. Jeśli człowiek okazuje czasami zawziętość i nie ulega potędze prawdy, to dlatego że pograżył się w błędach. Nie widzi Prawdy, Nagrody. Jeśli widziałby, nie podjąłby błędnej drogi.

Czasem wskutek egoizmu i ulegania namiętnościom cierpi człowiek na pewien rodzaj choroby psychicznej, która słodki smak prawdy zamienia w jego życiu na gorycz. Wtedy to człowiek znając prawdę nie idzie jej śladem i przyznając słusność prawdzie, sprzeciwia się jej. Zdarza się też, że człowiek pod wpływem nałogu unicestwia swój ludzki instynkt(który jest obroną przed niebezpieczeństwem i ucieczką od rzeczy szkodliwych). Pije alkohol, pali tytoń, zażywa narkotyki, wiedząc, że wszystko to jest bardzo szkodliwe.

Szczodra księga-Koran zachęca człowieka do realizmu i poszukiwania prawdy. Świadczą o tym ciągle wywierane naciski na człowieka oraz rozmaite opisy, które mają go skłonić do ochrony własnego instynktu realnej obserwacji i do poszukiwania prawdy.

Bóg Najwyższy obwieszcza:

„A cóż jest poza prawdą
-jeśli nie błąd?”
(sura Jonasz, aja 32)

„Zaprawdę, człowiek jest na drodze zguby!
Z wyjątkiem tych, którzy uwierzyli
i czynili dobre dzieła
i zachęcali się wzajemnie do prawdy
i zachęcali się wzajemnie do cierpliwości.”
(sura Pora przedwieczorna, aja 2,3)

Boskie zachęty są tak intensywne, ponieważ człowiek tracący ów instynkt nie szuka prawdy, nie osiągnie w życiu pomyślności i szczęścia. Będzie będzie szukał namiętności i radości popadając w bezmyślność i nihilizm. Stanie się wtedy zwierzęciem, zejdzie z drogi człowieczeństwa i padnie ofiarą własnych namiętności, lekkomyślności i niewiedzy.

Bóg Najwyższy rzecze:

„Czy ty widziałeś tego,
który sobie wziął swoją namiętność
Za boga?
Czy ty będziesz dla niego opiekunem?
Czy sądzisz,
że większość z nich słyszy albo rozumie?
Oni są jak bydło;
nie, oni raczej zbłądzili z drogi!”
(sura Rozróżnienie, aja 43,44)

Kiedy odżywa instynkt realistycznej obserwacji i człowiek zaczyna szukać prawd, pojawiają się one przed nim jedna po drugiej, kiedy człowiek przyjmie je z otwartymi ramionami, wtedy każdy dzień oznaczać będzie nowy krok na drodze do szczęścia i harmonii.

NAUCZANIE O STWÓRCY ŚWIATA WEDŁUG KORANU

Istnienie stwórcy

„Czy można wątpić o Bogu,
Stwórcy niebios i ziemi?”
(sura Abraham, aja 10)

Objaśnienie:

W świetle dnia wszystko jest widoczne, widzimy siebie, innych, dom,

miasto, pustynię, górę, las, morze. Kiedy jednak nadchodzi ciemność, noc wszystko zakrywa. Rozumiemy więc, że dawcą tej światłości było słońce, nie powstała sama z siebie. Słońce samo jest jasne i oświetla wszystko, co jest na Ziemi swymi promieniami. Jeśli światło byłoby częścią przedmiotów znajdujących się na Ziemi, nigdy by go nie traciły.

Człowiek i pozostałe stworzenia żywe poznają przedmioty za pomocą zmysłów, wykonują różne czynności dzięki posiadaniu rąk, nóg, organów wewnętrznych. Po jakimś czasie przestają funkcjonować organy i zmysły nie wykonują już swoich czynności i wtedy następuje śmierć.

Obserwując to sądzimy, że ta świadomość i wola oraz żywotność, która emanuje ze stworzeń pochodzi nie z ciała lecz z ducha. Wraz ze śmiercią tracą one możliwość działania.

Na przykład: Jeżeli widzenie i słyszenie byłoby funkcją tylko oczu i uszu, tak długo jak istnieją, musiałyby one spełniać swe funkcje. Również po śmierci-a tak nie jest.

Podobnie jest ze światem bytu, którego jesteśmy częścią i nie możemy wątpić w jego istnienie. Widzimy, że części składowe świata bytu ustawicznie zmieniają swój stan, tracą starą postać i wciąż przyjmują coraz to nowe kształty. Ten byt, to niewątpliwie istnienie nie podlegałoby temu procesowi, gdyby powstawało samo z siebie.

Trzeba więc ostatecznie stwierdzić, że stworzenie wszystkich istot ma źródło w czymś innym. Jest to Stwórca świata. Jeśli zerwie on swe związki z kimś lub czymś, to ten ktoś lub też coś pogrąży się w pustce zagłady i nieistnienia.

Ten, którego byt jest nieskończony, podstawa świata i opiekun ludzi-to Bóg.

On jest bytem, do którego nie ma dostępu unicestwienie. Jeśli podobny by był do pozostałych istot, Jego byt nie pochodziłby z samego siebie, wówczas nie byłby samodzielny lecz uzależniony.

KORAN A JEDNOBÓSTWO

Jeżeli człowiek z czystym sumieniem i spokojnym sercem spojrzy na świat, zaobserwuje w każdym jego zakątku ślady i argumenty na istnienie czystego bytu Stwórcy. Zewsząd usłyszy potwierdzenie tej prawdy. To, z czym człowiek się styka, to albo zjawisko stworzone przez Boga lub specyfika, która ją obdarzył. Może to być porządek rządzący z woli Boga każdą rzeczą lub wreszcie sam człowiek, którego istnienie potwierdza prawdę o Bogu. Bowiem człowiek nie pojawił się sam z siebie, specy-

ficzne cechy, jakie posiada, również nie są jego tworem, a koleje życia ludzkiego już od momentu narodzenia zależne są od woli Boskiej. Nie można całego tego porządku uznać za przypadkowy i chaotyczny. Nie należy przypisywać bytu i jego praw środowisku, w którym on powstał, ponieważ zbyt zbudował wspomniane środowisko i porządek, który nim rządzi. Byt zaś nie powstał w drodze przypadku, nie należy utożsamiać go ze środowiskiem.

Człowiek nie ma innego wyjścia. Musi uznać istnienie Pierwszego Buntowniczego, Stwórcy i Opiekuna wszelkiego stworzenia. On obdarza każdą istotę bytem i prowadzi ku właściwej jej doskonałości. Ponieważ człowiek widzi wszystkie rzeczy połączone ze sobą w jednolitym systemie, musi stwierdzić, że Stworzyciel i Dawca porządku jest tylko jeden. Koran oznajmia: *Jeżeli poza Bogiem Jedynym istniełoby w niebie i na ziemi inni bogowie, świat uległby zepsuciu i rozkładowi*. Objasnienie: Jeżeli różni bogowie rządzą światem, zgodnie z tym co mówią bałwochwalczy, każdy bóg rządzący swoją częścią świata. Ziemia, niebo morza, lasy miałyby swych bogów. Wskutek różnic między nimi w każdym punkcie świata panowałby odrębny porządek.

A przecież każda rzecz na świecie jest zależna od innych i stanowi jeden sprawnie funkcjonujący mechanizm. Trzeba zatem stwierdzić, że Opiekun i Stwórca świata jest tylko jeden.

Ktoś może myśleć, że bogowie są mądrzy, unikają sporów, bo zdają sobie sprawę i ich konsekwencji. Jest to jednak zupełnie bezzasadne wyobrażenie, ponieważ Bóg kieruje losami świata, a porządek stworzenia jest jego działaniem, nie ma tutaj miejsca (jak w naszym przypadku) wstępny etap myślowy.

Od chwili narodzenia obserwujemy świat z jego porządkiem. Tworzymy w oparciu o to pewne konstrukcje myślowe, które w istocie są posiadanymi przez nas informacjami o świecie bytu. Swe działania dopasowujemy do wspomnianych konstrukcji myślowych, tak by mogły zaspokajać nasze potrzeby. Np dla zaspokojenia głodu spożywa się posiłek, pijemy płyny, by zaspokoić pragnienie. Wszystko co robimy, ponieważ wiemy jakimi środkami zaspokoimy określone potrzeby.

Tak więc działanie opiera się na myśli i jest wtórne w stosunku do niej. Myśl zaś ociera się na porządku świata i wobec niego jest wtórna. Wynika z tego, że nasze działanie jest o dwa szczeble późniejsze niż porządek świata.

Lecz Bóg kieruje całym światem i zewnętrzny porządek świata jest Jego działaniem. Nieracjonalne byłoby stwierdzenie, że Jego działanie odbywa się wedle wcześniej zaczerpniętego z owego porządku planu.

BÓG NAJWYŻSZY POSIADA WSZYSTKIE CECHY DOSKONAŁOŚCI

Co to jest doskonałość?

Gospodarstwo domowe prowadzone doskonale zaspokaja wszystkie potrzeby rodziny. Jeżeli dom posiada wystarczającą liczbę pokoi dla domowników i gości, wygodną kuchnię i łazienkę, to jest doskonale wyposażony. Stopień zaś, w jakim owych urządzeń nie posiada świadczy o jego niepełności, niedoskonałości.

DLACZEGO CZŁOWIEK NIE AKCEPTUJE CZASEM PRAWDY O STWÓRCY ŚWIATA?

Człowiek rozumie tę prawdę, nie zawiera ona żadnych niejasności.

Angażując się jednak w spory i konflikty całą swoją świadomość koncentruje na walce o przetrwanie, poświęca swój cały czas i nie znajduje możliwości zajęcia się przemyśleniami tego typu.

Lekceważy zatem tę prawdę lub fascynuje się zwodniczymi pozorami, szuka środków do zaspokajania swych namiętności. Ponieważ przywiązanie do tych prawd zapobiega wielu czynom lekkomyślnym i niemoralnym. Człowiek szukający powierzchownych rozkoszy i radości nie podporządkowuje się oczywistym prawdom.

Koraniczne objaśnienia aktu stworzenia i panującego porządku daje łaskę i stanowi dowód, szczególnie dla tych, którzy gonią za zwodniczymi iluzjami, widzą tylko radości i rozkosze życia. Przez przywiązanie do rzeczy materialnych i własnych namiętności nie mogą oni rozważać problemów natury fizjologicznej i subtelnych koncepcji intelektualnych. Ale człowiek jest ciągle częścią stworzonego świata i stale podlega jego ogólnym bądź szczegółowym prawidłom.

Dlatego w każdej chwili może skierować swój umysł ku aktowi stworzenia i -będącemu jego następstwem-porządkowi świata. Zawsze może zrozumieć, że istnieje Stwórca i Opiekun. Bóg Najwyższy tak oto rzecze:

„W stworzeniu was samych
i w mnogości wszelkich zwierząt
-są znaki dla ludzi, którzy są przekonani:
i w zmiennym następstwie nocy i dnia,
i w tym darze jaki Bóg zsyła z nieba

dla ożywienia ziemi, po jej śmierci⁸,
i w zmianie kierunku wiatrów
-są znaki dla ludzi rozumnych.”
(sura Przyklękająca, aja 4,5)

Objaśnienie: W Koranie znajduje się wiele wersetów, które zachęcają człowieka do rozmyślań nad stworzeniem nieba, Słońca, Księżyca, gwiazd i Ziemi wraz z jej górami, morzami i światem istot żywych. Bóg przypomina człowiekowi o zadziwiającym porządku, który kieruje wszystkim na świecie.

Naprawdę, zdumiewający to system, który najmniejsze działanie orientuje na cel wyznaczony w akcie stworzenia.

Ziarenko pszenicy czy pestka migdału, które wyrost na ziemi wydają swe owoce, puszczają zielone pączki, rozbudowują system korzeniowy. A wszystko to w określonym celu i wedle ustalonych prawideł.

Obserwując te zjawiska człowiek zdumiewa się. W powstaniu jednego kłosa pszenicy biorą udział gwiazdy i Słońce, Ziemia i Księżyc poruszające się po określonych orbitach i wyzwalające olbrzymie siły. O powstaniu tego kłosa decydują deszcze i wiatry. Są dlań niczym opiekunowie, którzy pilną by z kołyski doszedł do ostatniego etapu swego rozwoju.

Tak samo pojawienie się człowieka, o wiele bardziej skomplikowane niż powstanie nowej rośliny czy innego zjawiska, wymagało wiele milionów, jeśli nie miliardów lat aktywności i systematycznych działań precyzyjnego instrumentu, jakim jest porządek stworzonego świata. Bieg życia człowieka, pomijając jego związki ze światem zewnętrznym, bierze źródło z pewnych fenomenalnych prawideł znajdujących się w jego bycie. Uczeń zajmujący się tym aspektem bytu prowadzi już długie wieki zażarte dyskusje i codziennie odkrywają nowe tajemnice, a ciągle jednak ich wiedza jest niczym wobec morza istniejących zagadek. Jeśli człowiek jest pozbawiony jakiejś części naturalnej organizacji swego bytu, np ręki, nogi czy oka, staje się wówczas niedoskonały. Ulega zniszczeniu pewna harmonia.

Człowiek powinien zatem posiadać wszystkie potrzebne części i składniki swojego istnienia.

Wynika z tego, że doskonałość jest czymś, co zaspokaja pewien rodzaj potrzeb rodzących się z samego istnienia i eliminuje wady i uszczerbki. Tak jak wiedza, która rozświetla ciemność nieznanego i objaśnia uczonemu tajemniki rzeczy nieznanych. Podobnie moc, która pozwala silnemu człowiekowi

⁸ Deszcz.

realizować swe zamierzenie. Zupełnie identycznie jest z takimi cechami, jak cecha życia czy świadomości. Nasza świadomość właśnie twierdzi, że Stwórca świata (tzn. ktoś, kto jest źródłem istnienia, ktoś, kto zaspokaja wszystkie potrzeby oraz obdarza stworzony przez siebie świat łaską i doskonałością) posiada wszystkie wymienione wyżej cechy. To dlatego, że racjonalizm podpowiada nam: nie może zaspokoić potrzeb innych stworzeń ktoś, kto sam odczuwa potrzeby.

Bóg Najwyższy sam mówi o swej doskonałości, nie zaś o braku wad i niedomogach.

„Twój Pan jest bogaty
jest władcą miłosierdzia.”
(sura Trzody, aja 133)

„Bóg!
Nie ma boga, jak tylko On!
Do Niego należą najpiękniejsze imiona!”
(sura Ta Ha, aja 8)

Trzeba więc uznać, że Bóg posiada wszystkie cechy doskonałości, a Jego świętość wolna jest od wszelkiego uszczerbku. Gdyby On miał wady, odczuwałby potrzeby i musiałby istnieć wyższy od Niego bóg, który zaspokajałby je.

POTĘGA I WIEDZA BOGA

Obserwacja świata i kierujących nim prawideł, które każdą istotę prowadzą do właściwego jej celu, dla każdego myślącego człowieka jest argumentem na to, że świat bytu bierze swe źródło a jakiegoś niezniszczalnego bytu, który dzięki nieskończonej wiedzy i potędze stworzył świat ludzi.

Kieruje On każde ze stworzeń przez swą łaskę ku właściwemu celowi i doskonałości. Byt Najwyższego nie podlega unicestwieniu. Jest on wszechwiedzący i wszechmogący wobec każdej rzeczy i istoty.

Bóg tak oto rzecz w Koranie:

„Do Niego należy królestwo niebios i ziemi
On daje życie i On powoduje śmierć.

On jest nad każdą rzeczą wszechwładny!
On jest Pierwszym i Ostatnim,
On jest Jawnym i Ukrytym
On jest o każdej rzeczy wszechwiedzący!”
(sura Żelazo, aja 2,3)

Objaśnienie:

Kiedy mówimy, że ktoś może podnieść dwudziestokilogramowy kamień, to znaczy, że jest na to wystarczająco silny. Jeżeli mówimy, że ktoś może kupić samochód, to znaczy, że ma środki na kupno(wystarczająca ilość pieniędzy)

Wszechmoc w stosunku do jakiejś rzeczy czy zjawiska, jaką posiada Bóg oznacza, że tylko dzięki Niemu mogą być zaspokajane potrzeby związane z całokształtem istnienia danej rzeczy bądź istoty. Trzeba stwierdzić, że tylko Bóg posiada taką moc. Z Jego Czystego Bytu pochodzi istnienie. Przytoczymy znowu cytaty z Koranu:

„Czyż nie będzie wiedział Ten, który stworzył?”
(sura Królestwo, aja 14)

Ponieważ każda forma istnienia opiera się na nieskończonym bycie Boga Najwyższego, nie można przypuszczać, by między Nim a jakimkolwiek stworzeniem istniała zasłona lub by cokolwiek mogło być przed Bogiem skryte. On zna wszystko, wewnętrzne i zewnętrzne aspekty każdej rzeczy.

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Bóg Najwyższy jest Sędzią Sprawiedliwym ponieważ Sprawiedliwość jest jedną z cech doskonałości. On zaś posiada wszystkie te cechy. Wielokrotnie w Koranie chwali sprawiedliwość i potępia przemoc i ucisk. Nakazuje ludziom by byli sprawiedliwi, zabrania niesprawiedliwości. Jakże zatem byłoby możliwe, by cechowało Go to, czego zakazuje, a brak Mu było tego co pochwała?

„Zaprawdę, Bóg nie wyrządzi niesprawiedliwości
Nawet na ciężar jednego pyłku.”
(sura Kobiety, aja 40)

„Twój Pan nie wyrządzi krzywdy nikomu.”
(sura Grota, aja 49)

„Bóg nie pragnie niesprawiedliwości
dla swoich sług.”
(sura Wierzący, aja 31)

„On jest Tym, który doskonale stworzył każdą rzecz”
(sura Pokłon, aja 7)

Na podstawie przytoczonych wersetów należy stwierdzić, że każda istota została stworzona w postaci najlepszej z możliwych, a każdy objaw brzydoty, nieporządku, wad lub braków jest relatywny, zależny od punktu widzenia.

Np. żmija czy skorpion wydają się człowiekowi szkodliwe, cierń zaś zupełnie nie pasuje do piękności róży. Jednak wszystkie stworzenia, jeżeli znajdują się na swoim miejscu, są przejawem piękna.

Bóg Najwyższy pewne działania ludzkie zalicza do przestępstw i nakazuje ich unikać. Są to takie grzechy jak: bałwochwalstwo, brak szacunku dla rodziców, zabójstwo, pijaństwo, hazard oraz inne czyny, które stoją w sprzeczności z nakazami religii.

Grzechy czyli czyny złe zawierają sprzeciw wobec przykazań. W przypadku, gdy człowiek jest zobowiązany do wypełnienia przykazań świadomie je narusza, bierze za to odpowiedzialność i naraża się na sankcje.

MIŁOSIĘRDZIE

Widząc potrzebującego w miarę możliwości zaspokajamy jego potrzeby, opuszczonemu podajemy rękę, prowadzimy niewidomego do miejsca gdzie pragnie się udać. Tego rodzaju postępowanie nazywa się miłosierdziem i należy do najbardziej cenionych cnót.

Działania podejmowane przez Boga są niczym inny jak właśnie przejawem Jego miłosierdzia. Każda istota korzysta z darów zesłanych przez Najwyższego, który sam nie odczuwając potrzeb, zaspokaja potrzeby wszystkich stworzeń.

„On dał wam wszystko,
o co prosiliście.
Jeśli byście chcieli zliczyć dobrodziejstwa Boga,
to zliczyć ich nie zdołacie.”
(sura Abraham, aja 34)

„Moje miłosierdzie obejmuje każdą rzecz”
(sura Wzniesione Krawędzie, aja 156)

POZOSTAŁE CECHY DOSKONAŁOŚCI

„Twój Pan jest bogaty, jest władcą miłosierdzia”

Objaśnienie:

Każdy przejaw dobra, piękna, każda możliwa cecha doskonałości jest dobrodziejstwem ofiarowanym przez Boga. Tą drogą zaspokaja On jedną z potrzeb stworzonego świata. Oczywiście gdyba sam nie posiadał tych cech, nie mógłby obdarzać nimi innych.

Bóg nie otrzymał takich cech, nie odczuwa On też żadnych potrzeb. Sam z siebie jest wieczny, wszechmogący, wszechwiedzący itd. Znajduję się poza sferą niedomogów, potrzeb, niemożności i śmierci.

PROFETYZM

Bóg Najwyższy dzięki własnej wszechmocy, będąc wolnym od potrzeb stworzył świat bytu i rozmaite istoty. Obdarzył je różnymi dobrodziejstwami. Człowiek i każda inna istota przez całe swoje życie jest obiektem stałej troski Najwyższego. Każde stworzenie zdąży do określonego, jemu właściwego celu, ciesząc się zauważalną łaską Boga.

Jeżeli spojrzymy na własne życie poprzez dzieciństwo, wiek młodości i starość mamy świadomość, że Bóg obdarza nas pełnią łask. Gdy rozpatrujemy ten problem, szybko zauważymy, że nikt nie jest bardziej miłościwy i litościwy wobec wszelkich stworzeń. Mówi nam to własny intelekt. Bóg zawsze działa zgodnie z dobrem każdej istoty, ze zgorznięciem spogląda na czyny nieczne i podłe.

Człowiek jest dziełem Najwyższego, a jego szczęście i pomyślny rozwój zależy od tego czy będzie posiadał wiarę i moralność oraz czy będzie przyzwyczajony do postępowania.

Ktoś może powiedzieć, że człowiek obdarzony przez Boga intelektem. Poznawszy dobro i zło, odróżni zawsze jedno od drugiego. Trzeba jednak wiedzieć, że sam intelekt nie może rozwiązać tego węzła i poprowadzić człowieka ku obiektywizmowi i cnotliwemu życiu. Wszystkie niegodziwości, które obserwujemy codziennie są dziełem ludzi posiadających intelekt!

Wskutek egoizmu, chciwości, żądzy cielesnych, ich intelekt uległ zatruciu. Ludzie błądzą w wirze namiętności. Znaczy to, że Bóg musi

się posłużyć innym środkiem, nie ulegającym požądaniom i namiętnością, by doprowadzić nas do pomyślności. Tym środkiem są właśnie misje proroków.

UZASADNIENIE

Nasze rozważania o jednobóstwie wykazują, że Bóg nie tylko stworzył świat, ale także rozacza opiekę nad wszystkimi stworzeniami. Każda istota od chwili pojawienia się na Ziemi, zaspokajając swe potrzeby, dąży do pozbycia się wad, niedomogów, w ten sposób osiąga właściwa jej doskonałość i pełnie rozwoju. Proces ten przybiera formę usystematyzowanych, wieloetapowych działań, którymi kieruje właśnie Bóg.

Wynika z tego jednocześnie, że każda istota posiada swoisty plan życia wynikający z aktu stworzenia i poprzez właściwe sobie działania dąży do jego realizacji. Inaczej mówiąc określona grupa istot ma w życiu konkretne obowiązki nadane jej przez Boga Najwyższego. Mówi o tym Koran:

„Pan nasz Ten,
który dał każdej rzeczy kształt,
następnie poprowadził droga prostą.”
(sura Ta Ha, aja 50)

RÓŻNICA MIĘDZY CZŁOWIEKIEM A POZOSTAŁYMI ISTOTAMI

Ziemia została stworzona przed milionami lat. Wyzwoliwszy drzemiące w niej siły przekształciła środowisko naturalne. Oczywiście na tyle, na ile pozwalały na to różne, często przeciwstawne sobie, czynniki.

Nasza planeta porusza się po ustalonej orbicie, wykonuje określone ruchy-umożliwia to trwanie życia na Ziemi. Będzie w tym stanie trwała nadal, nie wychodząc poza ustalone prawidła. Ich zmiana oznaczałaby bowiem unicestwienie życia na Ziemi.

Np. drzewo migdałowe przez cały okres swego życia rozwija się wedle pewnych praw, wypełnia pewne zadania. Gdyby to drzewo próbowało zmienić cykl swojego życia, uległoby zniszczeniu. Z resztą jest to czysta abstrakcja, nie może one bowiem nigdy zmienić biegu procesów, którym podlega i od których uzależniona jest jego egzystencja. Tak samo jest z każdą inną istotą. Człowiek jednak posiada wolę, możliwość wyboru i tu leżą źródła jego działań.

Nie sprzeciwia się on tym rzeczom, które służą w stu procentach jego dobru. Inaczej jest już z rzeczami co do których wie, że są dlań szkodliwe. Czasem powstrzymuje się od zażycia surowicy, czasem bez wahania wypija puchar wypełniony trucizną. Jest jasne, że człowiek jako istota obdarzona wolną wolą posiada wolność wyboru. Co to znaczy? Otóż prorocy posłani przez Boga wskazywali ludziom drogę dobra i zła, harmonii i chaosu. Człowiek zostaje zaznajomiony z konsekwencjami gniewu Boga, lecz sam musi podjąć decyzję, którą drogę podejmie. To prawda, że umysł ludzki pokazuje co dobre a co złe, co pożyteczne a co szkodliwe. Ale ten sam umysł w większości wypadków ulega pragnieniom i namiętnościom. Często prowadzi człowieka na manowce. Dlatego trzeba powiedzieć, że nakazy Boga muszą docierać inną drogą, wolną od błędów i chwiejności. Inaczej mówiąc, Bóg Najwyższy przekazuje człowiekowi swe wskazówki poprzez jego intelekt, potwierdza je zaś korzystając z innej drogi, drogi proroctwa. Bóg objaśnia swe przykazania jednemu ze swoich sług, udzielając mu objawienia i zlecając mu misję proroczą. Prorok zaś skierowuje owo posłanie do ludzi. Przy pomocy zachęt i gróźb wywołuje nadzieję oraz strach, zmusza do respektowania pewnych praw. Mówi o tym Słowo Boże:

„Zaprawdę, objawiliśmy Tobie,
taj jak objawiliśmy Noemu
i prorokom po nim”
(sura Kobiety, aja 163)

„i posłańcom-
zwiastującym i ostrzegającym,
aby ludzie nie mieli przeciwko Bogu
żadnego dowodu, po posłańcach”
(sura Kobiety, aja 165)

CECHY PROROKA

Wiadomo już, że Bóg dał niektórym swoim sługom nadprzyrodzona wiedzę i nakazał im wyjaśnić ludziom przykazania, które są gwarantem ich szczęścia.

Człowiek, który niesie posłanie Boże nazywa się prorokiem lub posłańcem Boga. Zbiór takich objawień to właśnie religia.

W związku ze specyfiką działania prorok powinien posiadać szczególne cechy, które omówimy poniżej. Zatem:

1. Musi być wolnym od błędów w czasie wykonywania swojej misji. Pamiętać to wszystko, co otrzymał od Boga i przekazać ludziom tę wiedzę bez pomyłek i dwuznaczności. W przeciwnym wypadku wskazania udzielone przez Boga nie wywarłyby właściwego wpływu na człowieka, ponieważ każde objawienie stanowi pewną całość.

2. Czyny i słowa posłańca Bożego powinny być wolne od grzechu i chwiejności, ponieważ ludzie nie wierzą słowom człowieka, którego postępowanie odbiega od głoszonych przezeń prawd. Grzeszne postępowanie dowodzi tylko w tym przypadku obłudy, hipokryzji mówcy*Przecież gdyby mówił prawdę, wcielałby swe słowa w życie*.

Streszczając te dwa punkty: prorok winien być wolny od grzechu, by propagowane przez niego idee znalazły zwolenników. Słowo Boże również czyni podobną uwagę:

„On zna dobrze, co skryte,
i nie ujawni nikomu, co u Niego jest skryte.
jedynie posłańcowi, którego sobie upodobał.
I zaprawdę, On prowadzi przed nim i za nim straż,
aby wiedział,
czy posłańcy przekazują posłannictwa swego Pana.”
(sura Dżinny, aja 26,27,28)

3. Proroka muszą cechować takie przymioty moralne, jak: skromność, odwaga, sprawiedliwość, itp. Człowiek wolny od grzechu i absolutnie poddany Bogu nie może być skażony jakąkolwiek przywarą charakteru.

PROROCY WŚRÓD LUDZI

Historia mówi nam o prorokach, którzy stanęli na każde zawołanie Boga. Opisy historyczne niewiele jednak mówią o życiu tych ludzi. W pełni znane są tylko koleje życia Jego Świątobliwości Muhammada(S) a Koran-objawione mu Słowo Boże-mówi o działalności także wcześniejszych proroków i objaśnia postawione przed nim cele działalności. Szlachetna księga zajmuje się tym zagadnieniem, ponieważ wielu posłańców przybyło ze swą misją do ludzi i niezmiennie głosząc jedynobóstwo, nawracało ich na Religię Prawdy.

„My nie wysłaliśmy przed tobą
żadnego posłańca, któremu nie dalibyśmy objawienia:
>Nie ma boga, jak tylko Ja!

Przeto czcicie Mnie!>”
(sura Prorocy, aja 25)

PROROCY GŁÓWNI I POZOSTALI

Tylko pięciu proroków otrzymało niezależne objawienie stanowiące pewną całość, złożoną ze Słowa Bożego i zbioru przykazań.

„On ustanowił dla was,
jeśli chodzi o religię,
to, co już polecił Noemu,
i to, co objawiliśmy tobie.
i to, co poleciliśmy Abrahamowi,
Mojżeszowi i Jezusowi:
Przestrzegajcie należycie Religii
i nie rozdzielajcie się w niej!”
(sura Narada, aja 13)

Należą do nich Noe(A), Abraham(A), Mojżesz(A), Jezus(A) i Muhammad(S).

Są oni nazwani prorokami głównymi. Nie oznacza to oczywiście, że liczba Boskich wysłanników, ogranicza się do tych pięciu osób. Wręcz przeciwnie, było ich wielu-liczba proroków wymieniona w Koranie sięga dwudziestu.

Wysłannicy przychodzący, po którymś z proroków głównych zachęcali ludzi do wypełniania praw przyniesionych przez swoich poprzedników. W ten sposób Bóg zapewnił nieustanne trwanie objawienia. Wreszcie posłany został Muhammad syn Abdullaha(S), jako *pieczęć proroków*, by zaprowadzić ostateczne prawa i dać ludziom najpełniejsze wskazania. Zesłana mu Księga to ostatnie objawienie Słowa Bożego. W konsekwencji, Islam i jego porządek prawny(szariat) pozostaną żywe aż do Dnia Sądu.

JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ NOE (A)

Pierwszym prorokiem powołanym przez Boga był Noe(A). Przyniósł on ludziom zesłane mu przez Najwyższego Prawo i Księgę.

Noe nawoływał współczesnych do wiary w Boga Jedynego oraz porzucenia politeizmu i bałwochwalstwa. Koraniczne przekazy mówią o jego bezpardonowej walce o likwidację nierówności społecznych i przemocy.

Posługując się argumentacją zrozumiałą dla ludzi tamtej epoki, Noe doprowadził swych racji. Po pewnym czasie popadł w konflikt ze złą, ciemną i buntowniczą społecznością. Bóg widząc to zesłał na ziemię potop, który unicestwił grzeszników i uwolnił świat od ich brudu i nieczystości. Natomiast Noe i skupieni wokół niego zwolennicy nauki, którą głosił zostali uratowani. Położyli oni nowe fundamenty pod budowę wspólnoty opartej na wierze w Jedyne Boga.

Ten wielki prorok jest twórcą społecznego porządku prawnego opartego na monoteizmie, jest pierwszym wysłannikiem Najwyższego walczącym z przemocą, złem i niegodziwością. Dzięki zasługom, jakie położył dla religii Prawdy, Bóg obdarzył go pokojem i błogosławieństwem.

Salam ala Nub-fi-alamejn

Pokój Noemu na obu światach

JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ ABRAHAM (A)

Minęło, wiele, wiele lat od czasów Noego. Liczni prorocy tacy jak Hud(A) czy Salih(A), kierowali ludzi ku Bogu i prawdzie. Mimo to rozkwitało pogaństwo i politeizm, by w końcu zawładnąć światem. Wtedy właśnie dzięki mądrości Najwyższego został zesłany Abraham(A).

Był on doskonałym przykładem człowieka obdarzonego nieskazitelnym charakterem i szukającego w życiu prawdy, który zrozumiał jedność Boga i do końca swych dni walczył z ciemnotą i bałwochwalstwem.

Koran informuje nas, że Abraham(A) spędził swe dzieciństwo w grocie skalnej, z dala od miejskiego zgiełku i hałasu. Widywał tylko matkę, która od czasu do czasu przynosiła mu wodę i jedzenie. Pewnego dnia wyszedł na zewnątrz szukając matki. Kierując się do swego stryja imieniem Azar zobaczył po raz pierwszy miasto. Wszystko co zobaczył było dlań nowe i zdumiewające. Z całkowitym spokojem oglądał te dziwne i nieznanne mu rzeczy zastanawiając się nad przyczyną ich powstania. Widział bożków, których wznosił Azar i wspólnie z innymi mieszkańcami miasta oddawał im cześć. Pytał o istotę tego kultu. Otrzymał odpowiedzi nie zadowolony. Obserwował ludzi czczących Wenus, Księżyc i Słońce. Znikanie tych ciał niebieskich za horyzontem sceptycznie nastroiło Abrahama(A) do ich boskości. Po tym wszystkim zaczął Abraham głosić nieustannie i nieustraszenie swą część dla Boga Jedyne. Zaczął zwalczać bezwzględnie kult bożków. Nie wiedząc co to słabość i zmęczenie, nieustannie nawoływał pogan do wiary w Najwyższego. W końcu udał się do pogańskiej świątyni

i porozbijał figury bożków. Uznano to za największą zbrodnię i postawiono Abrahama(A) przed sądem. Zapadł wyrok-śmierć w płomieniach. Bóg jednak uchronił go od tego. Prorok bez uszczerbku zniósł tę próbę. Po jakimś czasie opuścił swą ojczyznę Babilonię i udał się do Syrii oraz Palestyny, głosząc po drodze swe nauki. pod koniec życia urodziło mu się dwóch synów. Izaak-ojciec Izraela i Izmael- przodek Arabów. Kiedy Izmael był jeszcze niemowlęciem zaprowadził go wraz z matką do Hidżazu⁹. Na polecenie Boga zostawił ich oboje w górach bez wody i stawy. Dzięki temu arabscy koczownicy poznali Jedynego Boga.

Później zbudował Abraham(A) świątynię Kaaby i zainicjował pielgrzymki, które odbywały się aż do czasu pojawienia się islamu i misji Muhammada(S).

Abraham(A) powołał do życia religię zgodną z naturą świata. Bóg -według przekazu koranicznego-zesłał mu Świętą Księgę. Był on pierwszym, który religię Boga nazwał Islamem, a jego wyznawców muzułmanami. Religie monoteistyczne-Judaizm, Chrześcijaństwo oraz Islam-biorą początek z jego nauczania. Mojżesz(A), Jezus(A) i Muhammad(S) pochodzili z jego rodu i byli kontynuatorami misji Abrahama.

JEGO ŚWIĘTOBLIWOŚĆ MOJŻESZ PRAWODAWCA(A)

Mojżesz ,syn Imrana(A) jest trzecim z głównych proroków, którym została dana Święta księga. Pochodził on z pokolenia Izraela(Jakuba). Miał on bardzo urozmaicone życie. W czasie jego narodzin lud Izraela przebywał w Egipcie, żył w niewoli i poniżeniu. Z rozkazu Faraona uśmiercano wszystkich nowo narodzonych chłopców z domu Izraela. Matka Mojżesza, zgodnie z tym co widziała we śnie, wsadziła malca do drewnianej skrzynki i puściła z brzegiem Nilu. Prąd rzeki poniósł skrzynkę ku siedzibie Faraona. Ten na skutek nalegań małżonki zrezygnował z zabicia dziecka. Ponieważ para królewska nie miała potomstwa, adoptowała znalezione dziecko. Szybko znaleziono dlań mamkę, która przypadkowo była jego własną matką.

Mojżesz(A) aż do wieku młodzieńczego przebywał na dworze Faraona. Później będąc sprawcą śmiertelnego wypadku, bojąc się gniewu władzy uciekł z Egiptu. Udał się do kraju Madianitów, spotkał tam proroka Szuajba i wziął za żonę jedną z jego córek. Z dala od Egiptu pasąc stada teścia, spędził Mojżesz(A) kilka lat. Myślał jednak o powrocie do stron rodzinnych. Wziął więc żonę, przygotował trzody i skierował się do Egiptu. W drodze u stóp góry Synaj Bóg powołał Mojżesza(A) do

⁹ Kraina na Półwyspie Arabskim.

wypełniania misji, jaką miało być nawrócenie Faraona. Prorok ten miał wyprowadzić synów Izraela z niewoli egipskiej, brata swego Arona miał uczynić swym pomocnikiem. Mojżesz(A) spełnił swe zadanie. Skierował do Faraona posłanie Najwyższego. Ten jednak, bałwochwalca, sam w między czasie ogłosił się jednym z bogów Egipskich. Nie chciał więc słuchać Słowa Bożego, nie chciał też uwolnić Izraelitów. Mimo iż Mojżesz(A) nawracał, dokonywał wielu cudów, Faraon i jego lud ciągle okazywali swe grubiaństwo i twardość serca. Wreszcie na rozkaz Boga lud Izraela wymknął się nocą na pustynię Synajską. Kiedy uciekinierzy dotarli do morza czerwonego mieli za sobą pogoń Faraona. Mojżesz w cudowny sposób sprawił, że morze się rozstało i Izraelici suchą nogą przeszli na drugi brzeg. Faraon zaś i jego żołnierze zginęli w morskiej kipieli. Po tamtym zdarzeniu Bóg zesłał Mojżeszowi(A) Torę i ustanowił prawa w Domu Izraela.

JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ JEZUS MESJASZ(A)

Jego Świątobliwość Mesjasz(A) był czwartym prorokiem, kómu została zesłana Księga oraz Prawo. Narodziny Jezusa(A) miały charakter nadprzyrodzony. Jego matka Maria-bogobojna i skromna dziewica była zajęta modlitwą w Jerozolimie, gdy Duch Święty zesłany przez Boga zwiastował jej Dobrą Nowinę. Jego tchnienie spowodowało, że Maria poczęła syna-Mejasza(A), już od kołyski bronił on matkę przed haniebnymi oskarżeniami ludzi oraz informował o swej misji i Księdze. Następnie będąc już młodzieńcem wcielał w życie swe powołanie. Tchnął ducha w martwą literę mojżeszowego Prawa. Posłał też we wszystkie strony świata Apostołów, by propagowali jego naukę. Po pewnym czasie jego misja stała się dla wszystkich jasna.

Rodacy Jezusa(A), Żydzi postanowili go uśmiercić. Bóg uratował swego sługę i Żydzi ukrzyżowali w miejsce Mesjasza(A) kogoś innego.

Koniecznien trzeba zwrócić uwagę na słowa Najwyższego zawarte w Koranie, które mówią o świętej Księdze Jezusa(A) znanej Ewangelia. Jest ona czymś innym niż późniejsze Ewangelie, napisane po śmierci tego proroka, mówiące o jego życiu i działalności. Z wielu napisanych później Ewangelii, cztery zostały uznane za obowiązujące-Łukasza, Marka, Mateusza, Jana.

JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ MUHAMMAD SYN ABDULLAHA(s)

Życie naszego Wielkiego Proroka, Jego Świątobliwości Muhammada(S) jest lepiej znane niż dzieje poprzednich proroków, ponieważ wraz z upływem czasu wiadomości o Księgach, prawach, z nawet ich osobowościach uległy zniekształceniu, a historia ich życia pełna jest niejasności.

W rzeczywistości nie mamy żadnych konkretnych przekazów oprócz Świętej Księgi Islamu, objaśnień Proroka(S) i jego potomków. Dysponujemy natomiast dokładnymi przekazami dotyczącymi Jego Świątobliwości Muhammada(S). Podają one wystarczająco dużo informacji o życiu i działalności tego posłańca Bożego.

Czcigodny Prorok(S) Islamu jest ostatnim prorokiem, którego Bóg posłał w celu pokierowania ludzkością.

Czternaście wieków temu świat nie pamiętał nawet o nazwie religii Boga Jedynego. Ludzie przestali oddawać cześć Najwyższemu, a człowieczeństwa i sprawiedliwości próżno byłoby szukać wśród ówczesnych społeczeństw. Religia Abrahama przekształciła się w jawny politeizm, a wspaniałą Kaabę zmieniono na siedzibę bożków. Arabowie żyli wtedy w ustroju plemiennym. Społeczności kilku miast leżących w Hidżazie i Jemenie również pozostawały na tym etapie rozwoju. Mieszkańcy Półwyspu Arabskiego egzystowali w niesłychanie ciężkich i prymitywnych warunkach. Na porządku dziennym była rozpusta, pijaństwo, hazard i grzebanie żywcem noworodków płci żeńskiej. Trudni się temu dziwić skoro większość plemion zajmowała się napadami i rabunkiem dóbr materialnych i trzód, traktując te zajęcia jako sposób na nieprzelewany krwi i okrucieństwo nie były przez nikogo potępiane, wręcz przeciwnie uchodziły za powód do dumy.

W takich oto warunkach przyszło działać Prorokowi(S), powołanego przez Boga Miłosiernego do naprawy i prowadzenia ludzkości. Jemu też Najwyższy objawił Koran, który zawiera prawdziwe nauki. Uczy wcielania w życie sprawiedliwości, daje rady i wskazówki oraz zaznajamia nas z Bogiem. Za pomocą tej Świętej Księgi miał Prorok(S) pokazać ludziom ich człowieczeństwo i skierować błądzących ku Prawdzie. Jego Świątobliwość Muhammad(S) urodził się w roku 570 n.e.(53 r przed hidżrą) w Mekce, a jego ród zaliczał się do najzacniejszych arabskich rodzin, ojciec Muhammada(s) zmarł przed jego przyjściem na świat, matkę utracił gdy miał 6 lat. Małym sierotą zajął się dziadek Abd-al-Mutalib, nie na długo jednak, bowiem w dwa lata później i on pożegnał ziemski padół. Wówczas zaopiekował się Muhammadem(S) jego stryj Abu Talib(Ojciec Alego).

Abu Talib traktował dziecko jak syna i troszczył się o niego nawet wtedy, gdy ten był już dojrzałym mężczyzną.

Muhammad(S) nigdy nie doznał od stryja najmniejszej krzywdy. Mieszkańcy Mekki, podobnie jak inni Arabowie, hodowali owce i wielbłądy, czasami handlowali z sąsiadami, najczęściej z Syrią. Byli to ludzie prości i nie przywiązywali wagi do wychowywania i kształcenia swych dzieci.

Prorok(S) również nie umiał czytać i pisać, lecz od dzieciństwa odznaczał się cennymi przymiotami charakteru. Nie czcił nigdy bożków, nie kłamał, nie kradł i dotrzymywał zawsze danego słowa. Unikał zła i niegodziwości nawet słowem. Z tego powodu szybko zasłynął jako Muhammad Rzetelny. Większość sąsiadów nie wahała się powierzyć mu swoich rzeczy o głosiła wszem i wobec jego uczciwość.

W wieku ok dwudziestu lat został Muhammad(S) zatrudniony przez bogatą damę imieniem Chadidża jako agent handlowy. Dzięki sumiennosci i inteligencji uzyskał znaczące sukcesy w swej pracy i przyczynił chlebowdawczyni duże zyski. Ta zafascynowana, jak nigdy przedtem, osobowością Muhammada(S) złożyła mu propozycje małżeństwa. Propozycja została przyjęta. Już jako mąż Chadidży zajmował się handlem przez kilka następnych lat. Do czterdziestego roku życia ze swej społeczności wyróżniał się Prorok(S) tylko wyjątkową moralnością. Nie znosił okrucieństwa i przemocy, nie pociągała go kariera za wszelką cenę. Wzbudzało to poważanie i szacunek współplemieńców.

Pewnego razu remontowano Kaabę i między plemionami wybuchł konflikt, kto ma zainstalować Czarny Kamień¹⁰.

Spytano o radę między innymi i Mohammada(S). Stwierdził on, że kamień należy umieścić w fałdach obszernego męskiego płaszcza. Los miał rozstrzygnąć, który z wodzów plemiennych podniesie fałdę i znajdzie Czarny Kamień. Tak też się stało. Wodzowie ze skupieniem przystąpili do dzieła, a Muhammad(A) umieścił w tym czasie kamień na miejscu. Był to jedyny sposób na uniknięcie przelewu krwi, śmierci i łez.

Zanim Prorok(S) przystąpił do wypełniania swej misji czcił już Jedyne Boga, unikał uczestnictwa w pogańskich kultach. W tym czasie nie występował jeszcze otwarcie przeciw politeizmowi, toteż jego stosunki z mieszkańcami Mekki układały się poprawnie. Zresztą w Mekce żyli też Żydzi i chrześcijanie ciesząc się swobodą religijną i tolerancją.

¹⁰ Tajemniczy kamień wmurowany w ścianę Kaaby, подарowany przez Boga Adamowi. Muzułmanie wierzą, że poczerpnął on od ludzkich grzechów.

ZDARZENIE U MNICHA BACHIRY

Było to jeszcze w czasach dzieciństwa Muhammada(S), kiedy Abu Talib udając się pewnego razu w podróż handlową zabrał go ze sobą. Wielka karawana z mnóstwem dotarła do Bystra, zmęczeni droga ludzie rozbili namioty w pobliżu pustelni mnicha Bachory, który ujrawszy wędrowców zaprosił ich w gościnę. Zaproszenie przyjęli wszyscy. Abu Talib zostawiając siostrzeńca w namiocie udał się wraz z innymi do pustelni. Bachira zapytał, czy wszyscy już przyszli. Abu Talib odrzekł, że wszyscy oprócz jednego młodzieńca. Pustelnik polecił go przyprowadzić.

Stryj zawołał Muhammada(S), który spoczywał pod drzewem oliwnym. Bachira spojrzawszy przenikliwie powiedział-podejdz bliżej mam Ci coś do powiedzenia. Następnie odszedł z chłopcem na bok. Abu Talib również zbliżył się do rozmawiających.

Pustelnik rzekł:

-Chcę cię o coś spytać, zaklinam cię na Lat i Uzzę¹¹,byś dał odpowiedz
Muhammad odparł:

-Rzeczy ,których najbardziej nie cierpię to te dwa bożki.

Bachira nie ustępował

-Zaklinam cię na Boga Jedynego powiedz prawdę

-Ja zawsze mówię prawdę, nigdy nie skłamałem, lecz powiedz wreszcie o co ci chodzi?-rzekł Muhammad(S)

-Co ty najbardziej lubisz?

-Samotność.

-Na co najczęściej spoglądasz i znajdujesz w tym upodobanie?

-Na niebo i gwiazdy.

-I co myślisz?-spytał mnich, lecz Muhammad(S) milczał.

Wówczas Bachira spojrział uważnie na jego czoło i rzekł:

-Co przynosi Ci spokój, kiedy jesteś odprężony?

-Kiedy wpatrzony w niebo obserwuję gwiazdy, znajduję je wokół siebie sam jestem wśród nich.

-Czy masz jakieś sny?

-Tak,a to co widziałem we śnie,widzę też na jawie.

-Co na przykład? Bachira zaciekał się,lecz gdy jego rozmówca milczał, nie nalegał dalej. Po krótkiej przerwie ponownie zaczął pytać.

-Czy mogę zobaczyć twoje łopatki?

Muhammad(S)powiedział by podszedł i zobaczył.

¹¹ Bożki czczone przez pogańskich Mekkańczyków.

Bachira podniósł się, zbliżył do chłopca i odchylił mu ubranie na plecach. Ukazał się czarny pieprzyk. Mnich spojrział i powiedział pod nosem.

-To ten.

Abu Talib spytał zaraz:

-Jaki ten? O czym Ty mówisz?

Pustelnik zaś rzekł.

-Jakie jest pokrewieństwo między Tobą, a tym młodzieńcem?

-To mój syn- powiedział Abu Talib, ponieważ rzeczywiście kochał Muhammada(S) na równi z własnym potomstwem.

-Nie, ojciec tego młodzieńca powinien już nie żyć.

-Skąd o tym wiesz? Tak to syn mojego brata.

-Posłuchaj- powiedział pustelnik- przyszłość tego młodzieńca jest naprawdę promienna i zdumiewająca. Jeśli inni ujrzą to, co ja zobaczyłem, jeśli rozpoznają go- zabiją. Dlatego skryj go i strzeż od wrogów.

-Powiedz kim on jest? Spytał Abu Talib.

-W jego oczach jest znak, który miał być znakiem oczach wielkiego proroka, a znamię na jego plecach jest na to również dowodem- odparł pustelnik.

OPOWIADANIE MNICHA NASTURY

Kilka lat później, już jako agent Chadidży, udał się Muhammad(S) w podróż. Wraz z nim był niewolnik chlebobawczy- Misra. Zatrzymali się w pobliżu Basry, rozłożyli pod drzewem. W bliskiej odległości od miejsca ich spoczynku znajdowała się pustelnia mnicha imieniem Nastura, którego Misra znał wcześniej.

Nastura spytał Misry:

-Kim jest ten, który odpoczywa pod drzewem?

-To pewien mąż z rodu Kurajszytów.

-Nikt nie spoczywał i nie spocznie pod tym drzewem, jak tylko jeden z Bożych posłańców- powiedział pustelnik i dodał po chwili:

-Czy na jego oczach jest czerwony ślad?

-Tak ciągle utrzymuje się ten ślad.

-Właśnie on jest ostatnim Prorokiem posłanym przez Boga, obym ja rozpoznał dzień, w którym on przystąpi do wypełnienia swojej misji.

ZWIASTOWANIE OGŁOSZONE PRZEZ ŻYDÓW Z MEDYNY

Dwie grupy Żydów, wyczytawszy w swych księgach o przyjściu Jego Świątobliwości, przybyły do Hidżazu i osiedliły się w Medynie i jej oko-

licach, oczekując pojawienia się Niepiśmiennego Proroka(S). Arabowie od czasu do czasu napadali i rabowali tę bogatą społeczność. Pokrzywdzeni Żydzi mówili zaś, że wytrzymają to bezprawie i te rabunki, że wreszcie nadejdzie dzień, w którym przybędzie z Mekki do Medyny Prorok(S). Oni uwierzą w niego i odpłacą Arabom pięknym za nadobne. Dzięki temu medycyzyści uzyskali wiadomości, które później były istotnym czynnikiem wiary w misję Jego Świątobliwości. Fanatyczni Żydzi w ostatecznym rachunku w misję Proroka(S) nie uwierzyli.

KORAN WSKAZUJE NA ZWIASTOWANIE PROROCTWA

Bóg Najwyższy w Świętej Księdze kilkakrotnie czyni takie wskazania, szczególnie w stronę Żydów i chrześcijan:

„i tym, którzy idą za Posłańcem,
Prorokiem rodzinnym,
którego oni znajdują wspomnianego
W Torze i Ewangelii;
On im nakazuje to, co jest słuszne,
a zakazuje tego, co niesłuszne;
i zezwala im na rzeczy dobre,
a zakazuje im rzeczy brzydkich;
i zdejmuje z nich brzemię i okowy,
które im ciążyły.”
(sura Wzniesione krawędzie, aja 157)

Innym razem oznajmia:

„Kiedy przyszła do nich Księga od Boga,
potwierdzająca prawdziwość tego,
Co oni posiadają
-a oni przedtem prosili o zwycięstwo
nad tymi, którzy nie uwierzyli-
i kiedy przyszło do nich to,
co oni już znali
oni w to nie uwierzyli”
(sura Krowa, aja 89)

Jest to aluzja do wspomnianego już postępowania Żydów medyńskich.

OD ZWIASTOWANIA DO UCIECZKI

Półwysep Arabski w VI wieku n.e. to bagno moralne, centrum wszelkiej ciemnoty i zepsucia. W takich właśnie warunkach, w świecie przemocy i bezprawia, Bóg powołał Proroka(S). Była to łaska skierowana ku ludziom. Miał on nawrócić ludzi na monoteizm oraz nawoływać do czynienia dobra, sprawiedliwości, umacniania więzów społecznych. Prorok(S) powinien zwracać się do wyznawców Prawdy bez oschłości, a le również bez nadmiernej ustępliwości, tak by na fundamentach wiary, pobożności, wzajemnej pomocy i ofiarności budować gmach ludzkiej pomyślności. Na początku, działając w warunkach bezprawia, okrucieństwa i zawziętości, kierował Prorok(S) swą misją tylko ku osobom, co do których istniało duże prawdopodobieństwo nawrócenia się. W ten sposób powstało małe grono wierzących, wśród nich pierwszy muzułmanin Ali ibn Abu Talib(A)-brat stryjeczny Jego Świątobliwości oraz pierwsza muzułmanka Chadidża- żona Proroka(S).

Po jakimś czasie zostało mu nakazane, by nawrócić swych bliskich krewnych. Prorok(S) posłuszny wobec otrzymanego objawienia, zaprosił krewnych(ok 40 osób) do swojego domu i wyjawiał im proroczą misję. Następnie przystąpił, na rozkaz Boga, do działalności publicznej. Poniósł w świat gorejący płomień Boskiego posłannictwa. Reakcja Arabów i mekańskiej arystokracji była bardzo ostra. Poganie, ignorując argumenty logiczne, przystąpili do bezpardonowej walki z Jego Świątobliwością Muhammadem(S).

Czasem uważali go za wróżbitę i czarodzieja, innym razem za człowieka opętanego i wieszczka. Szydzili z niego i kpili. Kiedy nawracał i modlił się, przeszkadzali mu czyniąc wrzawę, obrzucając go nieczystościami i poszturchując. Zdarzało się, że ciskali weń kamieniami, zdarzało się też, że posługując się przekupstwem i kłamliwymi obietnicami, tworząc przed nim iluzoryczne perspektywy władzy, próbowali złamać jego wolę i podjętą decyzję. Muhammad(S) nie okazał słabości, nie próbował wycofać się z danej mu misji, choć czasami mogło się wydawać, że był bliski załamania. Pogrzyżył się w smutku i żalu z powodu niewiedzy i złośliwości swego narodu. Mówią o tym niektóre z objawionych wersetów. W nich Bóg współczuje Prorokowi(S) i zaleca cierpliwość, zakazuje też ulegania namowom ludzi oraz okazywania słabości.

Zwolennicy Jego Świątobliwości stali się również obiektem szykan i prześladowań ze strony niewiernych. Nieraz ulegali fizycznej presji, nieraz sprawy przybierały bardzo ostry obrót, zdarzało się, że dochodziło do użycia siły. Wtedy towarzysze prosili Proroka(S), by pozwolił

urządzić zbrojne powstanie, które rozstrzygnie o ich losach. Ten zaś odrzekł: *Nie mam w tym względzie polecenia od Boga Najwyższego, trzeba być cierpliwym*.

Część wyznawców na skutek silnego ucisku porzuciła dotychczasowe siedziby i udała się na emigrację.

Po pewnym czasie położenie muzułmanów stało się wprost dramatyczne. Wobec takiego obrotu spraw Prorok(S) zezwolił, by jego zwolennicy udali się do Etiopii, chroniąc się na czas jakiś przed uciskiem i szykanami współplemieńców. Na czele tej grupy stanął Dżafar ben Abu Talib, brat Alego(A)(Dżafar był jednym z najbardziej oddanych towarzyszy Proroka(S)). Mekkańczycy, dowiedziawszy się co zaszło, posłali dwóch zaopatrzonych w obfite dary wysłanników do cesarza Etiopii z prośbą o wydalenie uchodźców.

Dżafar ben Abu Talib wygłosił w obecności cesarza, wysokich urzędników i kapłanów chrześcijańskich mowę, w której opisał osobowość Proroka(S) i założenia głoszonej przezeń religii. Wyrecytował przy tym kilka wersów z sury *Maria*. Słowa te była tak przekonujące, że o oczach cesarza i dworzan pojawiły się łzy. Cesarz negatywnie ustosunkował się do prośby Mekkańczyków i nie przyjął ich darów. Jednocześnie polecił by emigrantom zapewniono spokój i stworzono jak najlepsze warunki bytowe. Zaraz potem niewierni Mekkańczycy uzgodnili, że zerwą wszelkie kontakty z rodem Haszymitów, krewnymi i stronnikami Proroka(S). Postanowiono nie spotykać się z nimi, nie rozmawiać, nie handlować. Tekst stosownego porozumienia rozesłano po mieście i umieszczono w Kaabie.

Haszamici wraz z Prorokiem(S) opuścili Mekkę i udali się w góry, zatrzymując się ostatecznie w dolinie zwanej Szab Abu Talib. Wegetowali w skrajnie trudnych warunkach, przymierali głodem. Nikt nie odważył się wyjść na zewnątrz. Wskutek fizycznego i psychicznego wyczerpania ludzie znaleźli się na skraju wytrzymałości. Dzień z jego słonecznym żarem i nocę wypełnione biadoleniem kobiet i dzieci stały się nieznośne.

Po trzech latach niewierni Mekkańczycy zagubili tekst umowy. Fakt ten oraz oskarżenia i zarzuty sąsiadów spowodowały, iż mieszkańcy Mekki odstąpili od swej decyzji i pozwolili Haszomitom wrócić.

Jednakże w tych dniach śmierć zabrała Abu Taliba, wielką podporę Proroka(S) i żonę Jego Świątobliwości Chadidzę. Sprawy się tak skomplikowały, że Muhammad(S) nie mógł wyjść między ludzi, utracił całkowicie bezpieczeństwo osobiste.

PODRÓŻ DO TAIFU

Prorok(S) powrócił wraz z Haszymitami z Sza b Abu Talib w 16 roku swej misji. Zaraz po powrocie udał się do Taifu(miasto położone ok 100 km od Mekki), gdzie zaczął nawracać mieszkańców na Islam. Poganie, jednak przychodzący ze wszystkich stron, rzucali weń kamieniami, aż w końcu przepędzili go z miasta. Powrócił więc do Mekki i przebywał tam jakiś czas.

Życie jego było cały czas zagrożone. Mekkańscy przywódcy widząc taką sytuację, uznali, że nadszedł odpowiedni czas na zniszczenie Muhammada(S). Na jednym z tajnych zebrań ustalili plan mający na celu położenie kresu misji Proroka(S). Przedstawiciele każdego plemienia mieli otoczyć dom Jego Świątobliwości i po prostu go zamordować.

Plan obmyślony był w ten sposób, by uniemożliwić Haszymitom pomstę. Jakże bowiem mieliby walczyć ze wszystkimi? Ponadto, w mordzie miał udział ktoś z rodu Haszymitów, co pozwoliłoby na zamknięcie im ust. Szybko przystąpiono do dzieła. Około 40 wybranych mężczyzn otoczyło nocą dom Proroka(S), by o świcie wtargnąć do środka i zrealizować zbrodniczy plan. Bóg, jednakże był silniejszy i uczynił ich plany rysunkiem na wodzie. Najwyższy objawił Prorokowi grożące mu niebezpieczeństwo i polecił, aby nocą opuścił Mekkę i udał się do Medyny.

Muhammad(S) poinformował Alego(A) o całym zdarzeniu i polecił, by ten spał tej nocy w jego łóżku i ubrał jego rzeczy.

W drodze spotkał Prorok(S) Abu Bakra i obaj podążyli do Medyny. Niektórzy z możnych Medyny już wcześniej spotkali Jego Świątobliwość i uwierzyli w jego misję. W między czasie zawarli oni układ, w którym zobowiązali się strzec Proroka(S) tak, jak strzegą siebie i swych ziem.

UCIECZKA PROROKA DO MEDYNY

Nocą dotarł Prorok(S) do położonej w pobliżu Mekki góry Saur i przez trzy dni ukrywał się w jaskini. Następnie znów wyruszył w drogę. W końcu przybył do Medyny, gdzie został serdecznie powitany przez mieszkańców. Tymczasem niewierni Mekkańczycy, którzy nocą otworzyli dom Jego Świątobliwości, wtargnęli rankiem z obnażonymi szablami do wnętrza. Wbrew oczekiwaniom, zastali tam Alego(A) śpiącego na postaniu Proroka(S). Po otrzymaniu wiadomości o wyjeździe z Mekki tego ostatniego, przystąpili do przeszukiwania okolicy. Rozczarowani jednak powrócili do miasta.

Prorok(S) zatrzymał się w Medynie, a jej mieszkańcy z otwartymi sercami przyjęli głoszoną przezeń religię i troskliwie zaopiekowali się Jego Świątobliwością. Oblicze miasta stało się muzułmańskie. Do dnia przybycia Proroka(S) nazywało się ono Jasrib, później zaś nazwę tę zmieniło na Medinat ur-Rasul, tzn Miasto Posłańca (w skrócie MEDYNA, czyli po prostu Miasto). Medyna była w historii pierwszym miastem Islamu. Oczywiście około 1/3 ludności miasta pozostała przy politeizmie. Obawiając się jednak muzułmańskiej większości demonstrowała swój związek z Islamem.

Słońce Islamu zajaśniało na czystym medyńskim niebie i zaczęło promieniować swym blaskiem. Stan wojny, który utrzymywał się między plemionami Aus i Chazradż, szybko przekształcił się w pokój i zgodę. Medyńscy Muzułmanie Ignęli bardzo do Proroka(S). Stopniowo Islam zaczęli przyjmować członkowie innych plemion, mieszkający w pobliżu Medyny. Wprowadzono w życie Boskie nakazy Islamu. Z dnia na dzień pobożność i sprawiedliwość wypierała zepsucie.

Mekkańscy zwolennicy Proroka(S) znaleźli się w trudnej sytuacji. Gnębień i uciskani opuszczali swe domostwa i udawali się do Medyny, gdzie bardzo serdecznie byli witani przez swych braci w wierze. Po pewnym czasie wszyscy muzułmanie opuścili Mekkę i skoncentrowali się w Medynie. Mekkańskich uchodźców nazywano muhadżirami (arab. muhadżir - emigrant) zaś muzułmanów medyńskich ansarami (arab. ansar I.m. od nasir - pomocnik)

W Medynie i jej okolicach, a także w takich miejscowościach jak Chejbar i Fadak, mieszkali Żydzi, których uczeni napominali nieustannie Arabów o przyjściu Proroka(S). Gdy jednak prorok(S) skierował do nich posłanie, nie przyjęli go. Mimo to zawarty został pakt o nieagresji między muzułmanami a Żydami.

Szybki rozwój Islamu bardzo niepokoił niewiernych mekkańczyków. Z dnia na dzień i rosła ich nienawiść do Proroka(S) i wyznawców Islamu. Szukali zatem pretekstu, by rozproszyć gminę muzułmańską. Również muzułmanie, szczególnie muhadżirowie, nie mogli znieść takiego stanu rzeczy i oczekiwali Boskiego przyzwolenia, by odplacić okrutnym poganom za ich czyny oraz by ratować pozostawione w Mekce kobiety, niewinne dzieci i zniedołężniałych starców.

BITWA POD BADREM

W drugim roku hidżry doszło do pierwszej bitwy między muzułmanami a niewiernymi pod Badrem (Badr to nazwa wąwozu położonego między Mekką a Medyną). Mekkańczycy wystawili około tysiąca zbrojnych, dobrze

wyposażonych i zaopatrzonych mężów. Muzułmanów było niewiele około trzystu. Pozbawieni sprzętu i wyposażenia. Łaska Boża sprawiła, że mimo wszystko muzułmanie odnieśli błyskotliwe zwycięstwo. Klęska niewiernych była zupełna.

Poganie, poniosłszy ciężkie straty w ludziach i uzbrojeniu w panice uciekli do Mekki. Zostawili w niewoli wielu swoich towarzyszy. Powiadają, że w tej bitwie poległo 70 niewiernych z czego prawie połowa od szabli Alego(A). Również 70 dostało się do niewoli.

BITWA POD UHUD

W trzecim roku hidżry niewierni mekkańscy pod dowództwem Abu Sufiana zaatakowali Medynę. Niektóre przekazy mówią o trzech tysiącach zbrojnych inne o pięciu. Siły niewiernych spotkały się z muzułmanami w pobliżu miasta na pustkowiu zwanym Uhud. Prorok(S) uszykował do boju swych 700 wojowników, jednak po trwającej godzinę walce wskutek błędów oddziału muzułmańskiego, na bojowników Islamu spadła klęska. Zostali ze wszystkich stron otoczeni przez niewiernych, mekkańskie szable zablokowały drogę odwrotu.

W bitwie tej wierni ponieśli duże straty. Poległ stryj Proroka(S), Hamza i około 70 innych muzułmanów, w większości ansarów. Sam Muhammad(S) został cięty przez czoło. Jeden z pogan, który zaatakował Jego Świątobliwość od tyłu, krzyknął: Zabiłem Muhammada. Spowodowało to rozsypkę oddziału muzułmańskiego. Tylko Ali(A) z kilkoma wojami został przy Proroku(S). Wszyscy oni zginęli z wyjątkiem właśnie Alego(A) który już do końca bitwy bronił Proroka(S), dzielnie stawiając opór niewiernym. Pod koniec dnia powrócili uciekinierzy z obozu muzułmańskiego i zgromadzili się wokół Proroka(S), gotowali się do walki. Ale Abu Sufian zadowolony z łupów, których zdobycie uznał za wystarczający sukces, zaprzestał walki i skierował się ku Mekce. Niewierni przejechawszy kilkanaście kilometrów zaczęli myśleć już o powrocie do Uhud i zadaniu ostatecznej klęski Medyńczykom. Żał im było towarów, których nie zdołali zrabować oraz żon i dzieci muzułmanów, których nie zdążyli wziąć do niewoli. Radzili nad tym, czy nie byłoby słusznie jeszcze raz zaatakować Medynę. Rozważania te przerwała wiadomość, że w pogoń za nimi ruszył już muzułmański oddział. Niewierni przerazili się niesłuchanie, zrezygnowali z jakichkolwiek planów ataku i szybko ruszyli w stronę Mekki. To co słyszeli było prawdą, bowiem Prorok(S) zgodnie z Bożym nakazem sformował z rozproszonych po klęsce wojowników, oddział pod dowództwem Alego(A) i posłał w pościg za

wrogiem. W tej bitwie muzułmanie ponieśli ciężkie straty mimo to jej zakończenie dla wiernych było korzystne. To starcie wiele ich nauczyło, przede wszystkim zobaczyli złe skutki niesubordynacji wobec rozkazów Proroka(S). Ostatecznie obie strony umówiły się, że w przyszłym roku o tej porze ponownie staną do walki w wąwozie Badr. Prorok(S) wraz z towarzyszami czekał tam na Mekkańczyków, ci jednak nie przybyli.

Po tej bitwie muzułmanie uporządkowali swoje bieżące sprawy i poczynili znaczne postępy w propagowaniu Islamu na Półwyspie Arabskim.

BITWA *ROWU*

Była to trzecia bitwa, jaką stoczyli pogańscy Arabowie z Prorokiem(S) i ostatnia bitwa mekkańczyków. Miała ona bardzo ciężki przebieg, niewierni zmobilizowali do niej wszystkie posiadane siły. W historii to starcie znane jest jako bitwa rowu lub partii. Po bitwie pod Uhud przywódcy mekkańscy, na których czele stał Abu Sufian, wpadli na pomysł by raz jeszcze uderzyć na Proroka(S) i całkowicie zgasić światło Islamu.

W tym celu podjudzali plemiona arabskie, aby zachęcić je do współpracy i pomocy w wyprawie na Medynę. Żydzi po cichu również dokładali drewno do ognia, mimo iż zawarli z Prorokiem (S) układ o nieagresji.

Ostatecznie układ ten złamali, zawierając sojusz z mekkańczykami. W piątym roku hidżry ruszyła na Medynę wyprawa, świetnie uzbrojona i wyposażona. W skład jej wchodziłi Kurajscy i inne plemiona arabskie oraz grupy Żydów.

Prorok(S) już wcześniej posiadał informacje o planowanej wyprawie i wraz z towarzyszami przystąpił do narady. Po długich rozmowach przyjęto propozycję Salmana Farsiego jednego z towarzyszy Proroka(S) i wykopano wokół miasta głęboki rów. Mekkańska wyprawa przybywszy na miejsce musiała długo oblegać miasto. W bitwie tej zginął z ręki Alego jeden z najsławniejszych i najdzielniejszych wojowników arabskich Omar ben Abdud.

Ostatecznie skutek wichury i zimna oraz wyczerpania długotrwałym obleżeniem, niewierni odeszli od murów Medyny. Niepoślednią rolę odegrał też spór, który wybuchł między Arabami a Żydami.

WOJNA Z ŻYDAMI I BITWA POD CHAJBAREM

Po wojnie rowu, której właściwymi prowodyrami byli Żydzi współpracujący z niewiernymi i naruszający układ z muzułmanami Prorok(S) przy-

stąpił do rozprawy z nimi. Z rozkazu Boga przeprowadził kilka wojen, które zakończyły się klęską Żydów. Najważniejszą z nich była bitwa pod Chajbarem. Żydzi Chajbarscy posiadali umocnione punkty oporu oraz dość znaczną liczbę dobrze wyposażonych wojowników.

W bitwie pokonał Ali(A) sławnego rycerza Markaba Chajbariego. Widząc to Żydzi popadli w panikę. Umożliwiło to Alemu(A) wyłamanie wrót grodu i wtargnięcie z innymi muzułmańskimi wojownikami do środka. Zwycięstwo było całkowite.

Zakończenie zwycięskie wojen w piątym roku hidżry położyło kres politycznym działaniom Żydów na terenie Hidżazu.

POŚLANIE DO KRÓLÓW I WŁADCÓW

Prorok(S) na dobre osiedlił się w Medynie, a wraz z nim większa część mekkańskich muzułmanów, uciekających przed prześladowaniami. Medyńczycy, wierni zawartym układom, udzielali gościny uchodźcom.

Jego Świątobliwość zbudował w Medynie Meczet Proroka(Masdzid-an-Nabi). Stopniowo rozpoczynano budowę innych. Muzułmańscy misjonarze zostali wysłani we wszystkie strony Półwyspu. Zawarli układy z Żydami mieszkającymi w rejonie Medyny oraz plemionami arabskimi. Islam rozpoczął swój, pełen blasku, pochód.

W szóstym roku hidżry Prorok(S) sporządził listy do królów i władców państw, szacha Iranu, cesarza bizantyjskiego, kedywa Egiptu i nygusa etiopskiego, zachęcając ich do przyjęcia Islamu.

Niewierni Mekkańczyki wkrótce naruszyli traktat pokojowy i Prorok(S) w związku z tym powoził zamiar wyprawy na to miasto.

W ósmym roku hidżry ruszył na Mekkę z 10 tysiącami zbrojnych. Miasto poddało się bez walki i przelewu krwi. Prorok(S) zniszczył wtedy wszystkie bożki, które znajdowały się w świątyni Kabby. Mekkańczycy przyjęli Islam, a ich przywódcy, którzy przez dwadzieścia lat pałali wrogością do Proroka(S) i nieludzko obchodzili się z jego zwolennikami, spotkali się z największą wyrozumiałością i wielkodusznością. Wybaczył on im wszystkie nieprawości.

BITWA POD HUNAJN

Po zwycięstwie nad Mekkańczykami, przystąpił Prorok(S) do oczyszczania okolic ich miasta. Stoczył wiele wojen z pogańskimi Arabami. Jedną z nich to właśnie bój pod Hunajn.

Bitwa ta należała do ważniejszych bitew stoczonych przez Proroka(S). Rozegrała się w wąwozie Hunajn, a przeciwnikiem muzułmanów było plemię Hawazin. Oddział muzułmański w sile 12 tysięcy mężczyzn stanął przeciwko kilku tysiącom jeźdźców z plemienia Hawazin. Rozpoczęło się krwawe starcie. Na początku bitwy przeciwnicy zadali muzułmanom haniebną klęskę. Oprócz Alego(A), który dzierżył w ręku sztandar Islamu, oraz kilku innych towarzyszy Proroka(S), wszyscy zbiegli z miejsca boju. Po kilku godzinach powrócili, najpierw ansarowie, później pozostali.

Po ciężkiej walce zadali wrogowi klęskę. Wzięto 5 tysięcy jeńców, lecz na życzenie Proroka(S) wszystkich uwolniono. Niezadowoleni z tego powodu muzułmanie, zostali wynagrodzeni przez Jego Świątobliwość jego własnymi pieniędzmi.

BITWA POD TABUK

W dziewiątym roku hidżry pociągnął Prorok(S) zbrojne hufce pod Tabuk, z zamiarem przeprowadzenia wojny z Bizantyjczykami. Chodziły bowiem słuchy, że cesarz bizantyjski tam właśnie koncentruje złożoną z Greków i Arabów armię. Wcześniej potyczka z bizantyjczykami miała miejsce pod Mutah. Polegli wtedy tacy sławni dowódcy muzułmańscy jak: Dżafar ben Abi Talib, Zajd ben Harisa i Abdullah ben Rawaha.

Prorok(S) skierował się pod Tabuk z 30 tysiącami zbrojnych jednak do bitwy nie doszło, ponieważ znajdujące się tam zgrupowanie przeciwnika rozproszyło się. Hufce muzułmańskie stały pod Tabakiem trzy dni okrążając pobliskie rejony, a następnie ruszyły w drogę powrotną do Medyny.

INNE WOJNY

W czasie dziesięcioletniego pobytu w Medynie, Prorok(S) przeprowadził około 80 większych i mniejszych wojen, poza tymi, o których wspomnieliśmy.

W około 20 brał osobisty udział. Zawsze walczył w pierwszej linii, ramię w ramię z prostymi żołnierzami. Nie zachowywał się jak inni dowódcy, wydający rozkazy z bezpiecznych stanowisk na tyłach. Nie lubował się w rozlewie krwi. Walcząc dążył do przeciwnika, nigdy nie zdarzyło się by kogoś uśmiercił.

SADZAWKA CHUM I PROBLEM NASTĘPSTWA

Ostatnim miastem, którego zajęcie zapewniło panowanie nad całym Półwyspem Arabskim była Mekka wraz z jej Bożym Haramem¹² i świątynia Kaaby. Mekka wpadła w ręce muzułmanów w ósmym roku hidżry, zaraz po niej miasto Taif.

W dziesiątym roku hidżry skierował się Prorok(S) do Mekki na Pielgrzymkę Pożegnania. Była to ostatnia pielgrzymka Jego Świątobliwości. Po dokonaniu obrzędów związanych z pielgrzymką i wygłoszeniu stosownych nauk do ludu, ruszył w stronę Medyny. W drodze powrotnej, w pobliżu sadzawki Chum, Prorok(S) zatrzymał karawanę i w obecności 120 tysięcy pielgrzymów, podniósł do góry rękę Alego(A) i ogłosił, że mianuje go swym następcą i przekazuje mu opiekę nad wspólnotą.

W ten sposób został rozwiązany problem następcy Proroka(S), który miał zarządzać sprawami gminy oraz strzec księgi, tradycji, nauk i praw Islamu.

Tak oto wypełnił się koraniczny nakaz:

„O Posłańcu!
Obwieszczaj to, co ci zostało zesłane
Od twójego Pana!
A jeśli tego nie uczynisz,
to nie zdołasz przekazać Jego przesłania.”
(sura Stół Zastawiony, aja 67)

UMOCNIENIE POZYCJI PROROKA(S) W MEDYNIE I ROZWÓJ ISLAMU

Posłanie Proroka(S) głośno rozbrzmiewało w Medynie, ogarniając każdy dom i wszystkie sfery towarzyskie, nie omijało żadnej uliczki czy zaułka. Ludzie tłumnie cisnęli się do nowej religii. Prorokowi(S) podporządkowały się nie tylko Mekka i Medyna, ale również wiele innych, dalszych i bliższych plemion. W ciągu dziesięcioletniej bytności Jego Świątobliwości w Medynie zostało ustanowione panowanie Islamu nad całym Półwyspem Arabskim.

Przez cały ten czas Prorok(S) zajęty był swą misją, nie miał chwili odpoczynku. Przyjmował Boże objawienie i nauczał prosty lud szlachetnych zasad Islamu płynących z nauk, moralności i praw, które poznał dzięki ob-

¹² Haram – miejsce uświęcone, zakazane niewiernym.

jawieniom Najwyższego. Udzielał rad i odpowiadał na pytania, toczył spory i dyskusje z żydowskimi uczonymi, kierował sprawami kraju i zajmował się troskami wszystkich ludzi. Mimo tego, dużo czasu poświęcał na modlitwę, wiele dni w roku pościł (trzy miesiące: radżab, szaban i ramadan, oprócz tego pościł dodatkowo jeden miesiąc). Nieraz podejmował post łączony, specjalność Jego Świątobliwości. Polegała ona na tym, że kilka długich dni i nocy nic nie przyjmował, funkcjonując normalnie i wypełniając wszystkie domowe obowiązki.

Bóg Najwyższy wspomina pokrótce o tych dziesięciu latach:

„.....wysłał twójego Poślanca
z drogą prostą i religią prawdy,
aby ją wznieść ponad wszelką religię,
chociażby to było nienawistne dla bałwochwalców.”
(sura Szereg, aja 9)

Ta obietnica zaczęła wypełniać się za życia Proroka(S), a dziś gdy na ziemi żyje ponad 900 milionów muzułmanów, wypełnia się w sposób jasny i zrozumiały.

A to drugi cytat ze Słowa Bożego:

„Wy jesteście najlepszym narodem
jaki został utworzony dla ludzi:
wy nakazaliście, to co jest uznane,
a zakazujecie tego co jest naganne;
i wierzycie w Boga“
(sura Rodzina Imrana, aja 110)

SPOJRZENIE NA MORALNOŚĆ I DUCHOWE WNĘTRZE PROROKA(s)

Zgodnie z tym co podają przekazy historyczne Prorok(S) urodził się w środowisku ludzi zepsutych, ciemnych, charakteryzujących się najgorszymi przyzwyczajeniami charakteru. W takich warunkach Jego Świątobliwość spędził dzieciństwo i młodość. Bez wychowania i naukowego kształcenia. Prorok(S), co prawda nie skalał się nigdy bałwochwalcstwem, ani nieludzkimi praktykami Arabów, ale żył między nimi, a jego powszedni żywot nie wskazywał na jakąś niezwykłą przyszłość. Cóż można by oczekiwać po biednej sierocie, nie znającej alfabetu.

Wszystko odmieniło się jednej nocy. Spokojny, skupiony, zajęty modlitwą Muhammad(S) otrzymał nagle inna osobowość. Jego wewnętrzna osobowość przekształciła się w osobowość świętego. Ugruntowane między ludźmi poglądy i pojęcia o tysiącletniej historii uznał za przesady; panujące porządki, dzięki obiektywnej obserwacji ujrzał jako niesprawiedliwe i despotyczne. Połączywszy przeszłość i przyszłość świata odkrył drogę dla ludzi, drogę pomyślności i harmonii. Odmieniły się jego zmysły, nie widział i nie słyszał niczego prócz prawdy, jego usta zaczęły nieść Słowo Boże, mądrość i przepowiednie. Jego duchowe wnętrza zajęte dotąd sprawami życia codziennego w atmosferze ciągłej pogoni za zyskiem, rozwinęło raptem skrzydła. Prorok(S) przystąpił do naprawy świata i ludzi, do obalania tysiącletnich instytucji despotyzmu i ciemnoty.

Stanął sam przed zadaniem ożywienia prawa i prawdy. Zlekceważył wszystkie groźne i potężne siły świata, wystąpił przeciwko ich panowaniu. Głosił nauki Boga i z jedności Boga wywodził wszystkie prawa bytu.

Prorok(S) w najlepszy zanalizował szlachetne cechy ludzkiego charakteru oraz odkrył i objaśnił zachodzące między nimi związki i stosunki. Zawsze sam wierzył w to co głosił. Sam wcześniej praktykował wszystko, do czego nawoływał ludzi.

Przyniósł prawa i nakazy zawierające cały szereg praktyk religijnych obrazujących w najpiękniejszej postaci pozycję człowieka, sługi wobec potęgi i wielkości Boga Jedyne. Przyniósł też inne prawa, pozostające ze sobą w ścisłym związku, oparte o zasadzie Jedności Boga i poszanowania charakteru człowieka, który pochodzi od Stwórcy.

Zbiór praw, które przyniósł Jego Świątobliwość, łącznie z *Obrzędami* i *Transakcjami^{13*} jest tak obszerna, że odpowiada na każdy problem rodzący się w społeczności ludzkiej. Prawa Proroka(S) uwzględniają również upływ czasu. Jego Świątobliwość uznając to prawo za wieczne i wszechświatowe. To znaczy, iż uważał, że religia jego może zaspokoić potrzeby duchowe całej ludzkości na zawsze. Ludzie winni ją przyjąć, by zabezpieczyć sobie szczęście i pomyślność. Sam nieraz powiedział *religia którą przyniosłem jest gwarantem waszej pomyślności na tym i na tamtym świecie*.

Oczywiście to co mówił miało swoje podstawy. Do takiego wniosku doszedł Prorok(S) analizując Boski akt stworzenia i przewidując przyszłość. Inaczej mówiąc doszedł do tego wniosku zauważwszy zgodność

¹³ Części prawa muzułmańskiego dotyczące spraw duchowych i świeckich.

i współbrzmienie między przyniesionymi przez siebie prawami a cielesną i duchową naturą człowieka oraz wzięwszy pod uwagę wszystkie wydarzenia i katastrofy, które nawiedzą wspólnotę muzułmańską- dał jej wskazówki jak przetrwać do Dnia Sądu. Przekazy historyczne świadczą o przepowiedniach Jego Świątobliwości, objaśniających sytuacje i zdarzenia mające miejsce dłużej czas po jego śmierci.

Prorok(S) prowadził swoją działalność przez 23 lata, z czego 13 lat żył prześladowany i znieważany przez Mekkańczyków. Dziesięć lat stracił na wojny i walkę zewnętrzną z wrogami jawnymi oraz wewnętrzne zmagania z hipokrytami udających muzułmanów. Przez te dziesięć lat kierował również sprawami wiernych, dbał o ich uświadomienie religijne i moralność. Prorok(S) podjął tę drogę, dzięki niezłomnej woli poszukiwania prawdy i ożywienia jej.

Jego obiektywne spojrzenie znało tylko prawdę i nie dopuszczało faktów z nią sprzecznych, choćby te były korzystne dla Proroka(S) lub leżały w interesie ogółu. To, co uznał za prawdę przyjmował duszą i ciałem, nigdy jej nie odrzucał. Fałszu również nigdy nie przyjmował.

DUCHOWOŚĆ PROROKA(S) MIAŁA NADNATURALNY CHARAKTER

Jeśli spojrzymy zupełnie naturalnie na poprzedni rozdział, to o zrozumieemy, że pojawienie się takiej osobowości w takich warunkach, nie było rzeczą normalną, miało znamiona cudu i było specjalnym boskim potwierdzeniem. Bóg Najwyższy wspomina w Koranie o niepiśmienności, sieroctwie i biedzie Jego Świątobliwości.

Darowaną osobowość Proroka(S) zalicza się do niebiańskich cudów. Stanowi ona jeden z dowodów na prawdziwość jego posłannictwa.

Oto słowa Najwyższego:

„Czyż nie znalazł się sierotą
i czy nie dał ci schronienia?
Czy nie znalazł cię błądzącym
i czy nie prowadził cię drogą prostą?
I czy nie znalazł cię biednym,
i nie wzbogacił cię.”
(sura Jasność Poranka, aja 6,7,8)

I dalej:

„Ty nie recytowałeś przedtem żadnej Księgi ani nie kreśliłeś jej swoją prawicą*.”

(Sura Pająk aja 48)

To znaczy, że Jego Świątobliwość przed swą misją Proroczą, zesłaniem Koranu, nie umiał czytać ani pisać.

W innym miejscu Słowa Bożego czytamy:

„A jeśli pozostajecie w wątpliwości
wobec tego, co zesłaliśmy Naszemu słudze,
to przynieście surę podobną to tego.”

(Sura krowa aja 23)

OBRAZ ŻYCIA PROROKA(S)

Jedyną podstawą i fundamentem na którym Prorok(S) zbudował gmach swej religii jest zasada jednobóstwa(Tauryda).

Zasada mówi, że sprawcą stworzenia świata i obiektem czci oddawanej przez człowieka jest Bóg. Nikomu innemu nie można oddawać czci i pokłonów. Systemem, który powinien zapanować między ludźmi jest system równości i braterstwa wszystkich ludzi oraz bezwzględnego posłuszeństwa wobec Boga, zgodnie z tym, co mówi Słowo Boże:

„Powiedz:

O ludu Księgi!

Dochodźcie do słowa jednakowego dla was i dla nas:

abyśmy nie czcili nikogo innego, jak tylko Boga,

abyśmy nie oddawali Jemu niczego za współtowarzyszy

i aby jedni z nas nie brali sobie innych

jako panów,poza Bogiem.”

(sura Rodzina Imrana,aja 64)

Jego Świątobliwość nie miał innego celu, jak stworzenie religii Boga Jedynego, swą moralnością, otwartością i jasnymi dowodami zachęcał do niej ludzi, polecił to samo robić swoim towarzyszom. Taki był bowiem nakaz Boży:

„Powiedz:

Oto jest moja droga!

Ja wzywam do Boga

na podstawie jasnego dowodu
-ja i ci, którzy postępują za mną...”
(sura Józef, aja 108)

Jego Świątobliwość kierował się w życiu zasadą równości i braterstwa. Nikt nie był przezeń dyskryminowany ani uprzywilejowany. Nie robił on żadnych różnic między ludźmi ze względu na ich płeć, kolor skóry czy status społeczny.

Wszystkich traktował równo, kierując się prawami i nakazami religii .”Jeżeli Fatima,moja najukochańsza córka, dopuściłaby się kradzieży, obciąłbym jej ręce”.

Nikt nie miał prawa posługiwać się przemocą i zastraszaniem w stosunku do innych ludzi. Istniała wolność poza granicami nakreślonymi prawem (oczywiście wolność wobec prawa nie ma sensu, nie tylko w Islamie,l ecz w każdym innym systemem prawnym). To system wolności i sprawiedliwości społecznej, o którym wspomina sam Bóg Najwyższy przedstawiając Proroka(S):

„tym,którzy idą za Posłańcem,
Prorokiem rodzimym,
którego oni znajdują wspomnianego
w Torze i Ewangelii;
on im nakazuje to, co jest słuszne,
a zakazuje im rzeczy brzydkich;
i zdejmuje z nich brzemię i okowy,
które im ciążyły.
A ci ,którzy w niego wierzą,
podtrzymują go i pomagają mu,
i idą za światłem, które zostało z nim zesłane.
Oni będą szczęśliwi
Powiedz:
O ludzie!
Ja jestem posłańcem Boga do was wszystkich.“
(sura Wzniesione Krawędzie, aja 157,158)

Prorok(S) nie nadawał sobie nigdy żadnych przywilejów, ani nie wyróżniał się specjalnie między ludźmi. Sam wykonywał wszystkie domowe prace, osobiście przyjmował gości i pilnie wysłuchiwał potrzebujących. Na zgromadzeniach nie zajmował wywyższonego miejsca i w w ogóle nie chciał

tworzyć żadnej etykiety w stosunkach między sobą a zwykłymi ludźmi. Jeśli wszedł w posiadanie jakiś dóbr materialnych, po wydatkach na rzeczy naprawde niezbędne, resztę rozdawał biedakom.

Nieraz dawał potrzebującym, nie myśląc o sobie i cierpiąc później głód. Zresztą zawsze żył niczym żebrak, często siadywał z biedakami i rozmawiał. Nigdy nie uraził osobistej godności drugiego człowieka. Sam też był cierpliwy i wyrozumiały dla naruszających jego prawa. Kiedyś, po zwycięstwie nad Mekką, postawiono przed Jego Świątobliwością przywódców Kurajczytów, którzy wyrządzili mu tyle krzywd i po ucieczce podsycali nienawiść ciemnych Arabów ku Jego Świątobliwości. Prorok(S) jednak nie okazał pokonanym Kurajczytom najmniejszej wrogości, czy choćby oschłości, przebaczył im wszystko. Prorok (S) dzięki swym cechom charakteru i rozlicznym przewagom, cieszył się sławą nie tylko wśród przyjaciół, lecz i pośród wrogów. Nie było bowiem nikogo równie życzliwego, uprzejmego, cierpliwego, skromnego i solidnego.

O jego charakterze wspomina nawet Koran. Zawsze pierwszy pozdrowiał innych, łącznie z kobietami, dziećmi i służbą. Kiedy jeden z towarzyszy chciał mu złożyć pokłon, odparł: "Co tym mówisz, kłaniać się można królom i cesarzom, ja zaś jestem prorokiem i sługą".

Od czasu otrzymania misji propagowania religii i poprowadzenia ludzi drogą prostą, Prorok(S) przez jedną chwilę nie zaniedbał tego obowiązku. Nigdy nie ustawał w wysiłkach i staraniach.

W ciągu trzynastoletniego okresu działalności w Mekce, jeszcze przed ucieczką do Medyny, mimo udręk jakie doznawał od niewiernych, modlił się nieustannie i propagował religię Boga. Przez dziesięć następnych lat znów stykał się z trudnościami, które stwarzali mu wrogowie religii oraz medyńscy Żydzi i pseudo-muzułmańscy hipokryci. Dał w tym czasie swej gminie zdumiewająco obszerne nauki i prawa Islamu, oraz odbył ponad 80 wojen z przeciwnikami Islamu.

Ponadto zarządzał sprawami wspólnoty mużułmańskiej, która w tym czasie objęła już cały Półwysep Arabski. Prorok(S) osobiście zajmował się także skargami i prośbami pojedynczych osób. Niech o dzielności i odwadze Proroaka(S) świadczy to, że sam jeden wystąpił ze swym posłaniem prawdy wobec współczesnego świata, na którym panowały tylko przemoc i bezprawie. Wszystkie krzywdy i prześladowania jakim był poddany nie zdołały go osłabić i nie posiały w jego sercu zwątpienia. Nie zląkł się też żadnej z bitew. Prorok(S) był zawsze czysty i schludny, a utrzymywanie czystości zaliczał do zewnętrznych oznak wiary. Jego ubiór i wygląd zewnętrzny zawsze były miłe oku. Występując publicznie nie zapominał o używaniu perfum

likwidujących przykry zapach potu, zjawisko w gorącej Arabii szczególnie uciążliwe.

Do końca życia zachowywał skromność i prostotę. Mając wysoko pozycję w społeczeństwie nigdy nie przyznał sobie przywilejów, które miałyby być jej zewnętrznym odbiciem.

Jego Świątobliwość nigdy nikomu nie znieważył. Nie wygadywał nonsensów oraz zachowywał umiar w śmiechu i żartach. Nie czynił również rzeczy swawolnych i lekkomyślnych. Prorok(S) uwielbiał rozmyślenia i medytacje. Wysłuchiwał zawsze zboliałych i pokrzywdzonych, odpowiadając na pytania nie przerywał nigdy nikomu wypowiedzi i nie tłumił u nikogo wolnej myśli. Wyjaśniając ludziom ich błędy, przykładał zawsze kojący balsam do zranionej duszy.

Prorok(S) był bardzo miły i wielkoduszny, a widok cierpienia wzbudzał współczucie w jego sercu. Jednocześnie był nieugięty w karaniu złoczyńców i przestępców. Wykonując Boskie nakazy nie robił różnic między ludźmi. Pewnego razu w domu jednego z ansarów dokonano kradzieży. Podejrzani byli: Żyd i muzułmanin. Tłum ansarów przybył do Proroka(S) nalegając, by ukarał Żyda ratując honor muzułmanów, a szczególnie ansarów oraz ze względu na to, że Żydzi to jawni wrogowie. Prorok(S)ustaliwszy, że sprawcą był muzułmanin, skazał go na karę, biorąc jawnie stronę Żyda i nie ulegając ansarom.

W zamęcie bitewnym pod Badrem, kiedy Jego Świątobliwość osobiście formował szyk oddział spostrzegł, że jeden z wojowników za bardzo się wysunął. Podszedł i popchnął go trzymaną w ręku laską, by ten cofnął się odrobinę.

Wojownik rzekł na to: "O wysłanniku Boga, klnę się na Najwyższego, że zabolął mnie brzuch ,muszę się zrewanżować". Jego Świątobliwość oddał mu laskę, podwinął ubranie i powiedział: "Weź zatem rewanz". Rozmówca Proroka(S)szybko ucałował go w brzuch i wyjaśnił: "wiem, że dzisiaj zginę, chciałem w ten sposób móc dotknąć tego świętego ciała". Wkrótce po tym ruszył do ataku i poniósł męczeńską śmierć.

Prorok(S)opiekował się zawsze biednymi i słabymi, przykazując swym towarzyszom, by przekazywali mu informacje o potrzebach i skargach ludzi pokrzywdzonych.

Mówi się, że jego ostatnia mowa dotyczyła traktowani kobiet i sług. Po czym słowa Jego Świątobliwości urwały się, on sam zakończył życie.

NIECH BÓG OBDARZY GO POKOJEM I CAŁY JEGO RÓD.

POŚLANIE PROROKA DO MUZUŁMANÓW

Ludzkość, podobnie jak inne części składowe świata bytu, zmienia się nieustannie i ewoluuje. Silne zróżnicowania wewnętrzne poszczególnych osobników tworzą rozmaite charaktery i skłonności, które powodują to, że zdolność pojmowania i rozumienia oraz przechowywania myśli i idei jest różna dla poszczególnych jednostek.

Dlatego właśnie idee, jak również prawa i zwyczaje są żywe w społeczności dopóty, dopóki ich korzenie są trwałe a ich strażnicy to ludzie wierzący i godni zaufania. W przeciwnym razie ulegną zagładzie wskutek zmian i przeinaczeń. Obserwacja rzeczywistości daje nam najwięcej dowodów na słuszność tego twierdzenia.

Prorok(S) zostawił trwałą i wiarygodny dokument oraz kompetentnych strażników, którzy mieli uchronić przed wspomnianym niebezpieczeństwem jego wieczną i światową religię. Są to: Księga Boga(Koran) i zacięci potomkowie rodu Proroka(S). Zgodnie z tym wszystkim szkoły muzułmańskie cytują taką oto wypowiedź Proroka(S), często przez niego powtarzaną:

„Ja odchodzę, a wam powierzam dwa drogocenne klejnoty, jeden z nich to Księga Boga(Koran), drugi to potomkowie mego rodu. Te dwie rzeczy są nierozdzielne, a wy jeżeli będziecie się ich trzymać, nie zbłądzicie“.

SZLACHETNY KORAN

Szlachetny Koran jest źródłem prawd i nauk Islamu oraz dowodem proroczej misji Jego Świątobliwości Muhammada(S). Koran to Słowo Boże objawione Prorokowi(S) dla wskazania ludziom drogi pomyślności.

Koran zapoznaje człowieka z szeregiem zagadnień teoretycznych i praktycznych, których wykorzystanie w życiu zapewni mu szczęście na Ziemi i po śmierci. Stopniowo przez 23 lata Bóg objawiał Księgę, która odpowiadała na problemy nurtujące społeczeństwo ludzkie. Koran spełnia jeden tylko cel: prowadzi ludzi ku pomyślności. Naucza on wiary, moralności, właściwego postępowania, które to rzeczy stanowią fundament szczęścia jednostki i harmonijnego rozwoju społeczeństwa.

„Zestaliśmy tobie Księgę
jako wyjaśnienie dla każdej rzeczy.“
(sura Pszczoły, aja 89)

Koran objaśnia pokrótce nauki islamskie, lecz w celu skomentowani ich, a szczególnie w celu utrzymania wyjaśnień odnośnie problemów prawnych, kieruje ludzi ku drzwiom domu proroctwa:

„I zesłaliśmy tobie napomnienie, abyś wyjaśnił ludziom to, co zostało im zesłane.“
(sura Pszczoły, aja 44)

„Posłaliśmy tobie Księgę tylko dlatego, abyś im wyjaśnił to, w czym oni się różnią.“
(sura Pszczoły, aja 64)

Nie ma w Słowie Bożym nakazu ślepego naśladownictwa. Zwraca się ono do ludzi za pomocą prostych i logicznych słów, przekazując wiadomości, które człowiek pojmuje dzięki swej naturze i nie może ich nie przyjąć.

Oto słowa Najwyższego:

„Zaprawdę, to jest słowo rozstrzygające,
nie żadna zabawa!“
(sura Gwiazda Nocna, aja 13,14)

To zagadnienie pozostaje żywe i trwałe dla wszystkich, do których dotarł promień zawartego w Koranie posłania. Słowa człowieka ograniczają się do kilku aspektów, zaniedbując inne, natomiast Słowo Boże zawiera wszystko co jawne i ukryte, wie o każdej cnotce i występku. Dlatego każdy muzułmanin powinien pamiętać nieustannie o przytoczonym wyżej wersecie, oraz winien traktować Koran, jako żywe i trwałe Słowo Boże. Nie powinien zaś ograniczać się do tego co powiedzieli i wymyślili inni, ponieważ Koran nie będzie ograniczony nigdy kanonami stworzonymi przez określoną grupę ludzi. Zawiera on bowiem wyjaśnienia i żywe dowody skierowane do każdego człowieka. Możliwość swobodnego myślenia jest specyficznym darem Boga i człowiek winien z tego daru robić użytek, co też jest podkreślone w Koranie.

Bóg Najwyższy rzecze:

„i aby(muzułmanie- przyp. tłum.) nie byli jak ci,
którym została dana Księga wcześniej.
I przeszedł nad nimi długo czas,

i stały się zatwardziałe ich serca.
Wielu z nich to ludzie bezbożni.“
(sura Żelazo, aja 16)

Koran pragnie, aby ludzie zwrócili się ku swej naturze i przyjęli prawdę. W tym celu powinni się przygotować do bezwarunkowej akceptacji prawdy.

Przyjąć winni to wszystko, co służy ich dobru na tym świecie i w życiu przyszłym. Wystrzegać się trzeba zaś pokusy Szatana i głosu własnych namiętności.

Człowiek poznaje nauki Islamu, jeżeli widzi w nich prawdę i pożytek oraz rzeczywisty spokój dla siebie w ich wypełnianiu. Wówczas poddaje się woli Bożej.

Oczywiście, w tym przypadku sposób życia człowieka i porządek panujący w społeczności określają wskazania i przepisy, które człowiek akceptuje z natury i pragnie instynktownie. W końcu należy stwierdzić, że jest to system jednolity, którego wszystkie części składowe doskonale współgrają ze szczególną konstrukcją człowieka. System ten wolny jest od sprzeczności i kontrastów, jakie zawierają systemy biorące źródła raz z tradycji materializmu, innym razem zaś z idealizmu, w pewnych kwestiach odwołując się do zdrowego rozsądku, w innych ulegając namiętnościom.

„Bóg Najwyższy oznajmia, że Koran to Księga „która prowadzi ku prawdzie i ku drodze prostej.“
(sura Piaszczyste Wydmy, aja 30)

W innym miejscu czytamy

„Oto ten Koran prowadzi
ku temu, co jest bardziej proste,
i obwieszcza wiernym, którzy czynią dobre dzieła,
iż czeka ich nagroda wielka.“
(sura Podróż Nocna, aja 9)

W innym wersecie Najwyższy mówi, że siła i słusność Islamu biorą źródło ze zgodności Islamu z początkiem stworzenia. To jasne, że system i droga prowadzą do zaspokojenia naturalnych pragnień i rzeczywistych potrzeb człowieka, najlepiej zapewnią mu szczęście i harmonię.

„Przeto zwróć swoje oblicze ku religii,
jak człowiek gorliwie pobożny,
zgodnie z naturą, jaką Bóg
obdarzył ludzi przy stworzeniu.“
(sura Bizantyjczycy, aja 30)

„Oto Księga;
posłaliśmy ją tobie,
abyś wyprowadził ludzi
z ciemności ku światłu.“
(sura Abraham, aja 1)

Koran nawołuje ludzi, by weszli na drogę, która zaspokaja naturalne pragnienia ludzi, czyli rzeczywiste potrzeby człowieka, oraz zgodna jest z nakazami zdrowego rozsądku. Ta droga, to religia naturalna. Ta droga to Islam.

Odmienne sprawa się ma z innymi systemami, osadzonymi na fundamencie namiętności, gniewu, systemami opartymi na ślepym i bezmyślnym naśladownictwie, bezkrytycznym zapożyczeniu obcych wzorów bez dostosowania ich do własnych warunków, pragnieniu upodobania się do kogoś mimo rozlicznych różnic i barier. Tego rodzaju rozwiązania są niczym innym, jak coraz większym zagłębianiem się w ciemność. Jest to podejmowanie drogi, która nie gwarantuje dojścia do celu.

Bóg Najwyższy powiada:

„Czy ten, kto był martwy
i My daliśmy mu życie(tzn. religię- przyp. tłum.)
i uczyniliśmy dla niego światło
aby szedł z nim między ludzi
-jest podobny do tego,
kto znajduje się w ciemnościach
z których nie ma wyjścia?“
(sura Trzody, aja 122)

Wszystko co powiedzieliśmy pozwala zrozumieć wielkość i znaczenie tej Księgi dla Islamu i muzułmanów. Pomijając to, Święty Koran, od swego objawienia, w przeciągu 14 stuleci, zawsze miał znaczącą pozycję w rozmaitych społeczeństwach. Zawsze przyciągał uwagę świata.

Szlachetny Koran jest Księgą, gwarantem trwałości Islamu i wszystkich jego cennych nauk- z tego względu jest również niezbędny, jak religia Boga. Poza tym jest Słowem Bożym i nieśmiertelnym cudem Proroka(S).

KORAN JEST CUDEM

Arabski jest z pewnością językiem, który potrafi wyrazić z niesłychaną precyzją i jasnością wewnętrzne intencje człowieka. W tym względzie jest niedościgniony. Historia potwierdza, że Arabowie ery przed islamskiej to prymitywni koczownicy, którzy posiadali jednak ogromny kunszt słowa. Na kartach historii nie mają sobie równych.

W literaturze arabskiej czar słowa posiadał wielką wartość a piękny, wyrafinowany sposób mówienia cieszył się niebywałym szacunkiem. Poeci i sławni mówcy swoje utwory, pełne wdzięku i elegancji, wieszali na ścianach Kaaby. Bez błędnie potrafili używać tego jakże bogatego i posiadającego wiele precyzyjnych reguł języka. Przekształcali słowa w ornament i subtelną dekorację treści.

W pierwszych dniach, kiedy zostały objawione Prorokowi(S) koraniczne wersety i Jego Świątobliwość recytował je ludziom, podniósł się między Arabami szum. Fascynująca, głęboka i pełna słodczy treść zawładnęła wieloma sercami, zapomniano o poprzednich utworach, w niepamięć poszły wiersze największych poetów. Zdzierano ze ścian Kaaby wszystkie utwory. Słowo Boże zamykało usta najwybitniejszym poetom, dzięki swemu wdziękowi i czarowi, zdolnemu przyciągnąć każde serce.

Z drugiej strony, dla bałwochalców były to słowa gorzkie, ponieważ ostro potępiały bożków i politeizm. Koran nazwał czczone i wielbione, obdarzane ofiarami i zasypywane prośbami bożki, zwykłymi rzeźbami z kamienia czy drewna, bez życia i żadnych właściwości. Świąta Księga nawoływała dzikich Arabów, żyjących pośród rozbojów i rozlewu krwi, do drogi prawdy, poszanowania sprawiedliwości i człowieczeństwa.

Nie spodobało się to niektórym Arabom. Przystąpili do walki i chcieli zgasić ten jaśniejszy płomień, chwytając się każdego sposobu. Nigdy jednak nie osiągnęli niczego poza rozczarowaniem. Na początku przywieśli Proroka(S) przed oblicze jednego z najslawniejszych mistrzów słowa, który zwał się Walid.

Jego Świątobliwość wyrecytował kilka wersów z sury "Wyjaśnione". Walid mimo całej swej pychy i dumy uważnie słuchał Proroka(S). Kiedy ten dotarł do słów:

„A jeśli oni się odwrócą,
to powiedz:“
Ostrzegam was przed piorunem
podobnym do piorunu ludu Ad i Samud.”
(sura: Wyjaśnione, aja 13)

Walid zmienił się, zaczął tracić przytomność i trząść się. Spotkanie przerwano, a uczestnicy rozeszli się do domów. Później niektórzy wrócili do Walida ze skargą, że ich skompromitował przed Muhammadem(S). Walid odpowiedział:

„Na Boga, wiecie przecież, że nikogo się nie lękam, ani nikomu nie zazdroszczę, wiecie, że jestem artystom i znawcą słowa. To co usłyszałem od Muhammada(S) nie było podobne do słów ludzkich, pociągające i oczarowujące. Nie można tego nazwać ani prozą ani poezją. Głębokie i pełne treści. Jeśli mam osądzić co to jest, potrzebuję trzech dni na zastanowienie.

Po trzech dniach przyszli, a Walid rzekł:

„Słowa Muhammada(S) to czary i zaklęcia, którymi chce oszukać ludzkie serca.”

Politeiści, zgodnie z zaleceniami Walida, unikali słuchania Koranu. Zakazywali tego również ludowi. Niekiedy podczas recytacji Słowa Bożego przez Proroka(S) krzyczeli klaskali, by nikt nie mógł go usłyszeć. Ale mimo to, zachwyceni pięknem Koranu, coraz częściej korzystali z ciemności nocy, gromadzili się za ścianą domu Proroka(S) i słuchali recytacji Słowa Bożego. Wtedy po cichu mówili, że tych słów nie można nazwać stworzonymi.

Bóg Najwyższy zwraca na to uwagę:

„My wiemy o tym doskonale,
czemu oni się przysłuchują,
kiedy się tobie przysłuchują,
a także, kiedy się potajemnie zmawiają,
gdy niesprawiedliwi mówią:
Wy postępujecie tylko
za człowiekiem zaczarowanym!“
(sura Podróż Nocna, aja 47)

Kiedy Prorok(S) nauczał i recytował Koran przy Kaabie, arabscy poeci omijając Jego Świątobliwość pochylali się, aby nie dać się rozpoznać.

Bóg wspomina o tym:

„Czyż on nie wie,
kiedy oni się okrywają swoimi szatami,
co trzymają w tajemnicy, a co ujawniają.“
(sura Hud, aja 5)

OSKARŻENIE PROROKA(S)

Niewierni i bałwochwalcy nazwali czarami nie tylko Koran, ale także całość nauki Proroka(S). Kiedy jego Świątobliwość nawracał ludzi na drogę Boga, wpajał im prawdy i udzielał rad, mówiono, że chce ich zaczarować.

Ludzie jednak zrozumieli słuszność tego nauczania, ponieważ było ono zgodne z daną im przez Boga naturą i świadomością. Prorok(S) pokazywał im drogę prostą i system, w którym dostrzegali pomysłność i harmonię społeczeństwa. Owo nauczanie nie było żadnym pretekstem do innych działań i nie można go nazwać czarami. Czy stwierdzenie: „nie oddawajcie czci obrobionym przez siebie kamieniom i drewnu, nie składajcie im w ofierze swych synów i nie ulegajcie przesądom“ można uznać za czarną magię?. Czy prawda, dobroć, miłowanie bliźniego, pokój, sprawiedliwość i poszanowanie praw człowieka, to czarnoksiężskie zaklęcia?

Bóg Najwyższy wskazując na to obwieszcza:

„A jeśli powiesz:
Zaprawdę, zostaniecie wskrzeszeni
po śmierci,
to oni z pewnością powiedzą:
To są tylko czary oczywiste!“
(sura Hud, aja 7)

KORAN ŻĄDA BY POLITEIŚCI WZIĘLI UDZIAŁ W DYSPUCIE

Niewierni politeiści, w sercach których zapuścił korzenie oszukańczy kult bożków, nie byli przygotowani na przyjęcie Islamu i uznanie prawdy. Dlatego też negowali misję Proroka(S) twierdząc, że jest to kłamca, a Koran który przypisuje Bogu, jest jego własnym dziełem. W Koranie znajdujemy słowa, w których Bóg Najwyższy zaprasza największe sławy, mistrzów słowa, do konfrontacji. Żąda, by pokazali coś, co można porównać z Koranem, jeżeli twierdzą, że Muhammad(S) jest fałszywym prorokiem.

Bóg Najwyższy tak oto powiada:

„Albo będą mówić:
On to wymyślił!
Wcale nie, oni nie wierzą!
Niech więc przytoczą
podobne do tego opowiadanie,
jeśli mówią prawdę!“
(sura Góra, aja 33,34)

„Oni być może powiedzą:
Wymyślił go!
Powiedz:
Przynieście więc surę podobną do niego
i wzywajcie, kogo możecie, poza Bogiem
jeśli jesteście prawdomówni!”
(sura Jonasz, aja 38)

Niewierni Arabowie, mistrzowie słowa i posiadacze wielkiego kunsztu literackiego, mimo całej pychy i zarozumiałości, nie spełnili tego zadania. Zrezygnowali z rywalizacji i dyskusję literacką zamienili na krwawą walkę. Śmierć widocznie była im miłsza niż hańba i klęska na polu słowa. Arabscy krasomówcy byli bezsilni w konfrontacji z Koranem. Zresztą nie tylko współcześni Proroka(S), ale następne pokolenia nie mogły nic uczynić w tym względzie i po ostatecznej próbie sił wycofały się.

Natura człowieka skłonna jest do tworzenia nowych, lepszych, dotąd nie znanych dzieł, sztuk czy rekordów. Choćby boks nie odgrywał żadnej bezpośredniej roli w społeczeństwie, zawsze znajdzie się grupa oddanych mu zapaleńców, organizujących mistrzostwa i zawody.

Są również ludzie, którzy przyczajeni czekają na okazję do konfrontacji ze szlachetnym Koranem. Byli i są bezsilni. Nie mogli, mimo wielu pretekstów, nazwać Świętej Księgi czarami. Czary, czarna magia to działanie polegające na podawaniu fałszu za prawdę i na odwrót. Koran przy pomocy pięknego języka i cudownej poezji poluje na ludzkie serca, nie ma nic wspólnego ze światem czarów i magii. Naucza ludzi prawdy, dobroci, sprawiedliwości przy pomocy słów, które ludzie rozumieją dzięki posiadaniu danej im przez Boga świadomości, nakazującej przyjąć i wypełnić to, co każe zdrowy rozsądek. Nie ma tu żadnych czarów.

Nikt nie może więc twierdzić, że Koran jest słowem ludzkim, które osiągnęło szczyty doskonałości i dlatego nie ma sobie równych. Owszem, nie ma sobie równych, ale dlatego, że jest to Słowo Boże.

Każda umiejętność lub cecha, jak dzielność, odwaga czy pisanie i czytanie podlegają rozwojowi i mają w historii swych geniuszy, którzy doszli do najwyższych szczytów. Co zatem stoi na przeszkodzie, by uznać Proroka(S) za geniusza arabskiej poezji?

Wtedy jego słowa, jako ludzkie, będą możliwe do prześcignięcia w kunszcie literackim. Arabscy krasomówcy tego jednak nie powiedzieli i nie byli w stanie twierdzenia takiego udowodnić. To dlatego, że każda cecha i umiejętność, którą człowiek posiada w stopniu najwyższym, jest w końcu faktem, który zaistniał dzięki talentowi i zdolnościom śmiertelnika.

Jest tworem natury ludzkiej i z tego powodu inni również mogą to osiągnąć. Nasz geniusz pozostanie wtedy tylko pionierem, który przetańił określony szlak.

Na przykład nie można być bardziej szczodrym niż Hatim Taji¹⁴, można jednak iść w jego ślady. Jeżeli Koran byłby najdoskonalszym dziełem ludzkim (nie Boskim), to najwięksi pisarze i poeci świata mogliby stworzyć dzieło podobne do niego. Mogliby przynajmniej napisać kilka sur przypominających te, które znajdują się w Słowie Bożym.

Nie chodzi więc o tworzenie czegoś, co przewyższało by Koran, wystarczy, że będzie tylko na zbliżonym poziomie:

„A jeśli pozostajecie w wątpliwości
wobec tego, co zesłaliśmy Naszemu słudze,
to przynieście surę podobną do tego.“
(sura Krowa, aja 23)

Kończąc te rozważania, trzeba zauważyć, że o prawdziwości Koranu świadczy nie tylko piękno i cudowna poezja lecz także to, że zawiera on odpowiedzi na dręczące człowieka problemy, przekazują wiedzę o tym, co skryte i obwieszcza niezaprzeczone prawdy duchowe. Ludzie nie będą nigdy w stanie stworzyć czegoś, co przypominałoby Koran.

¹⁴ Wg tradycji pewien Arab z plemienia Taj był niesłychanie szczodry i nikt nie mógł go w tym prześcignąć, stąd jego imię stało się synonimem szczodrości (przyp. tłum.).

LUdzie DOMU PROROKA

W języku codziennym zwrot ten oznacza członków rodzinnej społeczności mieszkającej pod jednym dachem, a więc żonę, córkę, syna, służbę itp. Niekiedy tego terminu używa się w stosunku do bliskich krewnych takich jak ojciec, matka, brat, siostra, ciocia, wujek oraz ich potomstwo.

Inne jest jednak znaczenie terminu: „Ludzie Domu Proroka“.

Zgodnie z powtarzającymi się przekazami „Ludzie Domu Proroka“ (ahl-e bejt), to nazwa odnosząca się do domu Bożego, którym jest Prorok(S) i ich Świętobliwość(A) i: Ali, Fatima, Hasan i Husajn, pokój niech im będzie. Z tego wynika, że innych krewnych i mieszkańców domu Proroka(S) termin ten nie obejmuje. Nie wymienia się tu ani Chadidży, najzacieśniej żony Proroka(S) i matki Fatimy, ani Ibrahima(A), rodzzonego syna Jego Świętobliwości, cieszącego się wielkim poważaniem. Wspomniane przekazy nie zaliczają do „Ludzi Domu“ Imamów z rodu Husajna(A). Uwzględniwszy ich otrzymujemy liczbę 14 osób¹⁵.

Potocznie mówi się o 13 osobach stanowiących „Ludzi Domu Proroka“, nie uwzględniając w tym Jego Świętobliwości. Wymienieni posiadają rozliczne przewagi i zasługi oraz posiadają ogromne znaczenie dla Islamu, z wielu względów. Najważniejsze dwa powody tej szczególnej roli to: 1) ich czystość i niewinność, dzięki którym wolni są od grzechu:

„O ludzie domu!
Bóg chce tylko odsunąć od was brud
oczyścić was całkowicie.“
(sura Frakcje, aja 33)

2) ich nieomyślność wynikająca z hadisów mówiących o ścisłych związkach między Słowem Bożym a Ludźmi Domu Proroka.

Konsekwencją tych dwóch cech jest to, że wypowiedzi i działania samego Proroka(S). Taka też jest opinia szyitów w tej sprawie.

¹⁵ Chodzi tu o Proroka(S), Alego(A), Fatimę, Hasana(A) i Husajna(A) oraz 9 imamów z rodu tego ostatniego. Pierwszym Imamem był Ali(A), po nim Hasan(A), Husajn(A) i wspomnianych 9 jego następców (przyp. tłum.).

JEDNOZNACZNE PIERWSZEŃSTWO ALEGO(A) I POZOSTAŁYCH LUDZI DOMU

Wielu ludzi prostych i wykształconych, przekazało mnóstwo opowiadań o czystym języku Proroka(S), o licznych zasługach Alego(A) i pozostałych Ludzi Domu. My omówimy zasługi Ludzi Domu Proroka w trzech aspektach.

1. W szóstym roku hidżry przybyło do Medyny poselstwo z chrześcijańskiego Nadżranu, złożone z mędrców i uczonych wybranych przez tamtejszą gminę. Chrześcijanie przystąpili najpierw do dysputy z Prorokiem lecz zostali w niej pokonani, a Bóg Najwyższy objawił ten oto werset:

„A kto się będzie z tobą sprzeczał
W jej przedmiocie
po tym, jak otrzymałeś wiedzę,
to powiedz:
Pozwólcie!
Wezwijmy naszych synów i waszych synów,
nasze kobiety i wasze kobiety
nas samych i was samych,
potem będziemy się pokornie modlić
i wzywać przekleństwa Boga na kłamców!“
(sura Rodzina Imrana, aja 61)

Na podstawie tego wersetu Prorok(S) zaproponował gościom z Nadżranu wspólne zwrócenie się do Boga z prośbą o klątwę dla kłamcy. Delegacja chrześcijańska przyjęła tę propozycję i ustaliła termin spotkania na następnny dzień. Tego dnia wielu muzułmanów wraz z chrześcijanami oczekiwało przyścia Proroka(S), pragnęli zobaczyć jakie ceremonie będą temu towarzyszyć i kogo Jego Świętobliwość przywiedzie ze sobą. Wreszcie ujrzeli Proroka(S). U Jego boku siedł Husajn, z drugiej strony Hasan, z tyłu córka Jego Świętobliwości Fatima, a za nią Ali(A). Prorok polecił im, by powiedzieli „amen“, kiedy on skończy inwokację. Widok tych ludzi, których racje i słuszność były jasne, a jedynym ich schronieniem Bóg Najwyższy, wywołał dreszcze przerażenia u posłów nadżrańskich. Chrześcijański przywódca rzekł do swych towarzyszy: „klnę się na Boga, widzę twarze, które zniszczą chrześcijaństwo, jeśli skierują się teraz do Boga“. Udali się więc czym prędzej do Proroka(S) i przeprasząc go zrezygnowali z tek próby. Prorok(S) zaproponował „przyjmijcie więc Islam”.

Oni zaś odpowiedzieli: „jesteśmy za słabi, by walczyć z muzułmanami, będziemy jednak płacić corocznie podatek i żyć pod opieką Islamu“. W ten sposób zakończył się cały spór.

WNIOSEK- Towarzystwo Alego(A), Fatimy, Husajna(A) i Hasana(A) podczas wspomnianej próby dowodzi, że wyrażenie „nasi synowie, nasze kobiety i my sami“ odnosi się tylko do i wyłącznie do nich i do samego Proroka(S). Czyli Prorok(S) powiadając „my sami“, miał na myśli siebie i Alego(A), mówiąc „nasze kobiety“-myślał o Fatimie, a wspominając o synach-odnosił się do Hasana(A) i Husajna(A).

Stąd rozumiemy, że Ali(A) cieszy się taką pozycją jak sam Prorok(S) i że Ludzie Domu Proroka(S) to właśnie te cztery osoby.

Przytoczony wyżej wers zdaniem komentatorów określa skład Domu Proroka. Jeśli miałby on więcej mieszkańców, Prorok(S) przywiódłby ich, zgodnie z nakazem Najwyższego, na konferencję z chrześcijanami. Trzeba również rozstrzygnąć sprawę czystości i niewinności tych czterech osób, zgodnie z tym co, mówi Bóg :

„O ludzie domu!

Bóg chce tylko odsunąć od was brud i oczyścić was całkowicie.“

(sura Frakcje, aja 33)

2. Według przekazów pochodzących z różnych źródeł Prorok(S) jest autorem takiej oto wypowiedzi: „Ludzie mego domu są niczym Arka Noego-każdy, kto się na nią dostał, znalazł ratunek, kto zaś stoi w opozycji do nich, utonie.“

3. Inne, powtarzające się przekazy podają taką wypowiedź Proroka(S):

„zostawiam między wami na pamiątkę dwie drogocenne rzeczy, które nigdy się nie rozdziela. Są to Księga Boga i Ludzie Domu. Póki uchwyciwszy się tych dwóch rzeczy będziecie w nich szukać schronienia, nie zabłądzicie.“

IMAMAT

Organizacja państwowa powstająca w jakimś kraju i kierująca sprawami ludzi, nie jest samodzielna. Jeśli nie będzie grupy wykwalifikowanych, wyspecjalizowanych w rządzeniu ludzi, organizacja ta nie przetrwa i nie obdarzy swymi korzyściami obywateli.

Każda inna organizacja powstająca w społeczeństwie, taka jak organizacja kulturalna czy ekonomiczna, podlega temu prawu i nie może się obyć bez specjalistów. W przeciwnym razie rozleci się, ulegnie rozwiązaniu. Ta prawda jest aż nadto oczywista. Potwierdza ją wiele przykładów i doświadczeń. Nie ma wątpliwości, że tym prawdom podlega również organizacja religii Islamu i że potrzebuje ona stróża i opiekuna. Muszą to być osoby godne, które przekażą ludowi nauki i prawa oraz same będą wykonywać dokładnie wszystkie przepisy religii bez najmniejszej opieszałości i lekceważenia.

Piecza nad sprawami religii i gminy muzułmańskiej to właśnie imam. Osoba kierująca tymi sprawami nazywana jest Imamem. Szyici są przekonani, że po śmierci Proroka(S), Bóg powinien wyznaczyć Imama, stróża nauk i praw religii, kierującego ludzi na drogę prawdy.

Każdy, kto uważnie zechce przestudiować nauki Islamu i sprawiedliwie orzec, zaliczy Imamat do koniecznych zasad świętego porządku Islamu. Bóg Najwyższy objaśnia ten problem w wersetach przedstawiających organizację religii.

ARGUMENTY

Z godnie z tym, co powiedzieliśmy w części poświęconej profetyzmowi, Stwórca Świata przejawia swą łaskę wobec każdej istoty, kierując ją ku właściwemu jej celowi, którym jest osiągnięcie doskonałości.

Na przykład inny jest życiowy szlak drzewa, inny ptaka. Wszystkie stworzenia, kierowane przez Boga, dążą do właściwego miejsca i podejmują w tym celu odpowiednią drogę. To oczywiste, że człowiek jako jedno ze stworzeń boskich, podlega również temu kierownictwu. Równie jasne jest to, że pomyślność człowieka zależy od jego woli i wyboru. Zatem Boskie kierownictwo w stosunku do człowieka odbywa się poprzez nawracanie ludzi, propagowanie i objawianie religii z pomocą proroków, by człowiek nie spierał się z Bogiem.

„Zaprawdę, objawiliśmy tobie,
(...) i posłańcom zwiastującym i ostrzegającym,
aby ludzie nie mieli przeciwko Bogu
żadnego dowodu, po posłańcach.“
(sura Kobiety, aja 163,165)

Ten werset dowodzi, że powód wysyłania proroków i ustanowienia religii wymaga, by po śmierci proroka(S) Bóg wyznaczył kogoś na jego miej-

sce dla pokierowania wspólnotą. Oczywiście powinien to być człowiek posiadający takie walory jak Prorok(S)(z wyjątkiem objawienia i proroctwa), strzegący przed zniekształceniami prawa i nauki Islamu. W przeciwnym razie cały plan pokierowania ludzkością poszedłby na marne, a człowiek całym oddaliłby się od Boga.

NIE MOŻNA OBYĆ SIĘ BEZ IMAMA

Podobnie jak umysł, podlegający błędom i wahaniom nie może uwolnić ludzi od potrzeby profetyzmu, tak samo istnienie religijnych autorytetów nie uwalnia społeczności od potrzeby posiadania imama. Nie chodzi tu bowiem o to, czy ludzie będą wyznawać religię, czy nie. Problem w tym, by dotarła ona do nich w stanie niezmienionym i nieskażonym ludzkimi błędami.

To pewne, że uczeni, choć zacni i pobożni, nie są wolni od błędów i wypaczenia czy zmian treści nauk. Najlepiej o tym świadczy istnienie różnych szkół i kierunków w Islamie.

Znaczy to, że Imam jest potrzebny, by chronił nauki, prawa i duchowe prawdy religii Boga. Ludzie zaś, zawsze mogą dzięki temu skorzystać z jego przewodnictwa.

PROROK(s) A KWESTIA NAMIESTNICTWA

Bóg Najwyższy opisując Proroka(S) islamu powiada:

„Przyszedł do was Posłaniec spośród was.
Cięży mu to, co wy czynicie złego.
On jest o was zatroskany,
dla wiernych jest dobrotliwy, litościwy.“
(sura Skrucha, aja 128)

Nie można uwierzyć, żeby Prorok(S), który według księgi był zawsze dobrotliwy i miłosierny, zrezygnował z objaśnienia jednego z Boskich wyroków, który, bez wątpienia, posiada niepoślednie znaczenie dla wiernych. Domaga się tego objaśnienia sama natura i zdrowy rozsądek człowieka.

Prorok(S) doskonale wiedział, że rozległa organizacja, jaką jest Islam, nie będzie trwała dziesięć czy dwadzieścia lat, by sam mógł odpowiadać za jej kierownictwo.

Jest to organizacja, która będzie istnieć do Dnia Sądu, która będzie wymagać sprawnego zarządzania. Dlatego przewidział sytuację, które zaistnieją tysiące lat po nim i wydał odpowiednie zarządzenia. Jego Świątobliwość w pełni zdawał sobie sprawę, że religia to organizacja społeczna i tak jak wszystkie formy organizacji społecznych, nie może utrzymać się bez przywódcy. Potrzebny jest taki zwierzchnik, który będzie strzegł praw i nauk religii, będzie czuwał nad działaniem mechanizmów regulujących życie społeczne oraz pokieruje ludzi ku pomyślności na tym świecie i wskaże im drogę ku radości życia wiecznego. Jak więc to możliwe, by Prorok(S) zapomniał o tym, że kiedyś umrze, by zostawił wspólnotę własnemu losowi. Prorok(S) udając się na pielgrzymkę lub ruszając na wojnę zostawiał kogoś do kierowania sprawami gminy. W każdym zdobytym przez muzułmanów mieście osadzał naczelnika, kilku ewentualnych następców w wypadku śmierci wcześniej wybranego dowódcy. Znając to wszystko, jak można uwierzyć, że Prorok(S) umierając nie zostawił następcy?

Krótko mówiąc—każdy, kto dogłębnie przyjrzy się wzniosłym celom i rozmiarom Islamu, stwierdzi bez wątpienia, że sprawa Imamatu i namiestnictwa we wspólnocie muzułmańskiej musiał zostać wyjaśniona i rozwiązana.

PROROK (s) MIANUJE SWEGO NASTĘPCĘ

Jego Świątobliwość poruszając kwestię namiestnictwa nie ograniczył się do niejasnych wywodów, lecz od początku swej misji objaśniał to zagadnienie na równi z jedynobóstwem i profetyzmem. Jasno i wyraźnie obwieścił, że kierownictwo i namiestnictwo po nim obejmie Ali(A).

Pochodzące z różnych źródeł przekazy mówią, że pierwszego dnia działalności publicznej Jego Świątobliwości zebrał swych krewnych i oznajmił im, że ustanawia Alego(A) opiekunem, kalifem i księciem wierzących. Również w ostatnich dniach życia, nad sadzawką Chum, Prorok(S) podniósł rękę Alego(A) i obwieścił tysiącom wiernych:

„Każdy, kto jest pod moim kierownictwem i opieką, jest pod kierownictwem i opieką Alego(A)“.

Poza tym Prorok(S) określił również liczbę Imamów i wymienił ich imiona. W znanej wypowiedzi, uznawanej przez szytów i sunnitów Jego Świątobliwość mówi: „Imamów jest dwunastu i wszyscy są z rodu Kurajczytów“. W innej wypowiedzi równie sławnej, skierowanej do Dżabira Nusanego, słyszymy, że: Imamów jest dwunastu. Później Prorok(S) wymienił po kolei ich imiona i rzekł do Dżabira „ty poznasz piątego Imama, pozdrów go ode mnie“

Prorok(S) sam mianował Alego(A) swym następcą. Jego Świątobliwość Ali(A) również wyznaczył Imama, swego następcę i czynił to każdy kolejny Imam.

NIEOMYLNÓŚĆ IMAMA

Jasnym jest, że Imam, podobnie jak Prorok(S) powinien posiadać nieskazitelną charakter, być wolnym od grzechu i błędów. W przeciwnym wypadku religia ulegnie skażeniu, a Boskie posłanie straci swój wpływ w społeczeństwie.

MORALNY PRYMAT IMAMA

Imam powinien posiadać takie cechy charakteru jak odwaga, wielkoduszność, skromność, szczodrość i sprawiedliwość, ponieważ ktoś kto jest wolny od grzechu będzie wypełniał wszystkie przepisy religii, a do tego potrzebna jest nieskazitelna moralność. Innymi słowy, Imam musi mówić nad wszystkimi w dziedzinie moralności. Byłoby nonsensem i zaprzeczeniem Boskiej sprawiedliwości, by gorszy rządził lepszymi.

WIEDZA IMAMA

Strażnik religii i przywódca ludzkości powinien posiadać wiedzę pozwalającą na rozwiązywanie problemów tego świata i zabezpieczanie pomyślności życia przyszłego. Przywódca pogrążony w niewiedzy, racjonalnie jest nie do przyjęcia i stoi w sprzeczności z Boskim zamysłem skierowania ludzi ku prawdzie.

CZTERNAŚCIE BEZGRZESZNYCH OSÓB

Tym mianem określa się Proroka(S), jego córkę Fatimę i dwunastu Imamów. Spośród tych czternastu osób Prorok(S), Fatima, Ali, Hasan(A) i Husajn(A) nazywani są „rodem szaty“ lub „towarzyszami płaszcza“, dlatego, że pewnego dnia Prorok(S) naciągnął na głowę wierzchnią szatę i kazał wejść pod nią czterem wspomnianym osobom. Jego Świątobliwość wzniósł wtedy inwokację a Bóg Najwyższy zesłał ten werset, zwany „wersetem oczyszczenia“.

„O ludzie domu!
Bóg chce tylko odsunąć od Was brud

i oczyścić Was całkowicie.“
(sura Frakcje, aja 33)

IMAMOWIE DROGI PRAWDY

(pokój niech im będzie)

Po śmierci Proroka(S) kierowało religią 12 jego następców Imamów Drogi Prawdy.

IMIONA IMAMÓW

- 1.Jego Świątobliwość Książę Wierzących Ali syn Abu Taliba(A)
- 2.Jego Świątobliwość Imam Hasan Mudżtaba(A)
- 3.Jego Świątobliwość Imam Husajn pan Męczenników(A)
- 4.Jego Świątobliwość Imam Sadżdzad(A)
- 5.Jego Świątobliwość Imam Muhammad Baqir(A)
- 6.Jego Świątobliwość Imam Dża'far Sadiq(A0)
- 7.Jego Świątobliwość Imam Musa Kazim(A)
- 8.Jego Świątobliwość Imam Reza(A)
- 9.Jego Świątobliwość Imam Muhammad Taqi(A)
- 10.Jego Świątobliwość Imam Ali an-Naqi(A)
- 11.Jego Świątobliwość Imam Hasan Askari(A)
- 12.Jego Świątobliwość Imam Czasu Hudżdzat ben al-Hasan(A)

OGÓLNY OBRAZ ŻYCIA LUDZI DOMU

Ludzie Domu są żywym przykładem nauczania i wychowania Proroka(S) a obraz ich życia nie różni się od życia Jego Świątobliwości.

Oczywiście wiele się zmieniło w ciągu 250 lat od śmierci Proroka(S) w 11 roku hidżry do zniknięcia Imama w roku 260 g., jednak cały czas był zachowany zasadniczy cel, do którego dążył Prorok(S), tzn chronienie zasad religii i nauczania Islamu przed ludzką ingerencją.

Trwająca 23 lata misję Proroka(S) podzielić można na 3 etapy:

- 3 lata skrytego nauczania po otrzymaniu posłannictwa;
- 10 lat jawnej działalności pod presją i uciskiem Mekkańczyków oraz
- 10 lat wcielania w życie Islamu i jego zauważalny rozwój.

To jasne, że te trzy środowiska nosły rozmaite warunki i ukazywały w różnych aspektach obraz życia Proroka(S), którego jedynym celem było ożywianie prawa i prawdy.

Czasy, w jakich wypadło żyć Imamom Drogi Prawdy, przypominały po części okres działalności proroka(S) przed ucieczką do Medyny. Czasami nie mogli żadnym sposobem okazać swego przywiązania do prawdy, niczym Prorok(S) w pierwszej fazie swej misji. Musieli wtedy z całą ostrożnością wykonywać swe zadania.

W takich warunkach działał czwarty Imam, w takim położeniu pod koniec życia znalazł się szósty Imam. Niekiedy działalność Imamów miała taki charakter jak działalność Proroka(S) w drugim etapie misji, kiedy to on i jego zwolennicy byli prześladowani przez Mekkańczyków. Również Imamowie przystępujący do nauczania i wydawania prawnych rozstrzygnięć spotykali się z niechęcią i dyskryminacją ze strony wpływowych osobistości swej epoki, którzy ciągle rzucali im kłody pod nogi. Bywały też okresy przypominające medyńskie czasy Proroka(S). Miało to miejsce podczas pięcioletniego konfliktu Księcia Wierzących Alego(A) oraz niedługi czas za życia Jej Świątobliwości Fatimy i Imama Hasana(A). Do tego można dodać kilka dni panowania Imama Husajna(A) i jego towarzyszy. Był to czas, gdy prawo i prawda ukazywały się bez żadnej zasłony. Przypominało to czysty porządek stworzony przez Proroka(S).

Krótko mówiąc, poza wymienionymi przypadkami, Imamowie Drogi Prawdy nigdy nie byli na tyle silni, by zmierzyć się z despotycznymi władcami tego świata i musieli działać skrycie, żeby nie dać pretekstu rządzącym. Mimo to, wrogowie pojawili się ze wszystkich stron, snując intrygi na wszelkie sposoby, usiłowali zgasić to światło i zniszczyć jego wpływ.

ZASADNICZA PRZYCZYNA ROZBIEŻNOŚCI MIĘDZY IMAMATEM A WSPÓŁCZESNYM MU RZĄDAMI

Różne rządy, jakie nastąpiły w społeczności muzułmańskiej po śmierci Proroka(S), przybierały nazwę rządów islamskich. Pozostawały jednak w sprzeczności z Ludźmi Domu. Ta ciągła wrogość miała żywe korzenie, które nigdy nie uschły.

Ludzie Domu, za sprawą Proroka(S), posiadli cenne przymioty i walory. Najważniejsze to znajomość nauk Koranu i wiedza o tym, co dozwolone a co zakazane. Wskutek tego cała społeczność winna otaczać ich uznaniem i szacunkiem. Tego jednak nie czyniła.

Prawdą jest, że Prorok(S) w pierwszym dniu jawnej działalności powołał swych krewnych do służby dla Islamu. Alego(A) ogłosił swym następcą, co potwierdził w ostatnich dniach życia, nad sadzawką Chum i o czym wspominał w międzyczasie.

Po śmierci Proroka(S) ludzie wybrali innych namiestników i pozbawili Ludzi Domu przysługujących im praw. W konsekwencji tego, wszystkie następne rządy uznawały Ludzi Domu za niebezpiecznych konkurentów i czuły się zagrożone. Próbowaly też różnych sposobów by ich unicestwić. Bóg Najwyższy w Koranie kilkakrotnie zakazuje Prorokowi(S) i muzułmanom wprowadzać jakiegokolwiek zmiany i przekształcenia do wyroków Boskich. Powstrzymuje On nawet najmniejszy opór wobec przykazań religii. Prorok(S) nigdy się tym nakazom nie sprzeciwiał i wypełniał religijne powinności bez względu na czas i miejsce oraz towarzystwo. Przestrzeganie przepisów religii było obowiązkowe dla wszystkich, nawet dla Proroka(S). Dzięki temu każdy wypełniał Boskie nakazy, szariat(Boskie Prawo) pozostawał wciąż żywy. Panowała równość i sprawiedliwość, nikt nie posiadał przywilejów, Prorok(S) też nie, choć z woli Boga wszyscy winni mu byli posłuszeństwo. I w życiu publicznym i prywatnym nie był on uprzywilejowany. Nie czynił też żadnych ceremonii w związku ze swoją pozycją. Nie okazywał pyszności i zadufania w sobie, zewnątrznie niczym nie wyróżniał się spośród innych.

Żadna warstwa społeczna nie szukała przewagi nad innymi w oparciu o swe przywileje. Wszyscy stali w jednym szeregu: kobieta i mężczyzna, szlachetny i podły, bogaty i biedny, silny i słaby, chłop i mieszczanin, niewolnik i wolny, czarny i biały....itp itd. Każdy był zobowiązany wykonywać tylko obowiązki religijne. Nie musiał się kłaniać i drzeć przed przemocą despotów. Odrobina uwagi wystarczy, by dostrzec, że jedynym celem Proroka było wprowadzanie w życie, w sposób sprawiedliwy, zgodny z zasadą równości, praw i wyroków Boskich oraz ustrzeżenie ich przed zmianami i przekształceniami. Rządy nazywające siebie islamskimi nie dopasowały jednak swoich poczynań do działań Proroka(S) i całkowicie zmieniły wykonywaną przez Jego Świątobliwość drogę. Konsekwencją tego było pojawienie się w niedługim czasie silnych sprzeczności klasowych w społeczności muzułmańskiej. Wyodrębniły się dwie grupy, przy czym-życie i mienie jednych z nich było zabawką w rękach drugiej. Stopniowo też islamskie rządy ,przystępowały do zmiany praw.

Raz w imię zabezpieczenia wspólnoty,innym razem dla zachowania pozycji rządu,polityki państwa. Przestały one stosować przepisy religii i nie wypełniały jej prawa. Z dnia na dzień proces ten przybierał na sile i doszedł wreszcie do etapu,na którym muzułmańskie rządy nie odczuwały żadnej odpowiedzialności za wcielanie w życie zasad islamu. Wiadomo,co dzieje się z prawami i przepisami,o których wypełnianie nikt nie zabiega.

Jednym słowem, islamskie rządy współczesne ludziom Domu zmieniały prawa Islamu wedle wymagań nowych czasów. Wskutek oddziaływania tych zmian na Ludzi Domu, występowały różnice w obrazie życia Proroka(S), a ich. Imamowie, opierając się na koranicznym zakonie uznawali, że zasady postępowania Proroka(S) winny zawsze pozostawać dla nich wzorem.

W związku z zaistnieniem takiej sytuacji, rządy nie ustawały w wysiłkach, mających na celu stłumienie wszelkich przejawów działania Imamów. Chwytały się każdego możliwego sposobu, by zgasić to światło.

Ludzie Domu wypełniali swą Boską misję mimo ciągłych trudności, stwarzanych przez zaciekłych wrogów. Propagowali religię i nauczali prawd, niezmordowanie pracowali nad wychowaniem całych pokoleń.

Aby dostatecznie zrozumieć to zagadnienie wystarczy spojrzeć na liczebność wspólnoty szyickiej w czasie pięcioletniego kalifatu¹⁶ Jego Świątobliwości Księcia Wiernych - Alego(A). Oczywiście wspólnota ta powstawała w ciągu 25 lat zacisznego życia Alego(A), po śmierci Proroka(S). Szyici, zalewający niczym powódź dom Imama Baqira byli wychowankami Jego Świątobliwości Sadrždżada(A). Tak samo setki tysięcy szyitów i przyjaciół Ludzi Domu, szczerze oddanych Imamowi Rezie(A), pobierało nauki szerzone przez Jego Świątobliwość Musę ben Dża'fara, który nauczał nawet w ciemnych celach więzień.

W końcu, dzięki nieustannym wysiłkom wychowawczym i nauczania Ludzi Domu, szyici, stanowiący nic nie znaczącą garstkę w dniu śmierci Proroka(S), u schyłku epoki Imamów, osiągnęli znaczną liczebność, która budziła respekt.

WYJĄTKOWY ASPEKT W POSTĘPOWANIU LUDZI DOMU

Mówiliśmy już, że życie Ludzi domu wypełnione było udręką i przesładowaniami. Powierzone im obowiązki wypełniali częstokroć skrycie i w bardzo trudnych warunkach. Tylko cztery osoby spośród Ludzi Domu cieszyły się przez krótki czas, możliwością swobodnego i jawnego działania. Przytoczymy pokrótce najważniejsze informacje o poszczególnych Ludziach Domu.

¹⁶ Kalifat (arab. „zastępstwo”) oznacza muzułmańskie rządy, których zadaniem jest wyłącznie ochrona i wcielenie w życie Boskich praw nie zaś ich interpretacja jak ma to miejsce w przypadku imamaty. Zwolennicy tej koncepcji zwą się sunnitami (od arab. – „sunna” – tradycja) i uznają czterech Sprawiedliwych Kalifów: Abu Bakra, Omara, Osmana i Alego. Szyici natomiast jako zwolennicy imamaty uznają tylko Alego (A).

ALI(A)

Jego Świątobliwość Książę Wierzących Ali(A) syn Abi Taliba, którego nie opuścił aż do końca jego dni. Kiedy Jego Świątobliwość Muhammad(A) rozstał się z życiem, Ali zajął się pochówkiem jego zwłok.

Śmiało można powiedzieć, że niewiele światowych osobistości było przedmiotem tylu sporów i dyskusji co Ali(A). Ukazało się na Jego temat około tysiąca książek autorstwa różnych pisarzy i uczonych szyitów, sunnitów, muzułmanów i niemuzułmanów.

Pomijając już te dyskusje, toczone między zwolennikami a przeciwnikami Alego(A), należy stwierdzić, że nikt nie może znaleźć słabego punktu w jego wierze lub mieć jakieś zastrzeżenia do jego odwagi, skromności, wiedzy, sprawiedliwości i innych pożądanych cech charakteru. Była to osobowość nacechowana moralną doskonałością i kierująca się tylko nią.

Wedle świadectw historii, nie było od śmierci Proroka po dziś dzień władcy takiego jak Ali(A). W czasie swego panowania postępował on zgodnie z tym, co nakazał Prorok(S), na krok nie zbaczał w wytyczonej przez niego drogi. W okresie kalifatu Alego(A), przepisy i prawa Islamu były wykonywane tak samo, jak za życia Muhammada(S), bez najmniejszych zmian i odchyień.

Drugi kalif (Omar) umierając polecił stworzyć sześćoosobową radę, która powoła nowego kalifa. Po długich debatach wyłoniono dwóch kandydatów: Alego(A) i Osmana. Rada zaproponowała ten urząd Alemu(A) „jeżeli będzie postępował z ludźmi tak, jak pierwszy i drugi kalif”: Ten zaś odrzekł: „nie wykroczę poza swą wiedzę”. Następnie zaproponowano kalifat Osmanowi, oczywiście pod tym samym warunkiem. Osman propozycję przyjął, jednak jako kalif nie spełniał postawionych mu warunków.

Nikt z towarzyszy Proroka (S) nie wykazał tyle męstwa, ofiarności i poświęcenia na drodze prawdy, co Ali (A). Można otwarcie stwierdzić, że gdyby nie on, to niewierni poganie w noc ucieczki lub w następujących później wojnach z łatwością zgasiliby światło prorocstwa i obalili na ziemię powiewającą dumnie chorągiew prawdy.

Ali(A) zawsze prowadził życie proste, za czasów Proroka (S), po jego odejściu, a nawet w okresie swego wspaniałego kalifatu.

Sam żył jak biedak. Jego odzież, strawę i mieszkanie nie można było żadną miarą traktować jako przywilejów. „Kierujący społecznością winien żyć tak, by stanowić pocieszenie dla najuboższych i potrzebujących, nie zaś stawać się przyczyną rozgoryczeń i zazdrości” zwykł mawiać. W dniu, w którym poniósł śmierć męczeńską, będąc władcą całego muzułmańskiego

go państwa, miał tylko 70 dirhemów, które chciał przekazać na potrzeby swego domu.

Ali(A) ciężko pracował, szczególnie w rolnictwie, w lesie lub przy budowie kanałów. Zaspokajał tylko swe podstawowe potrzeby. Resztę zarobionych pieniędzy oraz ogromne udziały w wojennych zdobyczach rozdawał pomiędzy ubogich i potrzebujących.

W czasie kalifatu wydał raz rozporządzenie, by zyski z jego fundacji najpierw razem zebrać, później dopiero skierować do konsumpcji. Po podliczeniu okazało się, że wspomniane dochody wyniosły w sumie 24 tysiące złotych dinarów.

We wszystkich wojnach, w jakich wziął udział, nie znalazł Ali(A) przeciwnika, którego nie wysadziłby z siodła. Nigdy też nie zhańbił się ucieczką z pola bitwy. Zwykł mawiać: „jeżeli wszyscy Arabowie staną do walki przeciwko mnie, to i tak się nie poddam i nie ulegnę“. Ali(A) będąc niesłuchanie dzielnym i odważnym wojownikiem odznaczał się wielkim miłosierdziem, sympatią i urokiem osobistym. Nigdy nie zabijał kobiet, dzieci, kalek, nie brał jeńców i nie ścigał uciekających. W bitwie pod Sajifan ludzie Muawi¹⁷ji wyprzedzwszy Alego(A) zajęli wodopój i odcięli wojska Alego(A) od wody. Po odzyskaniu dojsca do wody, Ali(A) wydał rozkaz, by umożliwić przeciwnikowi czerpanie wody.

W okresie sprawowania kalifatu Ali(A) przyjmował ludzi bez służby i straży. Sam pieszo chodził po mieście, nakłaniał ludzi do pobożności i powstrzymywał od przemocy. Ze skromnością i miłosierdziem pomagał opuszczonym, bezradnym i wdowom. Przygarniał sieroty, osobiście dbając o zabezpieczenie ich potrzeb. Sam też zajmował się ich wykonaniem. Ali(A) szczególnie cenił wiedzę. Jego łaskawości w tym względzie zawdzięczamy znajomość wielu nauk

„Nie ma bólu większego od niewiedzy“.

Kiedy Ali(A) szykował swe wojska przed „BITWĄ WIELBŁĄDZIĄ“¹⁸ podszedł do niego pewien Arab i spytał go, co znaczy jednobóstwo. Pozostali rzucili się gniewnie na niego, że zadaje takie pytania w niewłaściwym czasie. Jego Świątobliwość odsunął jednak oburzonych wojowników i rzekł: „walczymy z ludźmi, by ożywić takie właśnie prawdy“. Następnie wziął zainteresowanego i porządkując szeregi objaśnił mu nurtujący go problem. Podobny przypadek miał miejsce w czasie bitwy pod Sajifan. Świadczy on dobitnie o religijnej dyscyplinie i zdumiewającej Boskiej sile jaką posiadał Ali.

¹⁷ Muawija – namiestnik Syrii, zajadły wróg Alego (A).

¹⁸ Nazwa jednej z bitew, jakie toczył Ali (A) ze stronnictwem Muawiji.

Kiedy dwie armie runęły na siebie niby dwa wzburzone morza, a zewsząd pociekły strumienie krwi. Ali poprosił jednego z żołnierzy o wodę do picia. Wojownik wziął drewniane naczynie, napełnił wodą i podał Alemu. Ten spostrzegł, że kubek jest pęknięty i rzekł: „Islam potępia picie z takiego naczynia”. Żołnierz odparł, że pod gradem strzał i szabel ciężko jest być tak dokładnym i pilnym. Usłyszał taką odpowiedź: „walczyliśmy dla urzeczywistnienia tych właśnie przepisów religii, ona zaś nie ma przepisów małych i dużych”.

Ali(A) był pierwszym człowiekiem po Proroku(S), który przy objaśnianiu twierdzeń naukowych zastosował filozofię i wywód logiczny, ustanowił wiele terminów naukowych i chroniąc Koran przed zniekształceniami uporządkował i zestawiał gramatykę arabską. Precyzja, z jaką poruszał zawarte w listach i przemówieniach problemy teologiczne, moralne, społeczne, polityczne, a nawet matematyczne, zdumiewa nas po dziś dzień. Mowy, listy i aforyzmy, które pozostały po Jego Świątobliwości świadczą o tym, że Ali(A) wśród muzułmanów jest najbardziej kompetentną osobą w wyjaśnianiu szlachetnych intencji Koranu, jego zagadnień doktrynalnych i praktycznych. Ali(A) udowodnił słuszność hadisu: „oto miasto wiedzy a Ali(A) jest jego bramą” oraz połączył tę wiedzę z praktycznym działaniem.

Trudno jest opisać wybitną osobowość Jego Świątobliwości Alego(A) i wymieniać jego niezliczone walory. Historia nie zna drugiej takiej osobowości, która równie silnie absorbowałaby myśl uczonych i w takim stopniu wpływała na poglądy myślicieli świata.

JEJ ŚWIĄTOBLIWOŚĆ FATIMA

Jej Świątobliwość Fatima była jedyną i ukochaną córką Proroka(S) która dzięki posiadanej wiedzy, wierze, pobożności, nieskazitelnym przymiotom moralnym, swej miłości i przywiązaniu, radowała czyste serce zacnego ojca. Prorok(S) doceniał to i nadał córce tytuł Pani Kobiet. Zwykł on mawiać: „Zadowolenie Fatimy jest moim zadowoleniem, a moje zadowolenie jest zadowoleniem Boga. Gniew Fatimy jest moim gniewem, a mój gniew jest gniewem Boga”.

Jej Świątobliwość Fatima przysła na świat w siódmym roku misji Proroka(S). Matką jej była Chadidża. W drugim roku hidżry wyszła za mąż za Alego(A), Księcia Wierzących. Zmarła trzy miesiące i kilka dni po śmierci swego wielkiego ojca. W czasie całego życia przekładała zadowolenie Boga nad własne przyjemności.

W życiu domowym zajmowała się wychowywaniem potomstwa i codziennymi obowiązkami, które dzieliła między siebie a służącą. Jeden dzień pracowała w domu, jeden dzień zajmowała się wyjaśnianiem problemów dotyczących kobiet/muzułmanek. Wszystkie wolne chwile poświęcała modlitwie. Swoją własność, a szczególnie swój udział w ogromnych łupach zdobytych po bitwie pod Fadak, poświęcała całkowicie Bogu. Wszystko co przewyższało jej konieczne wydatki rozdawała ubogim i potrzebującym. Czasem rozdawała wszystko i sama cierpiała głód. Obszerne przemówienie, jakie wygłosiła Fatima w Meczezie Proroka dla ashabów¹⁹ i innych muźulmanów oraz argumenty w sprawie zdobyczy spod Fadak przedstawione pierwszemu kalifowi, świadczą o jej wielkości, odwadze wielkoduszności i wytrwałości.

Jej Świątobliwość Fatima jest córką Proroka(S) i małżonką Alego(A) Księcia Wierzących. Jest wreszcie matką jedenastu Imamów Islamu i jedyną częścią Proroka(S). Koran daje świadectwo, że Jej Świątobliwość jest czysta i bezgrzeszna.

IMAM HASAN I IMAM HUSAJN (Pokój im)

Ci dwaj wielcy mężowie to bracia, synowie Alego(A) i Fatimy. Z przekazów wiadomo, że Prorok(S) był niezmiernie przywiązany do wnuków, których nazywał swymi potomkami. Nie zaobserwował też przejawów niezadowolenia czy zawodu z ich strony i często powtarzał: "Ci dwaj potomkowie są Imamami i przewodnikami, niezależnie czy stoją czy siedzą". "stanie" i „siedzenie” to oczywiście przenośnia. Chodzi tu o panowanie nad kalifatem i walką z wrogami religii oraz czasy, w których Imamowie nie będą kalifami i nie będą w stanie przystąpić do walki. Innym razem Prorok(S) powiedział „Hasan (A) i Husajn(A) są przywódcami rajskich młodzieńców.

Imam Hasan (A)zgodnie z testamentem swojego wielkiego ojca został obrany kalifem, a lud złożył mu przysięgę wierności. Przez sześć miesięcy sprawował rządy w krajach zamieszkałych przez muźulmanów, z wyjątkiem Syrii i Egiptu. Wzorem postępowania był dla Hasana(A) jego do stojny ojciec.

Imam Hasan(A)musiał w tym czasie stłumić bunt namiestnictwa Syrii Muawiji. Przystąpił więc do formowania oddziałów. Wkrótce jednak sta-

¹⁹ Ashaba - (arab, towarzysze) grupa powstała z połączenia ansarów (pomocników) muhadżirów(emigrantów). Ansanowie to medyńscy zwolennicy Proroka(S) a muhadżirowie to przybyli z nim do Medyny uchodźcy mekkańscy

ło się dlań jasne, że Muwaszszah zdołał omamić serca ludzi i dowódcy formowanych oddziałów już prowadzą z nimi rozmowy. Gotowi są zabić Hasana(A) lub pojmać go. Imam Hasan(A) zmuszony był zatem przystąpić na propozycję pokoju. Muawija jednak nie dotrzymał podpisanych warunków ugody. Udał się do Iraku i w obecności wielu muzułmanów powiedział z minbaru²⁰: „nie walczyłem z wami dla religii, byście odprawiali modlitwy i przestrzegali postu. Chciałem wami rządzić i tak dopiąłem swego celu”. Potem dodał: „Zobowiązania wobec Hasana(A) wszystkie już podeptałem”.

Imam Hasan(A) był potem około dziewięciu i pół roku od władzą Muawiji. W strasznych warunkach, nie czuł się bezpieczny nawet we własnym domu. W końcu powiększył grono męczenników za wiarę. Został otruty, w wyniku intrygi Muawiji, przez własną żonę (Dżatakę).

Po śmierci Imama Hasana(A) na jego miejsce zasiadł, z woli Boga i zgodnie z testamentem brata, Husajn(A). Zaczął in czynić kroki w celu objęcia władzy lecz sytuacja nie zmieniła się, Muawija nie dopuścił go do steru rządów. Po dziewięciu latach i sześciu miesiącach zmarł Muawija, a kalifat, który w tym czasie zmienił się w królestwo, został przekazany jego synowi- Jazydowi. W przeciwieństwie do swego obłudnego ojca Jazyd był młodzieńcem zarozumiałym, skłonny do rozpusty, lekkomyślnym. Młodzian ten, objąwszy rządy, nakazał namiestnikowi Medyny by zażądał w jego imieniu przysięgi wierności od Husajna(A). Jeśli takiej nie złoży, namiestnik zobowiązany jest do odesłania Jazydowi głowę Husajna(A). Wysłuchawszy rozkazu Jazyda Husajn(A) poprosił o zwłokę. Nocą zaś z najbliższymi ruszył do Mekki. Tu schronił się na terenie Kaaby- miejsce to, w myśl praw Islamu, stanowiło oficjalne schronienie i zapewniało nieetykalność. Po kilku miesiącach Husajn(A) zrozumiał jednak, że Jazyd nie zrezygnuje ze swych zamiarów i nie złożenie przysięgi skończy się pewną śmiercią. Z drugiej strony Jego Świątobliwość zachęcany był do tworzenia ruchu przeciw tyranii Omajjadów²¹, otrzymał w tej sprawie tysiące listów z Iraku a ich autorzy obiecywali pomoc. Imam Husajn(A) biorąc pod uwagę realia i przewidując najbliższy rozwój sytuacji, doszedł do wniosku, że wspomniany ruch nie rozwinie się na szeroką skalę. Mimo to odmówił złożenia przysięgi i zdecydował się na śmierć.

²⁰ Minbar – mównica w meczecie.

²¹ Pierwsza dynastia kalifów wywodzących się od Umaja, jej założycielem był Muawija.

Ruszył więc z do Mekki do Kufy. Napotykanych po drodze ludzi prosił o pomoc, lecz nie krył ryzyka związanego z odmową złożenia przysięgi i zostawił wszystkim wolną rękę. Dlatego właśnie miał przy sobie garstkę oddanych i zdecydowanych na wszystko towarzyszy, gdy napotkał pod Karbalą (ok 70 km od Kufy) nieprzyjaciół. Wrogowie z łatwością otoczyli Husajna(A) i pozbawiając go dostępu do wody kazali wybierać między przysięgą, a śmiercią.

Imam nie złożył przysięgi i przygotował się na śmierć. Cały dzień od rana do wieczora wespół z towarzyszami toczył walkę z nieprzyjaciółmi. Wszyscy poległi męczeńską śmiercią: sam Husajn(A), jego synowie, bracia, siostrzeńcy, kuzyni i przyjaciele - razem około 70 osób. Ocalał tylko jego syn Sadżdżad(A), który z powodu ostrej choroby był niezdolny do walki.

Po męczeńskiej śmierci Jego Świątobliwości, nieprzyjacielski oddział zagrabił całe mienie i wziął do niewoli rodzinę Imama. Obcięte głowy męczenników powieźli z Karbali do Kufy, a później do Syrii.

Imam Sadżdżad(A) w niewoli wygłosił kazanie, w którym ujawnił prawdziwy charakter despotycznego i tyranizującego panowania Omajjadów. Również Zajnab, która występowała na publicznych zgromadzeniach w Kufie, na przyjęciach u Ibn Zijada, namiestnika tego miasta a także w Syrii, w obecności samego Jazyda odśpiewała prawdziwe oblicze Omajjadów.

W każdym razie zapoczątkowany przez Husajna(A) ruch przeciw Omajjadzkiej tyranii, przelewającej niewinną krew, stanowi poprzez swą specyfikę, niezwykle zjawisko i nie można znaleźć w historii czegoś podobnego. Śmiało można powiedzieć, że dzięki temu wydarzeniu Islam pozostał żywy. W innym przypadku Omajjadzi zniszczyliby tę religię doszczętnie.

CZY POSTĘPOWANIE IMAMA HASANA(A) RÓŻNIŁO SIĘ OD POSTĘPOWANIA IMAMA HUSAJNA (A)?

Mimo iż obaj wielcy przywódcy w myśl jednoznacznego wskazania Prooka(S) są prawowitymi Imamami, to ich postępowanie wydaje się być odmienne. Niektórzy mówią, że różnica zdań między braćmi była dość duża, skoro jeden mając 40 tysięcy zbrojnych zawiera pokój, drugi zaś przystępuje do walki z 40 towarzyszami (prócz krewnych) i traci nawet maleńkiego synka. Dokładna analiza przeczy takim twierdzeniom. Imam Hasan(A) żył pod panowaniem Muawiji około 9 lat i 6 miesięcy i publicznie nie wystąpił przeciw niemu. Po męczeńskiej śmierci brata, Imam Husajn(A) spędził również około 9 lat pod władzą Muawiji. Nie pomyślał nawet o tworzeniu jakiegoś ruchu, nie przystąpił jawnie do konfrontacji.

Prawdziwych korzeni tej pozornej rozbieżności należy więc szukać w różnicy pojmowania Muawiji i Jazyda. Zachowanie Muawiji nie było oparte na lekkomyślności i braku zasad. On nie wystawiał religii na pośmiewisko publiczne. Jawnie Muawija przedstawiał siebie jako jednego z towarzyszy Proroka(A), człowieka spisującego koraniczne objawienie. Dzięki siostrze, żonie Proroka(A) i Matce Wierzących on sam był nazywany Wujem Wierzących. Muawija zaskarbił sobie łaskę drugiego kalifa, który cieszył się zaufaniem i szacunkiem ludu.

Ponadto większość towarzyszy Proroka(S) zajmowała ważne pozycje w strukturze władzy. Ludzie poważali ich i mówili dużo o ich zaletach, czystości religijnej i uczciwości. Dzięki czemu Muawija mógł tłumaczyć się z niektórych postępków. W przypadkach jawnego naruszania praw posługiwał się przekupstwem, by zamknąć usta oponentom. Kiedy zawodziły te metody, uciekał się do morderstwa, korzystając z pomocy swych zwolenników wyłonionych spośród towarzyszy Proroka(S).

W ten sposób zgładził tysiące zwolenników Alego(A) i innych mużłmanów a nawet pewną liczbę towarzyszy Proroka(S). Muawija zawsze pozował na prawowiernego, uzbrojony w cierpliwość i pokorę szedł coraz wyżej. Łagodnością i serdecznością przyciągał ku sobie ludzi. Nawet słysząc wyzwiska pod swoim adresem zachowywał zimną krew i odpowiadał na nie darami i prawością. W taki sposób realizował swoją politykę.

Imamowi Hasanowi(A) i Imamowi Husajnowi(A) okazywał zewnętrzny szacunek i obdarowywał ich prezentami. Z drugiej strony ogłosił, że każdy kto przekazuje opowieści o Ludziach Domu naraża się na niebezpieczeństwo utraty majątku i życia. Ci zaś, którzy przekazywali opowieści o towarzyszach Proroka(S) otrzymywali nagrody. Muawija polecił, by z każdego minbaru besztano i obrażano pamięć Alego(A) (dyskretnie oczywiście). Z rozkazu Muawiji zabijano stronników Alego(A) przy każdej okazji. Nie obyło się to bez nadgorliwości, która jednak daje często odwrotne od zamierzonych rezultaty.

Wszystko to wyjaśnia, dlaczego powstania Hasana(A) spowodowałyby tylko szkodę dla Islamu i niepotrzebny przelew krwi. Niewiele brakowało, by Imam Hasan(A) zginął z rąk własnych dowódców. Zapewne Muawija dla uspokojenia nastrojów, pierwszy przystąpiłby do oplakiwania zmarłego. Później zaś mściłby się okrutnie na szyitach. Tak postąpił przecież z Osmanem²².

²² Trzeci kalif.

Natomiast polityka Jazyda w żaden sposób nie przypominała postępowania ojca. Był to młodzieniec zapatrzony w siebie i pozbawiony zasad. Nie uznawał innej logiki, niż naga siła, nie liczył się wcale z nastrojami społecznymi. Za czasów Muawiji straty, jakie poniósł Islam były skrywanie za zasłoną.

Jazyd zaś zerwał ją i wszystko ukazał światu. W pierwszym roku panowania wysłał się mordem potomków Proroka(S). W drugim roku zniszczył Medynę i przez trzy dni zezwolił żołdakom grabić i mordować bezbronną ludność miasta. W trzecim roku panowania zburzył Kaabę. Dlatego właśnie narodziła się w umysłach ludzi idea ruchu anty-omajjadzkiego. Wpływ jego stawał się coraz wyraźniejszy. Na początku ruch ten pojawił się w formie krwawego powstania, by w końcu doprowadzić do stworzenia wielkiej społeczności muzułmańskiej, zwolenników prawa i prawdy, przyjaciół Ludzi Domu.

Muawija przewidując to, dał Jazydowi w testamencie kategoryczny nakaz, by nie stawał przeciw Husajnowi(A). Ale czy pijaństwo, egocentryzm, egoizm pozwalają odróżnić korzyści od szkody?

IMAM SADŹDŹAD(A)

Postępowanie tego Imama było zgodne z metodą przyjętą przez pozostałych Imamów. Jego Świątobliwość towarzyszył swojemu czcigodnemu ojcu w czasie tragicznych wydarzeń pod Karbalą i uczestniczył w ruchu Imama Husajna. Po męczeńskiej śmierci ojca dostał się do niewoli. Przebywał najpierw w Kufie, później w Syrii. W czasie pobytu w niewoli, nie ukrywał swych przekonań i bez wahania głosił prawo i prawdę. Przy każdej okazji wygłaszał mowy, w których dowodził słuszności Ludzi Domu i wspominał o ich zasługach. Mówiąc o niewoli swojego ojca oraz o okrutnych i brutalnych postępkach Omajjadów wywoływał burzę gniewu wśród ludzi.

Po odzyskaniu wolności wrócił do Medyny. Tutaj poczucie ciągłego zagrożenia zmienił na spokój własnego domu. Zamknąwszy drzwi przed nieproszonymi gośćmi zajęł się sprawami wiary. Wtedy to Imam Sadźdźad(A) przystąpił do nauczania i wychowywania zwolenników drogi prawdy. W ciągu 35 lat wychował bezpośrednio lub pośrednio wielu adeptów i włął w ich serca nauki Islamu.

Bardzo ważny rozdział w naukach Islamu stanowią modlitwy ułożone przez Jego Świątobliwość. Ich zbiór znany jest pod nazwą „Sahife-je Sadźdźadje”²³

²³ Pers. „Stronica Sadźdźada”.

IMAM MUHAMMAD BAQIR(A)

W czasie imamaty Muhammada Baqira(A) pojawiły się, w pewnym stopniu, możliwości do szerzenia nauk religijnych.

Istniała w tym czasie liczna społeczność szyicka, która powstała dzięki ruchowi anty-omajjadzkiemu rozpoczętemu pod Karbalą oraz dzięki 35 letnim staraniom Imama Sadżżada(A). Królestwo Omajjadów zaś przeżywało wtedy wewnętrzny regres. Co dzień pojawiały się nowe oznaki słabości.

Skorzystał z tego piąty Imam i przystąpił do opracowywania nauk Ludzi Domu oraz muzułmańskiego prawoznawstwa. Wymagało to wielkiej pracy, gdyż wskutek ucisku ze strony Omajjadów zginęło wiele opowieści z życia Proroka(S)²⁴, niezbędnych do szyickiego prawoznawstwa. Do wydawania orzeczeń potrzebne są tysiące hadisów, a nie pozostało ich więcej niż 500, przekazanych w opowiadaniach towarzyszy Proroka(S).

Ze szkoły Muhammada Baqira (A) wyszło wielu uczonych, którzy pracowali potem wśród społeczności szyickiej.

IMAM DŻA`FAR SADIQ (A)

Za czasów szóstego Imama nastąpiły bardziej sprzyjające warunki dla nauk Islamu. Dzięki opublikowaniu hadisów Muhammada Baqira (A) i działalności jego wychowanków wzrosła wśród ludzi znajomość nauk Islamu i nauczania Ludzi Domu. Jednocześnie zwiększyło się zapotrzebowanie na hadisy.

Królestwo Omajjadów upadło, a panowanie Abbasydów nie było jeszcze ugruntowane. Abbasydzi wykorzystywali krew męczenników i niedolę Ludzi Domu jako pretekst do walki z Omajjadami. Dlatego też życzliwie odnosili się do będących w niełasce Ludzi Domu.

Jego Świątobliwość Dża`far Sadiq(A) przystąpił do opracowywania różnych rodzajów nauk a uczeni i nauczyciele tłumnie odwiedzali jego dom. Pytali i słuchali, a główne tematy to: moralność, historie proroków i ludów, przysłowia i przepowiednie. Jego Świątobliwość prowadził dyskusje z kobietami należącymi do różnych warstw społeczeństwa, różnych narodów i wyznań. Wykształcił też wielu uczniów w rozmaitych dziedzinach wiedzy. Wydane zostały tysiące książek, które zawierały hadisy i objaśnienia Imama Sadiq(A). Zbiór ich nosi nazwę „PODSTAWY”.

²⁴ Opowieści te nazywają się po arabsku „Hadisy”.

Dża`far Sadiq(A) całe życie zajmował się nauczaniem, wykorzystał krótką chwilę spokoju, jaka rzadko trafiała się w tamtych czasach. Przygotował tysiące uczniów oraz pozostawił w kulturze Islamu drogocenną skarbnicę nauk. Liczba naukowców, którzy korzystali w swych pracach przekroczyła 4 tysiące osób.

Szósty Imam przykazał swym uczniom, by zapisywali jego nauki i dobrze je chronili. Powiedział, że przyjdzie czas, kiedy będą ich potrzebować, bowiem nieporządek i anarchia zniszczy wiele innych dzieł. Wtedy te książki staną się jedynym, źródłem nauki i religii dla muzułmanów. Dlatego właśnie uczniowie Imama mieli zawsze ze sobą pióro i kałamarz.

Wskazówki i nauczania tego Imama rozbiły mury ciemnej niewiedzy przywracając prawdziwy porządek Jego Świątobliwości Muhammada (S). Z tego właśnie powodu nazywa się go założycielem szkoły szyickiej, która później została nazwana od jego imienia szkołą dżafarycką.

IMAM MUSA KAZIM (A)

Abbasydzi po obaleniu rządów ommajjadzkich i zawładnięciu kalifatem, zwrócili się ku synom Fatimy pragnąc ich zniszczyć i zetrzeć z powierzchni ziemi.

Niektórzy dali gardło pod nóż oprawców, inni zostali zakopani żywcem, zamurovani w murach i fundamentach budynków. Dom szóstego Imama(A) spalono, a jego samego ciągnano kilkakrotnie do Iraku. W ostatnich latach jego życia prześladowania przybrały bardzo na sile, Dżafar Sadiq(A) znajdował się pod ciągłą kontrolą władz i nie mógł przyjmować nikogo poza wąskim gronem szyickich osobistości. W końcu został otruty przez drugiego kalifa z dynastii Abbasydów i stał się męczennikiem. Dlatego właśnie w okresie Imamatu Musy Kazima(A) coraz bardziej rosła opozycja przeciw Abbasydów. Jego Świątobliwość mimo iż działał w najściślejszej konspiracji, nauczył wiele i wiele hadisów pozostawił szyitom. W ilości dzieł z zakresu prawoznawstwa islamskiego wyprzedzili go tylko Dżafar Sadiq (A) i Muhammad Baqir (A). Dla zachowania wymogów konspiracji przekazywane przez Imama nauki przypisywane były Alimowi, Abdu Salihowi i innym. Nie można było głosić, że są one dziełem Imama.

Jego Świątobliwość przeżył czterech kalifów abbasydzkich: Mansura, Hadięgo, Mahdiego i Haruna. Ciągłe prześladowany i szykanowany trafił wreszcie z rozkazu Haruna do lochu i długie lata spędził przenoszony z więzienia do więzienia. W końcu nie odzyskawszy wolności poniósł śmierć męczeńską, otruty w celi.

IMAM REZA (A)

Dla wnikliwego obserwatora w tamtych czasach było jasnym, że im bardziej wrogowie dręczą Ludzi Domu i Imamów drogi prawdy, tym szybciej rośnie liczba ich zwolenników, tym mocniejsza jest ich wiara. Dla szyitów instytucja kalifatu była nieczysta i skażona. Ten fakt doskwierał ówczesnym kalifom, w rzeczywistości osłabił ich władzę.

Siódmy kalif abbasydzkich Mamun, współczesny imamowi Rezie(A), doszedł do władzy mordując swego brata Amina, postanowił zdławić ruch szyicki bez uciekania się do siły. Zamiar swój chciał zrealizować poprzez obietnicę władzy daną imamowi Rezie, by w ten sposób wciągnąć go do układu władzy. Chciał zohydzić go w oczach szyitów i zniszczyć przekonanie o czystości i wielkości Imama. W takiej sytuacji zasada Imamatu, stanowiąca podstawę szkoły szyickiej uległaby unicestwieniu. Wykonanie tego planu miało także przynieść dodatkową korzyść. Przekazanie kalifatu Imamowi, pozbawiłoby ruchy fatymidzkie²⁵(potomkowie Fatimy) motywacji do dalszych działań.

Zaprzęstałyby one krwawych powstań przeciwko Abbasydom. Zniszczenie osoby Imama Rezy(A) nie stanowiłoby w przyszłości problemu dla Mamuna. Mamun wezwał najpierw Imama do uznania kalifatu a później do przyjęcia władzy.

Po naciskach, naleganiach i groźbach Jego Świątobliwość przyjął władzę. Postawił jednak warunek, że wolny będzie od decydowania w sprawach najwyższej wagi.

Imam Reza(A), w miarę swoich możliwości, przystąpił do kierowania umysłami ludzi. Prowadził długie dyskusje z przedstawicielami innych religii i wyznań. Wytrwale głosił nauki Islamu i prawdy zawarte w religii (Mamun miał nadmierną skłonność do polemik na tematy związane z religią). Objasnienia do nauk Islamu pochodzące od Imama Rezy(A) są równie liczne jak objasnienia Księcia Wierzących Alego(A), przewyższają swą liczbą dzieła pozostałych Imamów. Jedną z błogosławionych zalet Jego Świątobliwości było to, że dzięki niemu wyeliminowano wiele wtrąceń i zniekształceń wniesionych przez obce ręce do hadisów, pochodzących od wielkich ojców tego Imama.

Jego Świątobliwość odbywając podróż z Medyny do Merwy, w celu objęcia rządów, wzbudzał u ludzi wielkie poruszenie, szczególnie w Iranie. Zewsząd pojawiały się tłumy pragnące ujrzeć Imama. Dzień i noc oblegali Imama spragnieni jego nauk.

²⁵ Fatymidzi (arab. Bani Fatima) – potomkowie Fatimy.

Mamun widząc, co się dzieje szybko pojął, że jego kalkulacja była błędna. Chcąc uchronić się od kłęski otruł Jego Świątobliwość Rezę(A) i powrócił do polityki siły, stosowanej przez poprzednich kalifów.

IMAM MUHAMMAD TAQI(A),IMAM ALI AN-NAQI(A) ORAZ IMAM HASAN ASKARI(A)

Warunki, w których żyli ci trzej wielcy Imamowie były podobne. Po męczeńskiej śmierci Imama Rezy(A) Mamun sprowadził do Bagdadu jego syna-Muhammada Taqiego(A). W dowód łaski i miłości ożenił go ze swymi dwiema córkami i osadził ze wszystkimi honorami na dworze. Pozornie przyjacielskie postępowanie Mamina miało na celu kontrolę każdego ruchu Imama.

Tak samo było z Imamem Ali an-Naqim(A) i Imamem Hasanem Askarim(A),których pobyt w Samarze, ówczesnej stolicy kalifatu miał charakter aresztu domowego. Okres Imamatu tych trzech wielkich mężów wynosił w sumie 57 lat. Większość szyitów mieszkała wtedy w Iranie, Iraku i Syrii. Liczba ich była dość pokaźna, dochodziła do setek tysięcy. Bardzo wielu było nauczycieli przekazujących hadisy. Natomiast hadisów przekazanych przez tych trzech Imamów jest bardzo mało. Ma to ścisły związek z długością ich życia: dziewiąty Imam żył 25 lat, dziesiąty 40 lat, a jedenasty 27 lat. To wszystko potwierdza, że byli poddani intensywnej kontroli, „opiece” ze strony nieprzyjaciół i nie mogli wypełniać swobodnie swoich powinności.

Nie mniej dotarły do nas pewne ważne informacje dotyczące podstaw religii oraz innych problemów, których autorami byli ci trzej Imamowie.

IMAM EPOKI, OBIECANY MAHDI(A)

Podczas Imamatu Hasana Askariego(A) powzięto w kalifacie decyzję, by nie zważając na środki zlikwidować następnego Imama i w ten sposób definitywnie rozwiązać problem ruchu szyickiego. Imam Askari, jak wiadomo, kontrolowany był pod każdym względem. Dlatego też narodziny Imama Epoki (A) otoczone były tajemnicą. Przez sześć lat, póki żył jego dostoyny ojciec, chroniony był przed spojrzzeniami obcych. Widywało go tylko wąskie grono szyickiej elity.

Po męczeńskiej śmierci, Jego Świątobliwość Imam czasu(A), zniknął na krótko z rozkazu Boga. Z pomocą czterech zastępców, którzy kolejno, jeden po drugim sprawowali tę funkcję, odpowiadał na pytania szyitów i rozwiązywał ich problemy.

Wkrótce Jego Świątobliwość dokonał „WIELKIEGO ZNIKNIĘCIA”. Pojawi się dopiero na rozkaz Boga, by zaprowadzić sprawiedliwość na pełnej krzywd i przemocy Ziemi. Istnieje wiele przekazów pochodzących od Proroka(S) i Imamów(A), które mówią o Jego Świątobliwości i opisują samo zniknięcie i pojawienie się. Są one znane zarówno wśród szytów jak i sunnitów. Grupa szyickich osobistości, która bywała u Imama Hasana Askariego(A) widziała nieskazitelną urodę Imama Czasu(A), otrzymał dobrą nowinę, że i on zostanie Imamem.

Po dyskusji o Proroctwie i Imamacie doszliśmy do wniosku, że świat nie może obejść się bez religii, Boga i Imama, który jest stróżem i podporą.

POSTĘPOWANIE PROROKÓW I IMAMÓW JEST LEKCJĄ MORALNOŚCI

Historia proroków i Imamów świadczy o tym, że byli to ludzie obiektywni, zwolennicy prawdy, którzy nawoływali świat do prawdy i obiektywnego spojrzenia na rzeczywistość. Nie unikali przy tym żadnych ofiar i poświęceń. Chcieli chronić człowieka i społeczeństwo od zgubnego oddziaływania niewiedzy.

Zabobony chcieli zastąpić zdrowymi przekonaniami. Nie chcieli natomiast, by świat stał się areną zwierzęcej walki. Pragnęli by człowiek wykonywał swoją ludzką naturę i osiągnął pomyślność.

Ludzie Ci nie chcieli szczęścia tylko dla siebie, chcieli je przynieść i innym i to poczytywali za swój obowiązek. Własną pomyślność(a człowiek chce tylko jej) widzieli w szczęściu drugich. Pragnęli, by wszyscy byli tacy: „Jeśli coś robisz dla siebie, zrób to też dla innych, jeżeli unikasz, to nie narażaj na to innych”.

Dzięki wspomnianemu obiektywizmowi i poszukiwaniu prawdy, pojęli ci wielcy mężowie ten powszechny obowiązek człowieka, jakim jest pragnienie dobra dla wszystkich. Nie szczydzili oni na tej drodze ni ofiar ni poświęceń, nie szczydzili majątku i własnego życia. Odsuwali od siebie każdą cechę, która miał coś wspólnego z wyrządzeniem zła.

Nienawidzili samouwielenia i podłości, brzydzili się kłamstwem, nikogo nie oczerniali i nie szarpali niczyjego honoru.

Opis dokładny tych cech i ich praktycznych rezultatów można przeczytać w rozdziale „Moralność”.

ZMARTWYCHWSTANIE

Zmartwychwstanie jest jedną z trzech podstaw Islamu i zalicza się do dogmatów tej religii. Każdy człowiek (bez wyjątku) dzięki danej mu przez Boga naturze, rozumie różnice między dobrym a złym czynem. Dobry uczynek uznaje za pożądaną, choćby sam źle zrobił. Natomiast zły czyn uznaje za niewłaściwy, choćby sam aktualnie tak postępował. Nie ma wątpliwości, że czynienie dobra i zła powoduje skutki mające te dwie cechy. Nie ma też wątpliwości, że przyjdzie na tym świecie dzień, w którym dobrzy i źli otrzymują właściwą sobie nagrodę. Widzimy przecież, że wielu dobrych i zacnych ludzi cierpi z powodu nędzy i gorzkiego losu, podczas gdy wielu grzeszników mimo swej podłości i nieczystości żyje w dobrobycie. Jeżeli człowiek nie będzie miał nadziei, że w przyszłości otrzyma należną nagrodę wedle rachunku dobrych i złych czynów, to natura jego nie będzie miała celu, by czynić dobro, a unikać zła. Nie należy wyobrażać sobie, że nagrodą za cnotę jest to, że w społeczeństwie zapanuje porządek, a ludzie osiągną szczęście. Wówczas korzyść odniesie ten, który postępował uczciwie, zapłatą zaś dla złego będą rezultaty jego podłych czynów, które zaszkodzą dla odmiany jemu samemu.

Takie rozumowanie może odnosić się co najwyżej do najbiedniejszych, pokrzywdzonych, kalekich. Dla ludzi, którzy osiągnęli pełnię władzy, porządek lub jego brak w społeczeństwie nie ma znaczenia, zupełnie nie wpływa na ich powodzenie. Można nawet powiedzieć, że im więcej zepsucia i niepokoju, im żywot prostych ludzi cięższy, tym bardziej sprzyja to wpływom. Nie ma podstaw, by uważać, że nie wiedzą co czynią. Nie należy też sądzić, że pamięć cieszących się sukcesami wielkich oraz złych ludzi będzie w przyszłości otoczona hańbą i nienawiścią: będzie to forma kary.

Hańba i nienawiść przyszłych pokoleń nie może już zmienić ich życia pełnego radości i rozkoszy a także sukcesów.

W takim wypadku brak jest motywacji do cnotliwego postępowania i unikania występków. Dlatego też przekonanie o karze i nagrodzie nie miałoby sensu, gdyby nie zmartwychwstanie.

To przekonanie Bóg uczynił częścią danej nam przez siebie natury. Dlatego rozumiemy, że On ożywi nas wszystkich raz jeszcze i stosownie do rachunku własnych czynów obdarzy człowieka nagrodą lub ześle karę. Czas, w którym się to odbędzie nosi nazwę DNIA SĄDU.

ZMARTWYCHWSTANIE A RELIGIE I NAGRODY

Wszystkie religie i wyznania, nawołujące do oddawania czci Bogu Najwyższemu oraz nakazujące czynienie dobra, zabraniające zaś zła uznają zmartwychwstanie. Nie wątpią przecież, że czynienie dobra musi spotkać się z nagrodą, by stanowiło jakąś wartość. Tej nagrody nie widać na Ziemi, dlatego musi istnieć ona na innym świecie w innym wymiarze.

Pomijając już to, co powiedzieliśmy, odkrycia starożytnych mogił świadczą o tym, że człowiek wierzył w inne życie po śmierci. Dla zapewnienia spokoju zmarłego na tamtym świecie, umieszczał w mogile różne przedmioty i odprawiał pewne ceremonie.

ZMARTWYCHWSTANIE W KORANIE

Setki koranicznych wersetów przypominają o zmartwychwstaniu i rugają wszelkie wątpliwości co do tego faktu. Wiele razy przypomina Koran o absolutnej potędze Najwyższego, by zwiększyć przezorność ludzi i likwidować despotyzm i tyranie. Weźmy choćby ten oto fragment:

„Czyż nie widział człowiek,
jak stworzyliśmy go z kropli nasienia?
I oto on jest jawnym przeciwnikiem!
I przytacza Nam przykład,
a zapomniał o swoim stworzeniu.
Mówi on:
>>Kto ożywi kości, kiedy one są zetłale?<<
Powiedz:
>>Ożywi je Ten,
kto stworzył je po raz pierwszy.
On o wszystkim stworzeniu jest wszechwiedzący<<.”
(sura Ja Sin, aja 77,78,79)

Czasami wspominając potęgę Boga, posługuje się Koran przykładem zmiany pór roku: zimy, w czasie której wszystko zamiera i wiosny, kiedy wszystko wraca do życia.

„Czyż oni nie widzieli,
że My pędzimy wodę ku wyschniętej ziemi
i sprawimy, iż wyrastają dzięki niej zasiewy,

z których jedzą ich trzody i on i sami?
Czyż oni nie widzą jasno?
(sura Pokłon, aja 27)

Bóg, który ożywia wyschniętą ziemię, ożywi również zmarłych, jest przecież Wszechmogący. Innym razem posługuje się logiczną argumentacją, pobudza daną człowiekowi naturę do zaakceptowania tego faktu:

„My nie stworzyliśmy nieba i ziemi,
i tego, co jest między nimi.
nadaremnie
Takie jest mniemanie tych,
którzy nie wierzą,
w obliczu ognia!
Czy my będziemy traktować tych, którzy wierzą i czynią dobre dzieła
tak jak tych, którzy szerzą zgorzenie
na ziemi?
Czyż będziemy traktować bogobojnych
tak jak rozpustników?”
(sura Sad, aja 27,28)

Jeśli ludzie cnotliwi i złoczyńcy nie zostaną osądzeni wedle swego postępowania, a po śmierci nie będzie rozróżnienia między złym a dobrym, to oznaczałoby to negację Boskiej sprawiedliwości.

OD ŚMIERCI DO ZMARTWYCHWSTANIA (TO CO UMIERA TO CIAŁO, NIE DUSZA)

Z punktu widzenia Islamu, człowiek jest stworzeniem składającym się z ciała i duszy. Ciało ludzkie zbudowane jest ze składników materialnych, posiada masę i objętość, żyje w określonym czasie i miejscu, odczuwa ciepło i zimno oraz podlega prawom starzenia się. Tak samo, jak pewnego razu powstało z woli Boga, niszczyje i ulega rozkładowi. Ale dusza człowieka jest niematerialna i nie podlega działaniu wymienionych czynników. Przynależne jej właściwości to: wiedza, uczucia, zdolność myślenia. Jeśli chodzi o uczucie, to możemy wśród nich wyróżnić: miłość, nienawiść, radość, smutek, strach, nadzieję itp.

Dusza nie posiada tych specyficznych właściwości co ciało, a cechy duszy dalekie są od materialności ciała. Pomimo tego serce, mózg i inne

narządy w swym działaniu podlegają duszy i jej właściwościom. Żadnego z organów ciała nie można nazwać centralnym organem zarządzającym.

Bóg Najwyższy powiada:
„Stworzyliśmy człowieka z ekstraktu gliny.
Następnie umieściliśmy go
-jako kroplę nasienia-
w naczyniu solidnym.
Następnie stworzyliśmy z kropli nasienia
grudkę krwi zakrzepłej;
potem stworzyliśmy z tej grudki krwi zakrzepłej
załążek ciała;
a z tego załążka stworzyliśmy kości;
wtedy oblekaliśmy te kości ciałem;
następnie uczyniliśmy go innym stworzeniem.
Niech będzie błogosławiony Bóg,
najlepszy ze stwórców.”
(sura Wierni, aja 12,13,14)

ZNACZENIE ŚMIERCI Z PUNKTU WIDZENIA ISLAMU

Problem śmierci w islamie nie polega na unicestwieniu człowieka, jest to zerwanie więzów łączących nieśmiertelną duszę z ciałem. Ciało wtedy niszczeje, dusza natomiast żyje nadal.

Najwyższy tak oto rzecze:

„Powiedzieli:
<<Czy kiedy zbłądzimy na ziemi,
to czy z pewnością pojawimy się w nowym stworzeniu?>>
Ależ nie! Oni nie wierzą w spotkanie
ze swoim Panem.
Powiedz:
<<Zabierze Was anioł śmierci,
który miał pieczę nad wami;
potem do waszego Pana zostanieie sprowadzeni!>>”
(sura Pokłon, aja 10,11)

Prorok(S) powiadał często, że człowiek nie przestaje istnieć lecz przenosi się tylko z jednego domu do drugiego.

ŚWIAT BARZACHU²⁶

Islam uczy, że człowiek po śmierci żyje w specyficzny sposób. Człowiek cnotliwy cieszyć się będzie szczęściem i łaską; złoczyńca narażony będzie na męki. W Dniu Sądu wstaną wszyscy by zdać rachunek. Świat, w którym człowiek przebywa między śmiercią a zmartwychwstaniem nazywa się Barzach.

W Koranie Bóg mówi:

„.....a za nim jest przegroda
aż do Dnia, w którym oni zostaną wskrzeszeni.”

(sura Wierni, aja 100)

W innym miejscu czytamy:

„I nie uważaj tych którzy zostali zabici na drodze Boga, za zmarłych.
Przeciwnie, oni są żyjący!
Oni u swego Pana otrzymają zaopatrzenie.”
(sura Rodzina Imam, aja 169)

²⁶ Barzach- arab. przegroda, przesmyk (czytaj Bar-zach).

2 - MORALNOŚĆ

Wszystkie środki do życia, jakie posiada człowiek, nie pojawiły się nagle lecz powstały i wchodziły do użycia stopniowo w wyniku działalności ludzkiej.

Nigdy jednak, poczynając od człowieka pierwotnego, a kończąc na cywilizowanym człowieku XX wieku, nie zdarzyło się, by ludzie osiedli na laurach i zaprzestali myśleć o poprawie warunków swej egzystencji. To właśnie z działania bierze się energia istnienia, a organy i narządy ludzkie przestają pracować dopiero gdy nadchodzi śmierć.

Człowiek zajmuje się pracą nie dlatego, że nie ma innego wyjścia, ale dlatego, że jest człowiekiem i rozumie, że na wszelkie sposoby trzeba zapewnić sobie szczęście i pomyślność w życiu. Człowiek, niezależnie od warunków i stylu bycia, czuje istnienie całego szeregu zadań i obowiązków, których spełnienie jest konieczne do życia. Ich realizacja ma doprowadzić do ziszczenia się ludzkich marzeń o szczęśliwym, pogodnym i dostatnim życiu.

Oczywiście wartość tych zdań i obowiązków, które są tylko środkiem do realizacji celu, to wartość samego człowieczeństwa, nieporównywalna z ceną żadnego towaru i niemożliwa do wymiany na dobra materialne.

Dlatego „znajomość obowiązku” i wypełnianie go, to najważniejszy problem praktyczny z jakim człowiek spotyka się w życiu. Waga tego problemu to znaczenie samego człowieczeństwa, a pozbawia się go człowiek, który sprzeciwia się wypełnianiu tych obowiązków, bądź człowiek, który wykazuje opieszałość. Przyznaje się on w ten sposób do ciemnoty i niewiedzy.

Każdy sprzeciw to policzek wymierzony w społeczeństwo, a w rzeczywistości niszczenie samego siebie.

A o to słowa Najwyższego:

„Zaprawdę, człowiek jest na drodze zguby!
Z wyjątkiem tych, którzy uwierzyli
i czynili dobre dzieła,
i zachęcali się wzajemnie do prawdy,
i zachęcali się wzajemnie do cierpliwości.”
(sura Pora Przedwieczorna, aja 2,3)

„Pojawiło się zepsucie
na lądzie i na morzu
przez to, co działy ręce ludzi...”
(sura Bizantyjczycy, aja 41)

RÓŻNICA ZDAŃ W USTALENIU OBOWIĄZKU

Znaczenie poznania obowiązków i wykorzystanie ich, jest powinnością każdego człowieka. Nie ma nikogo, kto posiadając daną przez Boga naturę, zaprzeczyłby tej prawdzie.

Obowiązki człowieka mają duży związek z jego szczęściem.

Religia inaczej podchodzi do tego problemu niż systemy świeckie. Religijne obowiązki będą się więc różniły od obowiązków proponowanych przez systemy pozareligijne. Religia uczy, że życie człowieka jest wieczne i nieograniczone. Nie kończy się śmiercią a „kapitałem” człowieka w drugiej fazie jest plon czystych i zdrowych przekonań, nieskazitelnej moralności i dobrych czynków, który człowiek wypracował sobie przed śmiercią.

Dlatego religia uwzględnia życie wieczne przy ustalaniu obowiązków i zadań człowieka oraz społeczności. Religia ustalając swe przepisy opiera się na poznaniu Boga, okazywaniu mu czci i posłuszeństwa. Zauważalny efekt tych działań będzie widoczny po śmierci i zmartwychwstaniu.

Systemy pozareligijne uwzględniają tylko życie doczesne, a ustanawiane przez nie obowiązki mają na celu polepszenie tylko materialnej strony życia i zaspokojenie potrzeb cielesnych, wspólnych dla wszystkich stworzeń. W rzeczywistości logika takiego postępowania bierze swe źródło ze zwierzęcych uczuć i instynktów. Duchowej sferze życia człowieka nie poświęca się zupełnie uwagi.

To dlatego szlachetna moralność uchodzi stopniowo ze społeczeństw pozbawionych wpływu religii, a ich moralny regres uwidacznia się z dnia na dzień coraz bardziej.

Niektórzy twierdzą, że podstawą religii jest naśladowanie i bezwarunkowe przyjmowanie pewnych przepisów i powinności, podczas gdy inne systemy społeczne odpowiadają potrzebom chwili.

Autorzy tych wypowiedzi powinni jednak, orientować się, że prawa powinny być przestrzegane i wypełnione właśnie bezwarunkowo. Nikt nie słyszał, by obywatele dyskutowali i zastanawiali się nad istotą obowiązujących praw, a każdy, kto ich sensu nie pojął, był zwolniony od ich przestrzegania. Pod tym względem system religijny w niczym nie różni się od innego systemu społecznego.

Zapoznając się z warunkami naturalnymi i strukturą społeczną kraju oraz interesując się całokształtem panujących w nim stosunków, można zrozumieć ogólny sens praw tego kraju, trochę zagadnień szczegółowych, lecz nie wszystkie.

W przypadku przepisów religijnych również można zrozumieć ogólny ich sens oraz nieco szczegółów, należy się tylko zagłębić w problem stworzenia człowieka i jego naturalnych potrzeb. Religia bowiem jest systemem naturalnym.

Zarówno Koran, jak i tradycja zachęcają do rozmyślań i analizowania problemów. W niektórych wypadkach wskazują jaka jest istota danego nakazu czy zakazu. W naszym posiadaniu jest wiele wiadomości o przyczynach ustanowionych praw, znamy je dzięki Prorokowi(S) i Ludziom Domu(A)

ZNAJOMOŚĆ OBOWIĄZKU

Zgodnie z tym, co powiedzieliśmy na początku tej książki, święta religia(islam) jest porządkiem powszechnym i ponadczasowym, objawionym Prorokowi(S) dla zapewnienia pomyślności człowieka na tym świecie i w życiu przyszłym. Islam wcielany w życie wyciąga arkę człowieczeństwa z wiru ciemnoty i nieszczęść; kieruje ją ku zbawiennemu brzegowi.

Religia stanowi porządek życia, musi więc ustosunkować się do wszystkiego, co ma związek z ludzką egzystencją, musi określić obowiązki i strzec ich wypełniania.

Ogólnie rzecz biorąc, możemy wyróżnić 3 kategorie obowiązków:

- obowiązki wobec Boga- najważniejsze, ponieważ jesteśmy jego dziełem i korzystamy z dobrodziejstw, którymi nas obdarzył;
- obowiązki wobec siebie;
- obowiązki wobec bliźnich, z którymi żyjemy, wspólnie pracujemy i korzystamy z ich pomocy.

Mamy więc trzy kategorie obowiązków: wobec Boga, wobec siebie i wobec ludzi.

OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA WOBEC BOGA (POZNANIE BOGA)

Obowiązek poznania swego Stwórcy, to pierwszy i najważniejszy obowiązek człowieka, który winien wypływać z czystości serca i szczerości intencji.

Bóg Najwyższy jest bowiem źródłem istnienia wszystkich stworzeń i zjawisk występujących w świecie. Poznanie Jego Czystego Bytu rozjaśnia spojrzenie na rzeczywistość, a niezauważenie tej prawdy jest oznaką niewiedzy i bezmyślności.

Człowiek nie rozumiejący tego faktu, zagłusza swoje sumienie i schodzi z drogi rzeczywistej pomyślności. Widzimy, że ludzie, którzy odwracają się od tego problemu, zatracają swe człowieczeństwo, a logika ich postępowania przypomina instynkty drapieżnych zwierząt. Mówi o tym Słowo Boże:

„Odwróć się więc od tych,
którzy odwracają się od Naszego Napomnienia
i nie chcą niczego innego,
jak tylko życia na tym świecie.”
(sura Gwiazda, aja 29)

Oczywiście należy zauważyć, że poznanie Boga jest konieczne i nieodzowne dla myślącego logicznie i racjonalnie człowieka, dlatego że obserwuje On wszędzie dzieła Boskiej Wszechmocy i Wszechwiedzy.

Znaczenie poznania Boga polega na tym, że człowiek, który spełnił ten obowiązek inaczej patrzy na świat, żyje w zgodzie ze swym sumieniem i dzięki temu nie dręczą go rozterki i wątpliwości

POBOŻNOŚĆ

Drugim(po obowiązku poznania Boga) obowiązkiem człowieka jest oddawanie mu czci. Szczęście i harmonię, jedyne cele człowieka, można osiągnąć wypełniając Boski plan, objawiony nam przez proroków. Podporządkowanie się woli Najwyższego jest więc obowiązkiem najważniejszym i najistotniejszym.

W słowie Bożym czytamy:
„I pozostawił twój Pan,
abyście nie czcili nikogo innego,
jak tylko Jego...”
(sura Podróż Nocna, aja 23)
oraz

„Czyż wam nie nakazałem,
O synowie Adama,
<<Nie czcicie szatana!

Zaprawdę, on jest wrogiem jawnym!
Cziczcie Mnie-to jest droga prosta!>>”
(sura Ja Sin, aja 60,61)

Powinnyśmy zatem znać swoje miejsce wobec wielkości i nieskończonej potęgi Miłosiernego. Mając świadomość Jego wszechwiedzy winnyśmy przestrzegać jego praw. Naszym zadaniem jest więc oddawanie czci wyłącznie Bogu Najwyższemu i podporządkowanie się zaleceniom Proroka(S) i Imamów(A), ponieważ taka jest wola Stwórcy:

„O wy, którzy wierzyacie!
słuchajcie Boga!
Słuchajcie Pośłańca!
I słuchajcie tych spośród was,
którzy posiadają moc rozkazywania!”
(sura Kobiety, aja 59)

Posłuszeństwo wobec Boga i przywódców religii uwidacznia się poprzez szacunek dla wszystkiego, co odnosi się do Boga. Błogosławione imię Boże oraz imiona proroków i Imamów trzeba wspominać z należną im czcią. Księga Boga (Szlachetny Koran) Kaabę, meczety i święte miejsca powinno się otaczać szacunkiem. Zgodnie z nakazem zawartym w słowie Bożym:

„Tak jest!
A kto szanuje symbole kultu Bożego...
-one przecież pochodzą z bogobojności serc.»
(sura Pielgrzymka, aja 32)

O BOWIĄZKI CZŁOWIEKA WZGLĘDEM SIEBIE

Każda droga życiowa, jaką podejmuje człowiek, ma doprowadzić go do szczęścia-takie są intencje wszystkich ludzi.

Póki nie poznamy siebie, nie będziemy znali swych prawdziwych potrzeb, a dopiero ich zaspokojenie pozwoli nam żyć w szczęściu i harmonii. Rozumiemy dlaczego jest to kwestia tak ważna dla człowieka. Dopiero poznawszy siebie może szukać środków dla zaspokojenia własnych potrzeb i nie zmarnować drogocennego daru, jakim jest życie.

Prorok(S) powiedział:”Każdy kto pozna siebie, pozna samego Boga”

Książę Wierzących Ali(A) rzekł kiedyś:”kto zdołał poznać siebie, osiągnął najwyższy poziom wiedzy”.

Poznawszy siebie, człowiek pojmuje, że jego największym obowiązkiem jest poszanowanie istoty własnego człowieczeństwa. Człowiek powinien chronić ją i dbać o czystość wewnętrzną i zewnętrzną. Dzięki temu osiągnie słodycz i rozkosz życia wiecznego.

Książę Wierzących Ali(A) tak ujmował ten problem:”Dla człowieka szanującego siebie, cielesne żądze nie stanowią żadnego zagrożenia.”

Człowiek posiada ciało i duszę. Obowiązkiem człowieka jest dbałość o oba te elementy.

Święty porządek Islamu zawiera wiele dokładnych i obszernych wskazań jak należy troszczyć się o higienę ciała i duszy.

HIGIENA CIAŁA

POWSTRZYMANIE SIĘ OD RZECZY SZKODLIWYCH

Funkcjonuje cały szereg przepisów, odnoszących się do higieny ciała. Zakazują one spożywania krwi, padliny oraz mięsa niektórych gatunków zwierząt. Poza tym, zakazem spożywania objęte są napoje alkoholowe oraz inne napoje szkodliwe dla organizmu. Islam zaleca umiar w jedzeniu i zabrania obżarstwa.

ZACHOWANIE CZYSTOŚCI.

Jest to jedna z podstawowych zasad zachowania higieny. Z tego też powodu islam poświęca wiele uwagi temu zagadnieniu. Żadna religia nie wykazuje w tym względzie takiej troski jak Islam. Prorok(S) powiedział:”czystość stanowi jeden z elementów wiary”-jest to największa pochwała czystości. O zachowaniu czystości, kąpielach i łaźniach wypowiedali się również Imamowie(A). Jego Świątobliwość Musa Kazim(A) powiada:”Codzienna kąpiel wzmacnia organizm człowieka”.

Jego Świątobliwość Ali(A) tak oto wyraża się o łaźni:”Łaźnia, jakież to przyjemne miejsce, gdzie człowiek może usunąć brud i nieczystości”.

Islam wskazując dbałość o higienę, zajmuje się regulowaniem czynności na pozór błahych i nie związanych z religią, jak np. obcinanie paznokci, strzyżenie włosów, mycie rąk przed i po jedzeniu, czesanie włosów, płukanie ust i nosa oraz utrzymywanie czystości w domu i na ulicy.

W Islamie obowiązują też nakazy związane z higieną mające charakter rytualny jak: usuwanie nieczystości z ciała i ubrania oraz ablucje przed modlitwą. Podczas kąpeli rytualnej myje się całe ciało, podczas gdy przed modlitwą należy myć tylko niektóre jego części. Okazuje się więc, że zachowanie ciała w czystości jest w Islamie po prostu konieczne.

W surze „Okryta Płaszczem” czwarta aja mówi: „I twoje szaty oczyszczaj!”.

Jest to nakaz utrzymywania w czystości garderoby-czystości koniecznej przy modlitwie i zalecanej w innych sytuacjach. „Ten, kto ubiera szatę, powinien ją najpierw oczyścić:-powiada Prorok(S). Zaś Książę Wierzących Ali(A) mówi: „schludne ubranie usuwa żal i zmartwienia oraz pomaga w modlitwie”. Imam Sadiq(A) i Imam Musa Kazim(A) twierdzili, że:”posiadanie i zbieranie dziesięciu czy dwudziestu garniturów nie jest przejawem rozrzutności”.

Ubranie powinno być nie tylko czyste, ale i schludne oraz przyjemne dla oka. Jego Świątobliwość Ali(A) powiadał:”Ubieraj ładne szaty i przystrajaj się, Bóg jest bowiem dobrotliwy, lecz ubierając się i strojąc, korzystaj tylko z rzeczy dozwolonych prawem.

HIGIENA JAMY USTNEJ

Jama ustna ulega zanieczyszczeniu resztkami pokarmu, które osadzają się między zębami, na powierzchni języka i w innych miejscach. Powoduje to wydzielanie przykrego zapachu. Czasem jednak, wskutek procesów zakwaszania i fermentacji cząstek jedzenia dochodzi do powstania trujących substancji chemicznych, które później przedostają się do żołądka. Poza tym oddech takiej osoby jest nieprzyjemny dla otoczenia.

Dlatego właśnie święte prawo Islamu nakazuje codziennie myć zęby-(najlepiej przed każdą ablucją) i płukać dokładnie usta.

Prorok(S) mawiał:”Uznałbym mycie zębów za konieczny obowiązek rytualny,g dyby nie obawa przed trudnościami mogącymi się pojawić w jego wypełnianiu”. Innym razem powiedział:”Anioł Gabriel tak poleca szczoteczkę do zębów, że mycie zębów stanie się chyba w przyszłości czynnością rytualną”.

PŁUKANIE NOSA. Oddychanie jest jedną z najistotniejszych funkcji organizmu. Powietrze, którym człowiek oddycha rzadko wolne jest od kurzu, pyłów i zanieczyszczeń szkodliwych dla narządów oddechowych. Znajdujące się w nosie włoski zapobiegają przedostaniu się różnych pyłów do płuc.

Zbierające się na nich zanieczyszczenia należy usuwać. Dlatego muzułmanin dokonujący ablucji przed każdą modlitwą przepłukuje nos czystą wodą.

HIGIENA DUCHA

Edukacja moralna. Człowiek, dzięki otrzymanemu od Boga sumieniu, zna wartość nieskazitelnej moralności i rozumie jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa. Nie ma chyba człowieka, który nie chwaliłby wysokiej moralności i nie otaczał z szacunkiem jej posiadacza. Nie trzeba wyjaśniać, jaką wielką uwagę przywiązuje człowiek dla moralności. Ten rozdział w nauczaniu Islamu jest bardzo obszerny i rozległy. W Słowie Bożym czytamy:

„Na duszę i na Tego, który ją ukształtował!
i dał jej skłonność-
do nieprawości i bojaźni Bożej.
Pomyślność osiągnął ten, kto ją oczyścił,
lecz poniósł stratę ten, kto ją zaciemnił!”
(sura Słońce, aja 7,8,9,10)

Imam Sadiq(A) komentuje ten fragment:”Bóg pokazał co jest dobre i co trzeba realizować, ale pokazał również zło i nakazał go unikać”.

ZDOBYWANIE WIEDZY

Jednym z najcenniejszych przymiotów duchowych jest mądrość, a erudycja i przewaga mędrca nad człowiekiem pozbawionym wiedzy jest jaśniejsza niż słońce.

Siła intelektu i wiedza stanowią przywilej człowieka wobec pozostałych stworzeń. Wszystkie inne istoty posiadają własne, specyficzne dla każdego gatunku instynkty, które pozwalają im zaspokoić życiowe potrzeby. Działanie tych instynktów nie powodują jednak żadnego rozwoju i postępu. Tylko człowiek, dzięki swej energii, przyswaja sobie codziennie nowe wiadomości i ciągle odkrywa prawa natury i wzbogaca swe życie materialne i duchowe. Człowiek spogląda na minione epoki i zdaje sobie sprawę z tego, że wciąż wznosi nowe fundamenty dla siebie i przyszłych pokoleń.

Islam bardziej niż inne religie i systemy społeczne zachęca ludzi do zdobywania wiedzy.

Fundamenty kultury buduje Islam poprzez nakaz uczenia się poszerzania swojej wiedzy. Nakaz ten odnosi się do każdego muzułmanina. Było to

przedmiotem wielkiej troski Proroka(S) i Imamów(A). „Zdobywanie wiedzy jest dla każdego muzułmanina konieczne”-głosił Prorok(S). Chodzi tu o wiedzę absolutną, obejmującą wszystkie gałęzie nauki. Obowiązek ten ciąży zarówno na mężczyźnie, jak i kobiecie. Jest powszechny.

„Uczcie się od kolebki do grobu”-Powiadał Prorok(S). Każda powinność religijna wymaga określonego stopnia dojrzałości. Ludzie starzy i ułomni są wolni od wypełniania niektórych obowiązków, które mogą być dla nich uciążliwe. Nauka jest jednak obowiązkowa dla każdego, od pierwszego do ostatniego dnia życia. Dlatego muzułmanin winien całe życie poszerzać swe wiadomości.” Szukajcie wiedzy choćby w Chinach”-powiada Prorok(S) i dodaje:”Wiedza jest największą rzeczą dla wierzącego, jeśli ją straci, to niech uda się nawet na koniec świata, by ją odnaleźć”. Wiedza jest więc bezcenna, nie można oszczędzić pieniędzy ani wysiłków dla jej uzyskania. Inny hadis mówi:”Wierzący zdobywa wiedzę wszędzie, gdzie można ją znaleźć”. Ma to być oczywiście wiedza rzetelna i pożyteczna. Islam zaleca rozmyślanie i medytacje nad tajemnicami stworzenia, przyrodą, naturą człowieka, historią i dziełami minionych pokoleń. Polecane jest też zgłębianie problemów etycznych i prawnych oraz tajników rzemiosła i produkcji, które ułatwiają życie człowieka. Po bitwie pod Badrem, kiedy muzułmanie wzięli wielu jeńców, Prorok(S) wydał rozporządzenie, by jeńców zwalniać za wysokim okupem. Nie dotyczyło to tylko tych, którzy umieli pisać i czytać. Wolność mogli odzyskać tylko wtedy, gdy nauczyli tej umiejętności dziesięciu młodych muzułmanów.

Wtedy po raz pierwszy na świecie zorganizowano kursy dla dorosłych. Jest to wielka historyczna zasługa Islamu. Na uwagę zasługuje fakt, że zdobyc wojenną stanowiła wiedza przeciwników. Nie zanotowano ani wcześniej, ani później żadnej wzmianki, by zwycięski wódz przyjął zdobyc, którą była oświata.

Sam Prorok(S) odwiedzał nowo utworzoną placówkę oraz nakazał by znający sztukę pisania i czytania muzułmanie kontrolowali tok zajęć i egzaminowali uczniów. Te dzieci, które wykazywały większe postępy, były dodatkowo zachęcane do nauki. Kronikarze wspominają o pewnej wykształconej kobiecie, która udała się do domu Proroka(S) i nauczyła żony Jego Świątobliwości czytać i pisać. Spotkało się to z wielkim uznaniem.

POZYCJA UCZNIĄ W ISLAMIE

Troski, starania i wysiłki na drodze do osiągnięcia celu mają nie mniejszą wartość niż sam cel. Każdy człowiek rozumie znaczenie nauki w świecie

cie, dlatego też uczeń, człowiek dążący do zdobycia wiedzy, zasługuje na najwyższy szacunek.

Islam, religia oparta o prawa natury, przypisuje uczniowi wielkie znaczenie. "Bóg kocha ludzi dążących do zdobycia wiedzy" - głosił Prorok(S).

Święta wojna jest jednym z filarów religii, wszyscy muzułmanie winni stanąć do niej na zawołanie Proroka(S) lub Imama. Jednakże osoby zajmujące się naukami religijnymi są z tego obowiązku zwolnione. Zawsze powinna znajdować się wśród muzułmanów pewna liczba osób zajmujących się naukami.

Bóg najwyższy powiada:

„I niechaj wierni nie wyruszają wszyscy.
Dlaczegoż by nie miała wyruszyć
z każdej ich frakcji jakaś grupa,
aby mogli studiować religię
i aby mogli ostrzegać swój naród,
kiedy do nich powrócą?
Być może, oni się będą strzegli!”
(sura Skrucha, aja 122)

ZNACZENIE NAUCZYCIELA

Zadaniem nauczyciela jest walka z niewiedzą i z analfabetyzmem. To dzięki nauczycielowi pogrążeni w ciemnościach niewiedzy nieszczęśliwcy mogą podążać do światła nauki. To właśnie kaganek oświaty oświetla drogę do raju. Islam żąda zatem szacunku i pokory wobec nauczyciela, jest ona najgodniejszą i najzacniejszą osobą w społeczności. Dla podkreślenia tego warto zacytować wypowiedź Alego(A): "Ten, kto nauczył mnie czegośkolwiek, uczynił mnie swym sługą".

Innym razem Ali(A) powiedział, że "Ludzie dzielą się na trzy grupy: teologów, ludzi zabiegających o zdobycie wiedzy oraz osób pozbawionych wiedzy i chęci do nauki, przypominających muchy, które lecą tam, skąd wiatr przyniesie zapach gnoju i padliny".

SZACUNEK DLA UCZONYCH

Koran objaśniając wartość i znaczenie wiedzy oraz wygłaszając pochwały uczonych powiada:

„(...)Wywyższy Bóg
-na różne stopnie-
tych spośród was,
którzy wierzą i którzy otrzymali wiedzę(...)”
(sura Dysputa, aja 11)

W innym miejscu czytamy:
„Czy równi są ci, którzy wiedzą
i ci którzy nie wiedzą?”
(sura Grupy, aja 9)

Znaczy to, że człowiek uczony posiada naturalną przewagę nad człowiekiem obojętnym wobec wiedzy. Według Koranu nauka nie ogranicza się tylko do teologii, lecz obejmuje całą wiedzę, która może rozjaśnić umysł człowieka i pomóc mu na tym i na tamtym świecie.

Imam Muhammad Baqir, dowodząc przewagi uczonego nad ascetami i mnichami powiedział:”Uczony, z którego wiedzy mogą korzystać inni, lepszy jest od 70 tysięcy ascetów”. Według Proroka(S) wiedza i nauka decydują o poziomie człowieka:”Najmądrzejszym z ludzi jest ten, kto potrafi powiększać swą wiedzę słuchając nauk innych osób. Wiedza określa wartość człowieka. Im większą posiada wiedzę, tym znaczniejszą zajmuje pozycję”.

O BOWIĄZEK NAUCZYCIELA I UCZNIA

Szlachetny Koran twierdzi, że wiedza i nauka to prawdziwe życie człowieka -gdyby nie wiedza, człowiek nie różniłby się niczym od przyrody nieożywionej.

Dlatego uczeń winien traktować nauczyciela jako swoiste centrum, z którego otrzymuje stopniowo prawdziwe życie. Uczeń jest zatem zobowiązany odnosić się do nauczyciela z szacunkiem, nawet wtedy, gdy zetknie się z oschłością i surowością nauczyciela. Szacunek za życia i pamięć po śmierci-to winien jest uczeń człowiekowi, któremu zawdzięcza swą wiedzę.

Nauczyciel winien zaś czuć się odpowiedzialnym za życie uczniów i nie ustawać w wysiłkach, póki nie wykieruje ich „na ludzi”.

Nauczyciel nie powinien ani obrażać się na swych podopiecznych, gdy ci nie są zbyt pilni, ani krępować lub urażać czymś ucznia. Powinien zaś chwalić każdy przejaw postępu.

WAŻNE DWA PUNKTY W NAUKACH ISLAMU

W każdym systemie społecznym istnieją pewne tajne dane, których ujawnienie mogłoby przynieść szkodę przywódcom tego społeczeństwa. Dlatego właśnie ukrywa się przed ludźmi pewne sprawy, ponieważ wiele przepisów o „boskim” często pochodzeniu jest w istocie produktem umysłów określonej elity. Są one często sprzeczne z rozsądkiem, oraz dobrem jednostki i społeczeństwa. Ich twórcy boją się więc, że odkrycie tej tajemnicy mogłoby spowodować falę protestów i narazić interesy elit na niebezpieczeństwo.

Z tego też powodu hierarchia chrześcijańska oraz organy zarządzające innych religii nie pozwalają prostym ludziom swobodnie myśleć, lecz same zajmują się zmienianiem i objaśnianiem nauk religijnych, uważając to za swój wyłączny przywilej. Ludzie zaś muszą bezdyskusyjnie, bez żadnych tłumaczeń i zapytań, przyjmować wszystko co mówią. Tego rodzaju postępowanie prowadzi do wypaczenia religii. Najlepszym dowodem tego jest dzisiejszy obraz chrześcijaństwa.

Islam jest natomiast przekonany o swej słuszności, nie ma żadnych ciemnych kart w swej historii, które chciałby ukryć.

1. Islam nie ukrywa żadnych prawd i zabrania tego swoim wyznawcom, ponieważ prawa tej czystej religii są oparte o prawa natury i porządek stworzenia.

W Islamie zatajenie prawdy zostało uznane za wielki grzech, a Bóg Najwyższy surowo potępia jego sprawców:

„Zaprawdę, tych którzy ukrywają
to, co zesłaliśmy z dowodów jasnych
i drogi prostej,
kiedy już wyjaśniliśmy to ludziom
w Księdze
-tych przeklnie Bóg
i przeklną ich ci, którzy przeklinają;”

(sura Krowa, aja 159)

2. Bóg nakazuje wierzącym, by przemyśleli swobodnie nauki i objawione prawdy. Napotkawszy jednak najmniejszą niejasność należy się zatrzymać, by ciemna zasłona wątpliwości i wahania nie zakryła prawdziwej

wiary. W tym przypadku należy postępować rozważnie nieugięcie, dążyć do poznania prawdy, zgodnie ze słowami Najwyższego:

„I nie idź w ślad za tym,
o czym nie masz wcale wiedzy!”
(sura Podróż Nocna, aja 36)

POWSTRZYMANIE SIĘ OD SWOBODNEGO MYŚLENIA I WYRAŻANIA PRAWDY

Rozumienie prawdy dzięki zdolności myślenia jest najwyższym przejawem człowieczeństwa oraz przyczyną uprzywilejowanej pozycji człowieka wobec pozostałych istot. Poczucie człowieczeństwa i instynkt obiektywnej obserwacji rzeczywistości nigdy nie pozwolą, by człowiek został pozbawiony wolności myślenia lub znajomości prawd, od których zależy szczęście i jego związek z Bogiem. Trzeba jednak pamiętać o sytuacjach, kiedy ktoś nie ma możliwości pojęcia prawdy, kiedy na skutek czyjegoś uporu, złości, zaciętości, brak jest nadziei na rozwój prawdy lub kiedy wyjawianie prawdy prowadzi do szkód cielesnych i materialnych. Wtedy poczucie człowieczeństwa każe chronić prawdę przed znieważaniem człowieka, przed szkodami i błędzeniem.

Imamowie(A) zakazywali na przykład rozmyślań nad niektórymi problemami, których człowiek przez ograniczoność swojego umysłu pojąć nie może. Bóg Najwyższy w dwóch wypadkach zezwala na skrywanie prawdy. Mówi o tym w surze „Rodzina Imrana”, aja 28 oraz w surze „Pszczoly”, aja 106.

WNIOSKI

Islam uznaje skrywanie prawdy w kilku przypadkach za pożądane:

1. Taqija- skrywanie prawdy, gdy nie ma szans na jej rozwój i zwycięstwo, a jej wyjawienie powoduje zagrożenie życia lub majątku.
2. Nie należy odkrywać prawdy przed kimś, kto nie może jej zrozumieć i nią po prostu gardzi.
3. Należy skrywać prawdę, jeżeli swobodzie myśli towarzyszy brak talentu, co może zniekształcić prawdę i wyprowadzić na manowce.

IDŹTIHAD I TAQLID

Potrzeby ludzkie są tak rozległe, że samo wyliczanie czynności koniecznych do ich zaspokojenia leży poza możliwościami przeciętnego śmiertelnika. Trudno zatem sobie wyobrazić, by każdy był w tej dziedzinie specjalistą i posiadał konieczną w tej dziedzinie wiedzę.

Człowiek działa dzięki umysłowi i woli. Podejmując decyzję powinien więc posiadać wystarczającą ilość informacji. W przeciwnym wypadku nie może podjąć żadnej decyzji. Musi zebrać informacje sam lub zasięgnąć je od kompetentnej osoby i wedle jej zaleceń przejść do wykonania czynności. Chory człowiek zwraca się przecież do lekarza, rozwiązując problemy związane z projektem domu radzimy się architekta, budując dom ufamy wiedzy murarza, zamawiając drzwi i okna polegamy na stolarzu.

Przez całe życie więc polegamy na zaleceniach innych i wypełniamy je. Człowiek, który twierdzi, że „on tak nie robi”-nie wie co mówi, bądź cierpi na jakąś chorobę umysłową.

Prawo muzułmańskie(szariat) opiera się na prawach natury. Islam nakazuje swym wyznawcom by zgłębiali wiedzę, której źródłem jest Koran oraz tradycja Proroka(S) i Imamów(A).

Oczywistym jest, że nie każdy muzułmanin ma możliwość i warunki do zdobycia tej wiedzy. Liczba osób uczonych musi być więc ograniczona do niewielkiej grupy. Wspomniany nakaz zdobywania wiedzy nabiera zatem specyficznego kształtu: muzułmanie, którzy nie mogą go wypełnić, winni zwracać się do osób kompetentnych, by zgodnie z ich zaleceniami wykonywać swoje obowiązki. Uczony który wydaje orzeczenia religijne posługując się logiczną argumentacją, nazywa się mudźtahidem, zaś samo wydawanie orzeczenia nosi nazwę idźtihadu. Korzystanie z orzeczeń mudźtahida to właśnie taqlid, zaś osoba zwracająca się do mudźtahida zwie się muqalidem. Odnosi się to oczywiście do zagadnień praktycznych;w sprawach wiary nie można zwracać się na innych i poprzestawać na taqlidzie. Chodzi tu bowiem o przekonania i wiarę. Nie można potraktować wiary drugiego człowieka jako własnej.

Nie można stwierdzić, że Bóg jest jeden, dlatego że mówią tak ojcowie lub uczeni. Nie można mówić, że istnieje życie po śmierci ponieważ wierzą w to wszyscy muzułmanie.

Dlatego każdy muzułmanin powinien koniecznie poznać argumenty na słuszność zasad Islamu, stosownie do stanu swej wiedzy ogólnej, zawsze jednak osobiście.

O BOWIĄZEK CZŁOWIEKA WZGLĘDEM RODZICÓW

Rodzice są pośrednikami w stworzeniu nowego człowieka i jego pierwszymi wychowawcami. Z tego powodu Islam nakazuje wobec nich szacunek i posłuszeństwo. Słowo Boże tuż po zasadzie jednobóstwa(tauhid) wspomina o rodzicach.

„I postanowił twój Pan,
abyście nie czcili nikogo innego,
jak tylko Jego;
i dla rodziców -dobroć!”
(sura Podróż Nocna aja 23)

Złe zachowanie wobec rodziców jest traktowane jako drugi wielki grzech po wielobóstwie(przypisywaniu Bogu współtowarzyszy-arab.”szirk”)

W dalszej części cytowanej aji czytamy:

„A jeśli jedno z nich lub oboje
osiągną przy tobie starość,
to nie mów im: precz!
i nie popychaj ich,
lecz mów do nich słowami pełnymi szacunku!”

Jakże pięknie mówi poeta:

„Wspomnij swe bezgrzeszne dzieciństwo
kiedy bezbronny, malutki i słaby
Tuliłeś się w objęcia matki.
Patrz, dziś ona bezradna, samiutka i chora.
Nie krzywdź jej, otwórz serce
mocarny mężu-biednej staruszce”.

Islam nakazuje okazać posłuch rodzicom, chyba że nakłaniają oni do grzechu. Wiadomo z doświadczenia, że ludzie zadający rodzicom cierpienia, nie są w życiu szczęśliwi-w konsekwencji zaś się osiagają zbawienia.

ZNACZENIE RELACJI MIĘDZYPOKOLENIOWYCH

Stosunki panujące między rodzicami a dziećmi przypominają drzewo-rodzice stanowią jego korzeń, dzieci zaś gałęzie. Istnienie i rozwój korony drzewa zależny jest niewątpliwie od jego korzeni. Inaczej mówiąc: rodzice kładą fundamenty życia swych pociech. Społeczeństwo ludzkie składa się właśnie z rodziców i dzieci. Rodzice zaś stanowią jego właściwą postawę.

Niewłaściwe postępowanie wobec rodziców i wyrządzanie im krzywdy, pomijając, że jest niegodne uczciwego człowieka, prowadzi do niszczenia struktury społeczeństwa. Ludzi krzywdzący własnych rodziców, nie mają czego oczekiwać po swoich potomkach, muszą mieć świadomość, że nie okażą im na starość pomocy.

Baczną obserwacją rzeczywistości powinna nam uświadomić skalę tego zjawiska w życiu dzisiejszym. Rozpowszechnianie się takiego sposobu myślenia prowadzi do rezygnacji z potomstwa. Jakież mądry człowiek poświęci swe drogocenne życie na pielęgnację drzew z których nie zje owocu, w których cieniu nie wypocznie, a oglądając je nie będzie czuł niczego prócz żalu i smutku?

Można założyć, że państwo poprzez system nagród ,zachęci ludzi do zakładania rodzin i w ten sposób rozwiąże problem utrzymania populacji i wzrostu urodzeń. Pamiętajmy jednak, że żadne urzędowe rozwiązanie nie przetrwa długo, jeśli brak mu będzie gwarancji, że strony natury, która najlepiej reguluje wszystkie procesy. Poza tym pozbawia się w ten sposób człowieka wielu przeżyć duchowych.

OBOWIĄZKI RODZICÓW WZGLĘDEM DZIECI

Życie człowieka na tym świecie nie jest wieczne i Bóg chcąc uchronić rodzaj ludzki przed zagładą ,ustanowił porządek rozmnażania się. Na straży fizycznej strony procesu postawił wewnętrzne przeżycia i emocje.

Wskutek takiego mechanizmu rozmnażania się, człowiek uznaje swego potomka za część siebie, zabiega nieustannie o jego powodzenie i pomyślność w życiu. Klęskę syna lub córki traktuje jako klęskę własną. W ten sposób wypełniają się prawa natury, które stanowią o wieczności rodzaju ludzkiego. Do obowiązków rodziców należy wychowanie potomka aż do momentu gdy będzie on już dojrzałym człowiekiem. Rodzice powinni zezwalać swym dzieciom na wszystko, co jest dozwolone dla nich samych i pozostaje w zgodzie z istotą człowieczeństwa.

1. Rodzice powinni dbać o kształtowanie się moralności dziecka, kiedy tylko zaczyna ono rozumieć słowa i gesty. W miarę możliwości należy chronić dziecko przed krępującymi sprawami i powstrzymywać go od uczynków sprzecznych z moralnością. Nie wolno w obecności dziecka kłamać, plotkować, wyzywać i używać wulgarnych słów.

Dziecko musi się stykać z dobrocią, by wyrosło na człowieka wielkiego charakteru. Rodzice muszą okazywać dziecku powagę, troskę i sprawiedliwość by cechy te stały się udziałem dziecka. Tylko w ten sposób można uchronić charakter dziecka od podłości, egoizmu i przedmiotowego traktowania bliźnich.

2. Rodzice powinni zaspokajać w pełni takie potrzeby dziecka jak: jedzenie, spanie itp., nie okazując dziecku, że robią łaskę. Powinni zająć się higieną cielesną dziecka, by silne i zdrowe mogło przystąpić do nauki.

3. Kiedy dziecko gotowe jest do podjęcia nauki (około 7 roku życia), rodzice powinni posłać go do szkoły, dokładając starań by trafiło pod opiekę dobrego nauczyciela. Nauka powinna wzbogacać ducha i kształtować moralność dziecka.

4. Dziecko osiągnąwszy odpowiedni wiek, powinno uczestniczyć w życiu rodzinnym i społecznym, z zadaniem rodziców jest wpojenie mu dobrych obyczajów.

SZACUNEK DLA STARSZYCH

Szacunek dla wiekowych starców jest konieczny zgodnie z tym, co powiedział Prorok(S): „Cześć i szacunek dla starców, to cześć i szacunek oddane Bogu”

O BOWIĄZEK CZŁOWIEKA WOBEC KREWNYCH

Stosunek pokrewieństwa jest czynnikiem wzmacniającym więź społeczną. Pokrewieństwo oznacza bowiem, że człowiek przez związek krwi jest częścią rodziny. Islam stojąc na straży tej więzi nakazuje swym wyznawcom strzec więzów rodzinnych. Mówi o tym Koran oraz wypowiedzi Proroka(S) i Imamów(A). Słowo Boże powiada:

„O ludzie!
Bójcie się waszego Pana,

który was stworzył z jednej istoty
i stworzył z niej druga do pary;
a z nich dwojga
rozprzestrzenił wiele mężczyzn i kobiet.
Bójcie się Boga,
o którego jedni drugich pytacie,
i respektujecie więzy pokrewieństwa.”
(sura Kobiety, aja 1)

„Polecam mojej wspólnocie utrzymywać więzy pokrewieństwa. Jeśli krewni mieszkają od siebie o rok drogi, to nie jest to jeszcze powód do zrywania więzi” - mówił Prorok(S).

OBOWIĄZEK WOBEC SĄSIADÓW

Gospodarstwa domowe sąsiadujące ze sobą, tworzą na skutek bliskości, jakby większą rodzinę. Poprawne lub niepoprawne zachowanie jednego z sąsiadów wpływa na pozostałych. Ktoś, kto hałasuje całą noc nie wyrządza szkody osobie mieszkającej na drugim końcu miasta lecz pozbawia spokoju i wypoczynku swego sąsiada.

Bogacz, spędzający czas na zabawie w swoim pięknym dworze, jest daleko, bardzo daleko od skulonego w glinianej lepiance biedaka.

Ciągle jednak nęka nieszczęśliwego sąsiada, a przecież nadejdzie dzień, kiedy i on zostanie pociągnięty do odpowiedzialności. Święte prawo Islamu, dlatego tak wiele uwagi poświęca przestrzeganiu poprawnych stosunków między sąsiadami. Prorok(S) często tak oto mówił:”Každy, kto uznaje Boga I Dzień Sądu nigdy nie krzywdzi sąsiada i udziela mu pożyczki, gdy ten o to prosi, zawsze też okazuje mu współczucie. Nie należy dokuczać sąsiadowi, choćby ten był niewierzący”. Innym razem Prorok(S) powiedział:”Ten, kto uciska sąsiada, nie zobaczy rajy, ten, kto nie szanuje praw sąsiada, nie jest jednym z nas, zaś ten, kto będąc sytym, wie, że jego sąsiad cierpi głód, nie jest muzułmaninem.”

OBOWIĄZEK WOBEC BIEDNYCH I BEZRADNYCH

Spółczerństwo powstało z pewnością dla zaspokojenia potrzeb jednostek. Najważniejszym obowiązkiem członków każdej społeczności jest opieka nad opuszczonymi i bezradnymi oraz zaspokojenie ich potrzeb by-

towych. Dziś wiemy, że lekkomyślność ludzi zamożnych w stosunku do biedaków stanowi wielkie niebezpieczeństwo, zdolne zniszczyć każde społeczeństwo. Bogacze będą zaś pierwszą ofiarą tej tragedii.

Islam spostrzegł to niebezpieczeństwo już 14 wieków temu i zalecał zamożnym przeznaczać w roku część majątku na pomoc dla biednych tak, by zaspokoić ich potrzeby. Oczywiście wspomaganie ubogich ponad obowiązek zawarty w prawie jest zalecane.

Bóg Najwyższy powiada:

„Nigdy nie osiągniecie prawdziwej pobożności,
dopóki nie będziecie rozdawać
z tego, co kochacie.
Cokolwiek rozdacie
Bóg wie o tym doskonale”
(sura Rodzina Imrana, aja 92)

Nieliczona liczba przekazów dotyczy wypowiedzi Proroka(S) odnośnie służby dla ludu. Oto niektóre z nich:

„Najlepszym z ludzi jest ten, kto najlepiej służy innym”

„W Dniu Sądu ten będzie bliżej Boga, kto był życzliwy dla ludzi.”

OBOWIĄZEK WOBEC SPOŁECZEŃSTWA

Wiemy już, że ludzie dla lepszego zaspokojenia własnych potrzeb, podejmują współpracę. W wyniku tych działań powstaje społeczeństwo, które jest jednym wielkim człowiekiem. Każda jednostka, to część tego ogromnego organizmu. Każdy narząd organizmu ludzkiego wykonuje nami pewne czynności oraz korzysta z czynności wykonywanych przez inne narządy. Dzięki temu organizm utrzymuje się przy życiu. Wyobraźmy sobie sytuację, w której jakiś organ zacząłby przejawiać egoizm. Np. ręce i nogi są zaabsorbowane działaniem, oczy natomiast nie zwracają na to uwagi; usta zainteresowane są tylko walorem smakowym pożywienia i nie dostarczają jedzenia żołądkowi. Człowiek taki szybko pożegnałby się z życiem, a wraz z nim „samolubne narządy”.

Obowiązki jednostek wobec społeczeństwa, przypominają właśnie relację między poszczególnymi narządami a całym organizmem. Znaczy to, że człowiek powinien łączyć interes własny z interesem społecznym oraz uwzględniać w toku swych działań korzyść społeczną. Broniąc praw wspólnoty człowiek broni również własnego prawa. Gdy przestanie istnieć

wspólnota, jakież on sam będzie miał prawa? Tę prawdę uznaje Islam, tę prawdę rozumiemy wszyscy, dzięki danej nam przez Boga naturze.

Posłuchajmy kilku wypowiedzi Proroka(S) odnoszących się do tej kwestii:

„Muzułmanin, to taki człowiek, którego działania nie kolidują ze spokojem i bezpieczeństwem innych muzułmanów”.

„Muzułmanie to bracia, którzy zawsze wspólnie występują wobec obcych”.

„Ten, kto nie przywiązuje uwagi do spraw gminy, nie jest muzułmaninem”.

Warto przytoczyć tu pewne zdarzenie, które miało miejsce w czasie, kiedy Prorok(S) poprowadził muzułmanów ku granicom Cesarstwa Bizantyjskiego. Wspominaliśmy już o bitwie pod Tabuk, którą stoczyli muzułmanie z armią bizantyjską. Otóż trzech muzułmanów nie wzięło udziału w tej wyprawie i pozostało w Medynie. Wyszli jednak na powitanie powracających wojsk, głośno pozdrawiając Proroka(S). Ten jednak odwrócił się od nich oblicze i nie odpowiedział na pozdrowienia. Podobnie uczynili to inni muzułmanie. Nie rozmawiał z nimi nikt, nawet własne żony. W końcu ci trzej nieszczęśnicy opuścili Medynę i udali się w pobliskie góry, by tam odpokutować za swój niecny postępek. Po kilku dniach Bóg przyjął ich pokutę i powrócili do miasta.

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Koran oraz przekazy Proroka(S) i Imamów(A) dzielą sprawiedliwość na indywidualną i społeczną. Oba aspekty posiadają w islamie wielkie znaczenie.

SPRAWIEDLIWOŚĆ INDYWIDUALNA. Człowiek sprawiedliwy nie plami się kłamstwem i plotką, unika nie tylko grzechów ciężkich, ale i grzechu jako takiego. Wedle przepisów Islamu człowiek taki, jeśli posiada do tego kwalifikacje naukowe może zajmować się rządzeniem, rozsądzeniem sporów i innymi funkcjami społecznymi, ponieważ stanowi on wzór do naśladowania. Człowiek pozbawiony wymienionych cech, choćby nie wiem jak uczony, nie może zajmować żadnej z tych funkcji społecznych.

SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA

Człowiek powinien szanować prawa innych ludzi, uznawać, że wszyscy są równi wobec Boga. Nie należy zatem naruszać ustanowionego przez Nie-

go prawa i zbaczać z prostej drogi, pod wpływem uczuć i emocji. Słowo Boże bowiem głosi:

„Zaprawdę Bóg nakazuje:
sprawiedliwość i dobroczynność.»
(sura Pszczoły, aja 90)

Zarówno Koran, jak i niezliczone hadisy nakazują sprawiedliwość. Bóg Najwyższy otwarcie przeklina tyranów. W Koranie mówi setki razy o przemocy i okrucieństwie, potępiając cechy bliższe drapieżnym zwierzętom niż człowiekowi. Kwestia ta została poruszona w około 2/3 ze 114 sur Koranu. Trudno byłoby znaleźć człowieka, który nie wiedziałby co to uciski i niesprawiedliwość, który byłby nieświadomy strasznych nieszczęść, jakie sprowadzają one na społeczeństwo.

Doświadczenie uczy nas, że największy nawet gmach budowy na fundamencie niesprawiedliwości, nie będzie trwały. Wcześniej czy później runie na głowę gnębiciele. W Słowie Bożym czytamy:

„Zaprawdę Bóg nie prowadzi drogą prostą
ludzi niesprawiedliwych.”
(sura Trzody, aja 144)

Uczeni mężowie powiadają zaś, że „przetrwa królestwo dotknięte grzechem, lecz runie państwo dotknięte niesprawiedliwością”.

UMIĘJĘTNOŚĆ OBCOWANIA Z LUDŹMI

Człowiek żyje w społeczeństwie i nie może uniknąć obcowania z ludźmi. Więż społeczna pozwala zachować jednostce swą pozycję oraz zapewnia rozwój materialny i duchowy. Dlatego należy tak postępować z ludźmi, by wzbudzać w nich miłość. W ten sposób podnosić swój prestiż i zdobywać przyjaciół. Jeżeli człowiek będzie zawsze nieprzyjemny i oschły, zienawidzą go wszyscy i nadejdzie w końcu dzień, w którym wszyscy się odsuną od niego z obrzydzeniem. Przyjdzie wtedy żyć mu samotnie, będzie obcym w swoim domu. Ten przykład pokazuje wymownie, jak wielkie nieszczęście sprowadza nieumiejętność obcowania z ludźmi. Dlaczego Islam zaleca swym wyznawcom przestrzeganie zasad wychowania w obcowaniu z ludźmi. Wyznawcy islamu spotykający się gdziekolwiek, zawsze pozdrawiają się wzajemnie. Najwyższy tak oto rzecze:

„Kiedy kieruje do was pozdrowienie,
to wy jeszcze piękniej pozdrowcie
albo oddajcie to pozdrowienie.”
(sura Kobiety, aja 86)

Celował w tym Prorok(S) pozdrawiający wszystkich bez wyjątku.
W innym miejscu Słowo Boże mówi:

„Słudzy Miłosiernego:
Ci, którzy chodzą po ziemi skromnie
i kiedy ludzie nieświadomi zwracają się do nich,
to mówią:
<<Pokój>>.”

Skromność nie oznacza oczywiście pogardy dla siebie, uznawanie się za gorszego i mniej wartościowego od innych. Celem jest raczej powstrzymanie się od samochwalstwa i przypisywania sobie jakiś przywilejów. Człowiek skromny okazuje szacunek bliźnim. Oczywiście nie można przekroczyć granicy między szacunkiem a pochlebstwem i lizusostwem. Każdego należy oceniać wedle jego bogobojności i zasług dla społeczeństwa i stosownie do tego oddawać mu szacunek.

Szacunek zresztą należy się nie tylko wielkim, ale i maluczkim. Wszyscy bowiem są ludźmi. Nie można jednak przemilczać czyjejś podłości-to nie ma nic wspólnego z szacunkiem.

Widząc ludzi,których działania godzą w honor człowieka lub są łamaniem norm religijnych nie można milczeć. Nawet pod groźbą szykan. Szacunek dla człowieka to szacunek dla godności ludzkiej, religijnej i moralnej pozycji człowieka wśród innych stworzeń. To nie cześć dla ciała ludzkiego! Kiedy ktoś świadomie pozbywa się sam swojej godności ludzkiej, to nie ma żadnego powodu, by nadal otaczać go szacunkiem. Prorok(S) mawiał, że „posłuszeństwo wobec ludzi nie może powodować nieposłuszeństwa wobec Boga”

DOKUCZLIWOŚĆ I PRZESTĘPSTWO

Te dwie cechy są sobie bliskie, ponieważ dokuczliwość to niepokojenie i drażnienie ludzi poprzez obrażania i denerwowanie. Słownie bądź przy pomocy czynów. Przestępstwo zaś, to działanie zmierzające do wyrządzenia komuś szkody. Czyny te stoją w sprzeczności z ludzkim pragnieniem spokoju i harmonii.

Dlatego właśnie prawo muzułmańskie stawia na pierwszym miejscu troskę o dobro ogółu, zabrania takich czynów.

Bóg Najwyższy powiada:

„A ci, którzy obrażają wierzących i wierzące,
gdy oni na to nie zasłużyli,
biorą na siebie hańbę i jawny grzech.”
(sura Frakcje, aja 58)

Posłuchajmy też dwóch wypowiedzi Proroka(S):

„Ten kto obraża muzułmanina, obraża mnie, a kto obraża mnie, obraża Boga. Taki człowiek został przeklęty w Torze, Ewangelii i Koranie.”

„Ten, kto straszy muzułmanina swoim spojrzeniem, sam będzie równie wystraszony na Sądzie Ostatecznym przed Bogiem.”

TOWARZYSTWO LUDZI UCZCIWYCH

Człowiek obcuje z wieloma osobami. Kontakty z niektórymi są częstsze i rozleglejsze. Ci ludzie to właśnie przyjaciele.

Powodem przyjaźni i bliskości są wspólne upodobania, wykonywany zawód itp. Wspólne towarzystwo sprawia, że nabieramy podobnych przyzwyczajeń i cech charakteru. Dlatego należy wybierać towarzystwo ludzi uczciwych. Ich moralność będzie wywierała na nas dobroczynny wpływ. Tylko czysta i bezinteresowna przyjaźń przynosi pożądane owoce. Księżę Wierzących Ali(A) nauczał, że „najlepszy przyjaciel to ten, który zachęca cię do czynienia dobra” „Wartość człowieka mierzy się wartością jego przyjaciół”

TOWARZYSTWO LUDZI ZŁYCH

Przebywanie w towarzystwie ludzi złych i szerzących zgorszenie jest przyczyną wielu nieszczęść i tragedii. Dla wyjaśnienia tego twierdzenia posłużymy się przykładem. Złodzieje i bandyci zapytani o przyczyny swego postępowania, odpowiadają bez wahania, że to wpływ takiego, a nie innego otoczenia. Pośród tysiąca złoczyńców nie znajdziemy żadnego, który twierdziłby, że sam wybrał tę drogę.

Posłużymy się tu wypowiedzią Księcia Wierzących Alego(A):

„Unikaj towarzystwa złych ludzi, bowiem zły przyjaciel upodobni cię do siebie. Dopóki tego nie uczyni nie zaakceptuje cię wcale” „Unikaj przyjaźni ze złoczyńcą, ponieważ sprzeda cię wrogowi za byle co”.

PRAWDOMÓWNOŚĆ

Wzajemne związki między ludźmi, które są podstawą więzi społecznej, dokonują się za pośrednictwem mowy. Dlatego prawdomówność jest jednym z niezbędnych filarów społeczeństwa i dostarcza mu wielu korzyści.

1. Człowiek prawdomówny cieszy się zaufaniem innych ludzi, którzy nie muszą sprawdzać każdego słowa, które wypowie.

2. Człowiek prawdomówny ma czyste sumienie i wolny jest od cierpienia wyrządzonego przez kłamstwo.

3. Człowiek prawdomówny dotrzymuje słowa i nie nadużywa zaufania, ponieważ prawda wyrażona a słowach ujawnia się w postępowaniu.

4. Prawdomówność pozwala na usunięcie większości sporów i nieporozumień, ponieważ u źródeł konfliktu leży z reguły zaprzeczenie prawdy przez jedną ze stron lub obie.

5. Likwiduje wielką część przestępstw i naruszeń prawa dokonywanych przez ludzi, którzy w większości próbują ukryć przy pomocy kłamstwa.

„Prawdziwy muzułmanin wybierze prawdę działającą na jego szkodę, niż kłamstwo przysparzające mu korzyści. Dzięki takiemu wyborowi zyska jednak wewnętrzny spokój”-powiada Ali(A)

SZKODLIWE NASTĘPSTWA KŁAMSTWA

Poprzedni rozdział wyjaśnia również, jakie szkody powoduje kłamstwo. Kłamca jest wrogiem społeczeństwa, ponieważ kłamstwo narusza żywotne interesy wspólnoty. Jest wielką zbrodnią. Kłamstwo działa niczym narkotyk zabijający umysł i świadomość oraz skrywający prawdę. Kłamstwo jest jak alkohol, który zaśmiecza umysł i nie pozwala odróżnić dobra od zła.

Islam zalicza kłamstwo do wielkich grzechów i uważa, że osobowość kłamcy jest wyprana z elementów religii i moralności. Prorok(S) nauczał, że „kłamczuchy nie dotrzymujące danych obietnic oraz nadużywające cudzego zaufania-to hipokryci, nawet jeśli odprawiają modlitwy i przestrzegają postu”. Książę Wierzących Ali(A) mówił:”człowiek, który poznał smak prawdy nie skłamię nawet w żartach”. Kłamstwo jest złe, nie tylko z punktu widzenia prawa. Każdy człowiek zdaje sobie sprawę z jego szkodliwości. To niegodne zachowanie burzy, przy każdej okazji zaufanie, które jest podstawą stosunków międzyludzkich. Jeśli zginie zaufanie ludzi, każdy będzie sam. Drugi człowiek może wtedy wzbudzać co najwyżej obawę i strach. Każdy z nas ma wciąż kontakt ze światem zewnętrznym. Dzięki temu

utrzymuje się przy życiu. Człowiek to istota, która kieruje się w swych działaniach świadomością i wolą, która z kolei rozległe podstawy swej egzystencji oparła na nauce. Człowiek porządkuje zebrany materiał myślowy i według niego ustala porządek wykonywanych czynności. Z tych właśnie względów zdobywanie prawdziwych informacji jest dla człowieka konieczne i stanowi jego główną troskę. Wyobraźmy sobie bowiem, że ktoś w oparciu o posiadane informacje myli drogę ze studnią, a przepaść z mostem. Na pewno długo w tych warunkach nie pożyje. To dobitnie ukazuje, jak wielkim niebezpieczeństwem dla życia społecznego jest kłamstwo. Kłamca, to człowiek duchowo pusty, nie zasługujący na żaden szacunek czy zaufanie. Wreszcie to człowiek wyklęty przez Boga.

OBMOWA I POMÓWIENIE

Jeśli źle wyrażamy się o innych ludziach, to przybiera to formę obmowy, gdy dotyczy zaistniałych faktów lub pomówienia, potwarzy i oszczerstwa, gdy oparte jest na kłamstwie.

Nikt z wyjątkiem proroków i Imamów nie jest bezgrzeszny. Każdy posiada wady, które przyczyniają się do występków. Wszyscy ludzie żyją za zasłoną, którą rozciągnął w swej nieskończonej mądrości Bóg. Kiedy wady i braki właściwe unoszą tę zasłonę, wówczas ludzie patrzą na siebie z obrzydzeniem i nienawiścią. W ten sposób obraca się w ruinę podstawa życia społecznego. Dlatego Bóg Najwyższy zakazał plotek i obmawiania, by człowiek nieobecny nie czuł się zagrożony niewyparzonymi językami innych ludzi. Zewnętrznie życie winno być piękne i spokojne a wtedy owo piękno zewnętrzne częściowo naprawi i skryje wewnętrzne podłości.

Pomówienie to grzech o wiele większy od odmowy i wszyscy zdają sobie sprawę z jego obrzydliwości. Słowo Boże głosi bowiem:

„Jedynie kłamstwo wymyślają ci,
którzy nie wierzą w znaki Boga.”
(sura Pszczoły, aja 105)

ZHAŃBIENIE

Z punktu widzenia prawa muzułmańskiego, jest to jeden z grzechów ciężkich i w zależności od charakteru tego czynu, przewidziane są kary: chłosta, kara śmierci, ukamienowanie. Czyn ten, choćby za przyzwoleniem obu stron, narusza więzi rodzinne, które w Islamie otoczone są

szczególnością troską, komplikuje prawa spadkowe itp. Wreszcie stanowi zagrożenie dla więzi uczuciowej między rodzicami a dziećmi. Niszczy także naturalną gwarancję trwania społeczeństwa, jaką jest proces rozmnażania gatunku ludzkiego.

POCZUCIE GODNOŚCI OSOBISTEJ I PRAWOŚĆ

Człowiek został stworzony jako istota społeczna, która zaspokaja swoje potrzeby żyjąc i działając w obrębie społeczeństwa. Poczucie godności osobistej polega na tym, że człowiek dla realizacji własnych celów korzysta z danej mu przez Boga siły, nie oglądając się na dobra innych. Jest to naturalna cech ludzkiej natury, a człowiek wykorzystujący ją w praktyce godny jest pochwały. To właśnie poczucie osobistej godności strzeże człowieka przed dokonaniem wielu podłości i obrzydliwości. Człowiek pozbawiony tej cechy, spoglądający ciągle pożądliwie na dobra innych, łatwo może stracić całą swą wolę i osobowość. Z chciwości robi on wszystko, co odeń żądają. Pozbędzie się wolności, dobrego imienia i honoru. Wszystko to gotów jest złożyć na ołtarzu chytryści i chciwości.

Większość zbrodni, takich jak: kradzież, morderstwo, zdrada ojczyzny i inne-to złowrogie skutki chciwości i opierania się na innych. Człowiek świadom własnej godności chyli głowę tylko przed Bogiem i nie ugina kolan przed ludzką pychą, broni zawsze tego, co uważa za prawdziwe. Dzięki poczuciu własnej godności, można zdobyć i rozwijać inną cechę, mianowicie prawość postępowania.

DOBROCZYNNOŚĆ I OPIEKA

W każdym społeczeństwie są ludzie biedni, potrzebujący, wymagający opieki i pomocy. Bogaci winni okazać im tę pomoc. Jest to ich obowiązkiem, o którym nie powinni zapominać. Islam kategorycznie zobowiązuje ludzi zamożnych do pomocy i opieki nad potrzebującymi. Bóg Najwyższy przedstawia siebie w Koranie jako Dobroczyńcę Miłosiernego, zachęcając ludzi do naśladowania tych cech-"Bóg jest ze sprawiedliwymi", "to co rozdajecie przysporzy wam korzyści"-to słowa Najwyższego. Obserwacja rzeczywistości wystarczająco wyjaśnia istotę przytoczonych cytatów.

Siły społeczeństwa pracują dla każdej jednostki. W społeczeństwie, w którym wskutek biedy narasta bierność, spada produkcja i dotyka to wszystkich jego członków. W sytuacji ekstremalnej, gdy produkcja ustałaby w ogóle, najbardziej poszkodowani byłiby właściciele środków produkcji.

Dlatego ludzie zamożni powinni pomyśleć o pomocy i opiece dla potrzebujących. Jest to bowiem korzystne również dla nich samych.

1. Wzbudzają miłość do siebie u wielu ludzi.
2. Za marne grosze kupują wielki szacunek.
3. Uzyskują poparcie ludzi, którzy zawsze wezmą stronę swego dobroczyńcy.
4. Nie muszą bać się dnia, kiedy gniew i nienawiść biedoty zniszczy wszystko, co napotyka na drodze.
5. Pieniądze, które wydali na wspomnienie potrzebujących wrócą im się po dwakroć, po nakręceniu koniunktury

Wiele uwagi poświęca tym problemom Koran oraz Prorok(S) i Imamowie(A).

WZAJEMNA POMOC

Omawianie w poprzednim rozdziale problemy są częścią tylko szerokiego kompleksu zagadnień, określanym mianem „wzajemna pomoc”. Współpraca, jak wiadomo, znacznie usprawnia działanie, wysiłki jednostek umożliwiają lepsze zaspokojenie potrzeb. Nie należy jednak sądzić, że Islam ogranicza się wyłącznie do kwestii materialnych należy wspomagać każdego potrzebującego-taki jest nakaz Islamu i sumienia ludzkiego.

„Naucz niepiśmiennego”, „podaj rękę niewidomemu”, „poprowadź błądzącego”, „podnieś leżącego”-to nie tylko dobroczynność, to właśnie wzajemna pomoc, której wartość i rangę uznaliśmy przystępując do życia w społeczności.

Są ludzie, którzy zawodząc w błahych sprawach, np. spóźniając się itp, twierdzą, że w ważnej sprawie na pewno tego nie zrobią. To nieprawda. Ten, kto zaniedbuje wypełnianie błahych obowiązków, okaże też lekceważenie wobec ważnych powinności.

DOBROCZYNNOŚĆ W PRAKTYCE

Ranga dobroczynności zależy od efektów, które przynosi dane działanie. Im większy pożytek i korzyść powszechna, tym wyższa ranga danego uczynku. Wyleczenie człowieka chorego to niewątpliwie czyn dobry, lecz nieporównywalny z uruchomieniem szpitala leczącego setki chorych. Wychowanie jednego ucznia nie osiągnie nigdy takiej rangi, jak założenie szkoły, która kształci setki takich uczniów. Najlepszym więc sposobem praktykowania dobroczynności jest zakładanie placówek społecznie użytecznych, bezpłatnych i otwartych. Szariat nazywa takie działania „bieżącą jałmużną”.

Prorok(S) powiadał, że „dobry syn” i „bieżąca jałmużna” to dwie rzeczy, którymi może naprawdę poszczycić się mężczyzna.

Tradycja mówi, że póki dział taka placówka, Bóg zapisuje efekty jej pracy na „rachunku” fundatora.

POŚWIĘCENIE

Istota życia w świadomości człowieka to życie godne. Życie połączone z godnością, a nie obejmujące pomyślności, to po prostu śmierć nie życie. Nie, ono jest gorsze i bardziej nieprzyjemne od śmierci. Człowiek, któremu zależy na pomyślności, powinien unikać takiego żywota jak ognia. Człowiek, gdziekolwiek by żył i do jakichkolwiek poglądów by się skłaniał wie, że poświęcenie życia dla tego, co otacza świętością, to samo szczęście.

Najbardziej jest to widoczne w systemach religijnych. Każdy idąc za wezwaniem religii, broni swej wspólnoty i ofiarowuje dlań życie, wie że nie stracił, a zyskał. Chwilowe ziemskie życie, które oddał Bogu zamienił na życie wieczne, a jego pomyślność nikt już nie naruszy.

Bóg Najwyższy mówi bowiem:

„I nie uważaj tych, którzy zostali zabici
na drodze Boga, za zmarłych.
Przeciwnie, oni są żyjący!
Oni u swojego Pana otrzymują zaopatrzenie.”
(sura Rodzina Imrana, aja 169)

Nie mogą tego powiedzieć inne systemy światopoglądowe, które ograniczają życie człowieka do szybko przemijającego żywota ziemskiego. Mogą co najwyżej stwierdzić, że „imię zmarłego zapisze się złotymi zgłoskami” w historii, a on sam „znajdzie się w panteonie bohaterów narodowych” i dzięki temu przetrwa jego pamięć na wieki.

Śmierć za wiarę²⁷ otoczona jest w Islamie wyjątkową czcią i stanowi wielką świętość tej religii. Prorok (s) mawiał: „Można prześcigać się w czynach miłych Bogu, lecz wiedźcie, że nie ma większego jak śmierć za wiarę”.

Pewnego razu grupa bogobojnych muzułmanów poprosiła Proroka(S), by wstawił się za nimi do Boga i wyjednał dla nich odpuszczenie grzechów. Bóg spełnił ich prośbę i ponieśli śmierć za wiarę. Warto dodać, że szahidów nie oplakiwano, ponieważ oni nie umarli.

²⁷ Arab. „szahada”, zaś człowiek, który oddaje życie za wiarę zwie się szahidem.

HOJNOŚĆ I SZCZODROŚĆ

Dobra materialne odgrywają w naszym życiu ogromną rolę. Jak duży jest ich udział może świadczyć fakt, że dla niektórych ludzi stanowią one istotę życia, stają się kryterium oceny innych ludzi. Człowiek opętany chęcią posiadania gromadzi i odkłada pieniądze. Pożądliwość szybko przerasta się w zawiść, która każe myśleć jak pozbawić pieniędzy innych. Często dochodzi do absurdu: „sam nie zjem, ale innym nie dam”. Nie zbytek i konsumpcja stanowią wtedy rozkosz, lecz sam fakt gromadzenia i posiadania bogactw. Osoby, które wpadły w sidła pożądliwości i zawiści, zatraciły swą ludzką naturę i są w rzeczywistości życiowymi bankrutami.

1. Szukając szczęścia i spokoju, wierząc tylko w życie jednostkowe, indywidualne, podczas gdy natura ludzka została stworzona do życia społecznego i inne próby rozwiązań skazane są na zagładę.

2. Ukazując moc i władzę, zyskują posłuszeństwo biedaków, nie rozumieją ich jednak. Jedynym celem jest utrzymanie posłuchu i zależności. Nie ma wtedy miejsca na prawość, odwagę i godność ludzką. Pojawia się duch bałwochwalstwa.

3. Pomijając, że sami depczą miłość, przyjaźń, humanizm i inne ludzkie uczucia, to dodatkowo rozpowszechniają model postępowania, oparty na zbrodni, zepsuciu i podłości. Dlatego człowiek zawistny jest wrogiem numer jeden społeczeństwa, obiektem gniewu Bożego i nienawiści bliźnich.

Koran wielokrotnie potępia ludzi skąpych i zawistnych oraz chwali szczodrość, hojność i okazywanie pomocy potrzebującym.

Bóg Najwyższy daje obietnicę, że dwakroć zrekompensuje darowiznę przeznaczoną dla ubogich, a w niektórych wypadkach zwróci ją ofiarodawcy zwiększoną 300 razy.

Doświadczenie dowodzi, że los sprzyja ludziom szczodrym i otwartym na potrzeby innych. Wszyscy wiedzą przecież, że „chytry dwa razy traci”. Kiedy człowiek szlachetny znajdzie się w opałach, zwracają się ku niemu wszystkie serca. Nie musi się bać, że zabraknie pomocnej dłoni, by wydobyć go z opresji.

Bycie szczerym i otwartym dla innych zapewnia wewnętrzny spokój i uszlachetnia charakter człowieka. Czyni go lubianym i szanowanym. Zadawała wreszcie Miłosiernego i pozwala kupić za bezcen szczęście wieczne.

W OBRONIE WŁASNEJ

Każde stworzenie broni swego bytu i walczy z wrogiem, dzięki siłom, jakie dała mu natura. Człowiek również wie, że wroga, który chce go unicestwić trzeba zniszczyć jeśli on nie zrezygnuje ze swych zamiarów. Podobnie rzecz się ma w przypadku, gdy wróg zagraża żywotnym interesom człowieka.

Ten problem nieobcy naturze jednostki, znany jest też społeczeństwom. Wróg, który zagraża członkom społeczności, skazany jest przez nich na zniszczenie. Ten sposób myślenia jest równie stary jak samo społeczeństwo. Islam, religia naturalna, oparta na zasadzie jednobóstwa, nie darzy szacunkiem odrzucających Boskie prawa i niszczących porządek. Islam szerząc swe nauki nie zna granic, jest bowiem religią światową, wszędzie wyjaśnia, naucza i przekonuje. Napotkawszy jednak zatwardziały grzeszników, upartych bałwochwalców-walczy, póki nie zmusi ich do uznania prawdy. Krótko mówiąc przepisy odnoszące się do dżihadu (tak właśnie nazywa się w islamie święta wojna) są odzwierciedleniem naturalnego odruchu walki, jaki występuje w każdej, zagrożonej przez śmiertelnego wroga wspólnotie. Islam nie jest "religią miecza", jak twierdzą niektórzy nieprzychylnie doń usposobieni autorzy. Religia ta nigdy nie miała charakteru imperialistycznego, który charakteryzuje właśnie argument miecza i rozgrywka polityczna. Założycielem Islamu jest sam Bóg, który używając logicznych, racjonalnych argumentów w Koranie, nawołuje ludzi do przyjęcia religii zgodnej z naturą stworzonego świata. Islam, religia w której formułą pozdrowienia jest wyraz „salam” (pokój) nie jest i nie będzie nigdy „religią miecza”.

Jeszcze za życia Proroka(S) Islam objął swym zasięgiem cały Półwysep Arabski i choć towarzyszyło temu wiele starć zbrojnych, to liczba ofiar nie przekroczyła 200 po stronie muzułmanów i 1000 po stronie niewiernych. W tej sytuacji trudno twierdzić, że Islam to „religia miecza”, jeśli chce się pozostać obiektywnym.

ŚWIĘTA WOJNA W ISLAMIE

Ludzi, z którymi walczy Islam można podzielić na kilka grup.

1. Bałwochwalczy-to znaczy ci, którzy nie wierzą w Boga Jedyne, nie uznają proroków i Dnia Sądu. Oczywiście wrogami Islamu stają się dopiero po jego odrzuceniu, mimo iż zostali zaznajomieni z zasadami tej religii w sposób nie budzący żadnych wątpliwości. Jeśli przyjmą Islam stają się równoprawnymi muzułmanami, jeśli nie-obowiązkiem muzułmanów jest walka z nimi.

2. Ludzie Księgi-to znaczy wyznawcy Judaizmu, Chrześcijaństwa i zaratustrianie, których Islam uważa za posiadaczy Ksiąg Objawionych, wyznawców Boga Jedyneego, uznających proroków i zmartwychwstanie. Ludzie ci mogą znaleźć opiekę u muzułmanów po opłaceniu dżizji, to jest formy podatku. Przyjmując ochronę i opiekę muzułmanów-mogą swobodnie praktykować swą religię, a ich życie i mienie podlega takiej samej ochronie prawnej, jak w przypadku muzułmanów. Nie mogą jednak prowadzić propagandy anty-islamskiej, wspomagać wrogów Islamu i przedsięwziąć jakichkolwiek działań na szkodę muzułmanów.

3. Ludzie szerzący zepsucie, to znaczy muzułmanie którzy chwytają za broń przeciw Islamowi i mordują wiernych. Wspólnota muzułmańska walczy z nimi, póki się nie poddadzą i zaniechają szerzeniu niepokojów.

4. Wrogowie religii-czyli ludzie starający się zburzyć podstawy religii, bądź obalić muzułmańskie rządy. Obowiązkiem każdego muzułmanina w tej sytuacji jest bezwzględna walka z wrogimi siłami. Jeżeli wymaga tego interes muzułmanów, można zawrzeć z wrogami tymczasowy pakt o nieagresji. Nie wolno jednakże nawiązywać przyjaznych stosunków z wrogami, jeśli pociągałoby to za sobą negatywne skutki dla moralności i pobożności wiernych.

UCIECZKA Z PLACU BOJU

Ucieczka z placu boju oznacza, że osoba czyniąca to, wyżej ceni życie własne niż wspólnotę. W tej rzeczywistości jest to oddanie na pastwę wroga wszystkich świętości religijnych oraz mienia i życia członków społeczności.

Z tego powodu ucieczka z placu bitwy jest wielkim grzechem, a Bóg Najwyższy karze uciekiniera ogniem piekielnym.

„A kto tego dnia odwróci się do nich plecami
-jeśli nie czynił tego powracając do bitwy
albo przyłączając się do oddziału-
to ten ściągnie na siebie gniew Boga
a jego miejscem schronienia będzie Gehenna!”
(sura Łupy,aja 16)

OBRONA WODY I ZIEMI

Obrona społeczności islamskiej, domostw i siedzib muzułmanów to jedna z najważniejszych powinności wiernego. Czytamy o tym w Słowie Bożym:

„I nie mówcie na tych,
którzy zostali zabici na drodze Boga:
>>Umarli!<<
Przeciwnie, oni są żyjący!
Lecz wy nie jesteście świadomi.”
(sura Krowa, aja 154)

Opowiadania o dzielnych mężach, śpieszących do boju za świętą sprawę zadziwiają nas ich bezgranicznym poświęceniem, a jednocześnie stanowią pouczającą lekcję. To dzięki wielkim mężom Islam w początkach swego powstania mógł stawić czoła nienawiści i bałwochwalstwu.

WALKA Z WROGAMI WEWNĘTRZNYMI

To samo prawo natury, które każe walczyć z wrogiem zewnętrznym, każe też bronić interesów społeczności przed zagrożeniem wewnętrznym. Wróg wewnętrzny to ten, który sprzeciwia się prawom wspólnoty i dezorganizuje jej porządek. Zorganizowane społeczności wytworzyły cały system kar oraz organy przymusu czuwające nad przestrzeganiem porządku. Islam wymaga od swych wyznawców nie tylko wypełniania obowiązków, ale też współdziałania w walce z wrogiem wewnętrznym. Zasadnicza różnica między Islamem a pozostałymi systemami polega na tym, że te ostatnie patrzą tylko na zgodność czynu z prawem, Islam natomiast interesuje się również moralnością, która jest przecież motorem wszystkich działań.

Zabronione przez Islam czyny to grzechy, które powodują szkodliwe i złowrogie następstwa w społeczeństwie. Niektóre z nich dotyczą tylko sprawcy i są dla społeczeństwa niczym miejscowa rana lub wrzód dla ciała ogólnoludzkie naruszają Boskie prawa, zakłócając post lub modlitwę, mącą spokój wiernego. Ale są również takie, które bezpośrednio zagrażają życiu społecznemu, podcinając jego żywotne korzenie. Są one niby choroba opanowująca cały organizm i stwarzająca śmiertelne zagrożenie. Są to półkłamstwo, oszczerstwo, brak szacunku dla rodziców oraz naruszenie nietykalności cielesnej i materialnej ludzi.

OBRONA PRAWDY

Obrona prawdy ma szersze znaczenie i jest ważniejsza niż obrona ziemi i wody. Ożywienie prawdy jest bowiem jedynym celem Islamu, który często nazywa się też Religią Prawdy. Znaczy to, że prawda stanowi jedyny cel działań wyznawców tej religii, a ona sama nie zawiera nic prócz prawd. Bóg Najwyższy głosi:

„Powiedzieli:
>>Oto lud nasz!
Oto słyszeliśmy Księżę
zesłaną po Mojżeszu,
potwierdzającą prawdę tego,
co zostało objawione przed nią,
która prowadzi ku prawdzie
i ku drodze prostej<<”
(sura Piaszczyste Wydmy, aja 30)

Znaczy to, że obowiązkiem każdego muzułmanina jest popieranie prawdy, mówienie prawdy, słuchanie prawdy i obrona prawdy w każdy możliwy sposób.

MORDERSTWO

Jednym z następstw niesprawiedliwości i okrucieństwa, tak surowo potępianych przez Islam, jest morderstwo. Jest to ciężki grzech. Bóg porównuje zabicie jednego człowieka z zagładą całej ludzkości, dlatego, że zamordowanie jednego człowieka jest ciosem zadany człowieczeństwu. Człowieczeństwo zaś nie mierzy się liczbą jednostek i nie można powiedzieć, że w 1000 ludziach jest więcej człowieczeństwa niż w jednym człowieku.

ZAMACH NA WŁASNOŚĆ SIEROTY

Dobro okazywane bliźnim jest z punktu widzenia sumienia ludzkiego i szariatu godne pochwały, zło zaś surowo potępiane i zakazywane. Szczególnie potępia Islam pewne przejawy zła i niesprawiedliwości. Jednym z nich jest właśnie zamach na mienie sieroty.

Szariat uznaje zagarnięcie mienia sieroty za ciężki grzech. Koran mówi, że ten, kto sięga po własność sieroty, wkłada rękę do ognia, do którego

zresztą niebawem zostanie strącony. Imamowie(A) wyjaśniają, że tak ostre postawienie sprawy wynika stąd, że człowiek dorosły może przeciwstawiać się agresji, nieletnia sierota jest tymczasem bezbronna.

UTRATA WIARY W MIŁOSIERDZIE BOŻE

To jeden z najniebezpieczniejszych grzechów w Islamie. Bóg Najwyższy powiada bowiem:

„Powiedz:
>>O słudzy moi,
którzy wykroczyliście przeciwko sobie samym,
nie traćcie nadziei w miłosierdzie Boga!
Zaprawdę, Bóg przebacza grzechy w całości.
Przecież On jest Przebaczący, Litościwy!<<”
(sura Grupy, aja 53)

Człowieka, który utracił zaufanie do Boga, Koran nazywa niewiernym. Człowiek taki nie ma już wewnętrznej motywacji do prawego życia, która opiera się na zaufaniu i wierze w Boskie miłosierdzie. Osoba taka nie różni się niczym od człowieka nie związanego z żadną religią.

GNIIEW

Gniew to stan, który człowiekowi przezeń opanowanemu każe szukać zemsty jako leku na odzyskanie spokoju wewnętrznego. Człowiek przestaje nad sobą panować, ponieważ gniew zabija zdrowy rozsądek, zaciera się różnica między dobrem a posobaczyć opanowana przez gniew przewyższa swą drapieżnością najbardziej krwiożercze zwierzęta.

Islam zaleca stanowczo zapobiegać tego typu stanom i potępia uleganie gniewnym emocjom. Bóg darzy łaską ludzi, którzy potrafią opanować gniew i nie tracą zdrowego rozsądku. Nagroda bowiem jest przygotowana” dla tych, którzy powstrzymują gniew i przebaczą ludziom”(rodzina Imrana, aja 134).

Słowo Boże mówi, że wierni to ci ,którzy”kiedy się pogniewają, to przebaczą”(Narada, aja 37).

KORUPCJA

Przyjęcie prezentu lub pieniędzy przyjmowanych za wykonanie czynności, która jest obowiązkiem, nosi nazwę korupcji. Jest to w Islamie wielki grzech. Jego sprawca bowiem narusza zasadę społecznej sprawiedliwości i zasługuje na gniew Boży.

Prorok(S) przeklinał zarówno przekupującego jak i przekupywanego oraz osoby w tej czynności pośrednicząc. Imam(a) naucza, że „przyjmowanie łapówki w procesie sądowym, to bunt przeciw Bogu”. Cały czas mowa jest o przyjmowaniu pieniędzy za czynności niezgodnej z prawem lub w nie godzącej, jest stokroć gorsze i bardziej potępiane.

KRADZIEŻ

Jest to niedopuszczalne i obrzydliwe zajęcie, godzące w materialne bezpieczeństwo społeczeństwa. Człowiek w pocie czoła zdobywa i gromadzi dobra materialne, zabezpiecza je przed kradzieżą, ponieważ są one gwarantem życia społecznego.

Zamach na cudzą własność, to niszczenie części życia, jaką poświęcił właściciel na jej zdobycie.

Z tej właśnie przyczyny prawo muzułmańskie bardzo ostro karze sprawców kradzieży obcięciem ręki(konkretnie czterech palców prawej dłoni).

OSZUSTWO

Jest to z punktu widzenia Islamu ciężki grzech. Bóg Najwyższy powiada:

„Biada oszustom!
Tym, którzy kiedy otrzymują,
domagają się od ludzi pełnej wiary;
a kiedy mierzą lub ważą dla nich
to przyczyniają się do ich straty.
Czyż oni nie myślą, że będą wskrzeszeni.”
(sura Oszuści, aja 1-4)

Oszust wyrządzając ludziom krzywdę i rabując ich mienie, krzywdzi również siebie, ponieważ stopniowo traci klientów i w końcu „idzie z torbami”.

KARA ZA GRZECHY W ISLAMIE

Wspomniane uprzednio rodzaje postępowania są nazywane w Islamie grzechami ciężkimi. Bóg Najwyższy zapowiada w Koranie karę dla ich sprawców. Pomijając to, że grzesznicy są zagrożeni surowymi karami, to również tracą oni godność członka wspólnoty ludzkiej.

Sprawca ciężkiego grzechu traci prawo do korzystania z przywilejów, które są udziałem ludzi uczciwych, nie może zajmować żadnej funkcji w muzułmańskich rządach. Nie może zostać obrany kalifem, przywódcą lokalnej wspólnoty, ani świadczyć przed sądem. Trwa to do czasu aż odprawi pokutę i przekona wszystkich o swej poprawie i bogobożności.

KONIECZNOŚĆ PRACY - ZNACZENIE HANDLU I WYTWÓRCZOŚCI

Działalność i praca, to podstawa na której opiera się porządek stworzonego świata. Jest to jedyna gwarancja przetrwania dla każdej istoty. Bóg wyposażył każdą z istot w odpowiednie dla niej środki, które umożliwiają jej zaspokojenie potrzeb i obronę przed wrogiem.

Potrzeby człowieka, tego najdziwniejszego, najbardziej skomplikowanego ze stworzeń, są większe. Z tego też powodu musi on włożyć więcej pracy, by zaspokoić swe niezliczone potrzeby osobiste i zabezpieczyć byt rodziny.

Islam uznaje tego rodzaju działania ludzkie za konieczne. Prorok(S) nauczał, że "zdobywanie dóbr dozwolonych prawem, a służących do zabezpieczenia ludzkiej egzystencji, jest dla każdego muzułmanina potrzebne i konieczne"

Muzułmanie nie cenią ludzi beczynnie. Każdy powinien, wedle zdolności i upodobań, znaleźć sobie zajęcie, które zapewni jemu chleb powszedni i będzie korzystne dla społeczności.

Bóg Najwyższy powiada:

„Człowiek będzie miał tylko to,
o co się pilnie starał.”
(sura Gwiazda, aja 39)

Islam nie zapomina nigdy o znaczeniu pracy w życiu ludzkim, nawet w warunkach ekstremalnych. Imam Sadiq powiedział do jednego ze swych przyjaciół: "Nie zaprzestawaj starań o zabezpieczenie swych potrzeb życiowych nawet wtedy, gdy wokół szaleje wojna i nieprzyjaciół gotuje się do walki".

POTEPIENIE BEZCZYNNOCI

Praca i starania to prosta droga, ten zaś kto ją podejmuje z pewnością osiągnie powodzenie. Takie są bowiem prawa natury. Człowiek nie rozumiejący lub sprzeciwiający się prawdzie poniesie tylko klęskę:zarówno w tym, jak i przyszłym życiu. Siódmy Imam(A) mawiał:”Nie okazuj w pracy słabości i zmęczenia inaczej stracisz szczęście na ziemi i w życiu wiecznym”.

Prorok(S) przeklinał zaś darmożjadów, ludzi pragnących żyć na cudzy rachunek.

Dziś wiemy, dzięki socjologii, jak zgubne efekty przynosi beczynność w skali społecznej. Hamuje przebieg procesów ekonomicznych prowadząc do zastoju w każdej dziedzinie życia. Jest to również idealna pożywka dla przestępczości.

ROLNICTWO

Rolnictwo cieszy się wielkim szacunkiem w Islamie ,ponieważ to ono decyduje o zaopatrzeniu wspólnoty w produkty spożywcze. Pod każdym względem jest to zajęcie zaszczytne i godne zaufania. Szósty Imam(A) nauczał, że nie ma zajęcia, z którego płynąłby równie powszechny pożytek jak z rolnictwa. Prorok(S) zaś mawiał:”Muzułmanin, który posadził drzewo lub zagospodarował pole tak, by korzystały z niego ptaki,zwierzęta i ludzie,okazał wielkie miłosierdzie”.

Muzułmanie powinni maksymalnie wykorzystywać swą energie, do tego stopnia, że jeden z Imamów głosił:”Jeśli nadejdzie godzina zagłady świata świata a jeden spośród was ma posadzić drzewko, to niech to zrobi i niech nic go nie powstrzymuje, nawet myśl o końcu świata”.

Ali(A) nauczał zaś,ze „ten, kto posiada ziemię i wodę oraz zdolny jest do pracy, a mimo to żebrze, przeklęty jest przez Boga”.

WIARA WE WŁASNE SIŁY

Wielokrotnie wspominaliśmy już, że Islam żąda od człowieka, by czcił tylko Boga Jedyne,poza Nim nie kłaniał się nikomu.

Wszyscy jesteśmy dziełem Boga i dzięki Niemu żyjemy, dlatego nikt nie jest lepszy od pozostałych, chyba że chodzi o cześć oddawaną Bogu. Każdy muzulmanin powinien polegać na sobie i korzystać z daru niezależności,który otrzymał od Boga. Powinien korzystać z ofiarowanych mu sił i zdolności,nie oglądać się na łaskę i zyczliwość innych, ponieważ wtedy

co dzień odlewa sobie „złotego cielca”. Sługa musi wiedzieć, że je swój chleb, owoc własnej pracy, nie zaś okruszyny z pańskiego stołu i łaskawą nagrodę pracodawcy. Urzędnik powinien wiedzieć, że otrzymuje wynagrodzenie za pracę, a nie zapomogę od szefa instytucji.

Podsumowując trzeba stwierdzić, że człowiek nie powinien kłaniać się ludziom i liczyć na cudzą łaskę. W przeciwnym razie każdy dobroczyńca stanie się dla niego „złotym cielcem”, a jego serce upodobni się do świątyni bałwochwalców. Człowiek, wierząc we własne siły, nie powinien pozwolić by ta wiara odsunęła na drugi plan wiarę w Boga i uczyniła go zarozumialcem.

NA ŁASKAWYM CHLEBIE

Życie na łasce ludzi jest w istocie wyzbyciem się honoru i godności ludzkiej. Prowadzenie takiego trybu życia popycha często człowieka do przestępstw i zbrodni mających swe źródło w biedzie, poniżaniu człowieka i uzależnianiu go od innych.

Ten, kto żyje na łasce ludzi, traci wolę i sumienie. Musi starać się ciągle o względy swych dobroczyńców i wykonywać wszystko co powiedzą. Musi zapomnieć co to wstyd, hańba i poniżenie, a jeśli zajdzie taka potrzeba - zapomnieć, że w ogóle jest człowiekiem.

Materialne wspomóżenie biednych jest zawarte w nakazach Islamu, lecz odnosi się tylko do osób, których zarobek nie starcza na życie, bądź osób, które są pozbawione pracy.

3 - KULT I PRZYKAZANIA

Na początku tej książki stwierdziliśmy, że nakazy i nauczanie Islamu dzielą się na trzy części: wiarę, moralność i właśnie kult.

Jeśli się pozna Boga, trzeba wypełniać czynności, które są oznaką poddania i podporządkowania się Najwyższemu. Przedstawimy tu prawidła dotyczące modlitwy i postu.

MODLITWA

Bóg Najwyższy powiedział:

„>>Co doprowadziło Was do ognia?<<
Powiedzą oni:
>>Nie byliśmy wśród modlących się<<”
(sura Okryty Płaszczem, aja 42,43)

Prorok(S) zaś nauczał: ”Modlitwa jest filarem religii. Jeżeli ona zostanie przyjęta od was przez Boga, inne powinności też zostaną przyjęte. Jeśli Bóg nie przyjmie od was modlitwy, z pewnością nie przyjmie też pozostałych powinności”.

Człowiek myjący się pięć razy na dobę nie będzie miał na sobie śladu brudu-człowiek modlący się pięć razy na dobę nie będzie miał śladu grzechu na sobie.

Modlitwa bez skupienia i uwagi nie ma oczywiście żadnego znaczenia. W Koranie czytamy bowiem:

„Biada modlącym się,
którzy są niedbali w swojej modlitwie.”
(sura Wspomożenie, aja 4,5)

Pewnego razu Prorok(S) wszedł do meczetu i ujrzał modlącego się mężczyznę. Widząc jak niedbała jest jego modlitwa, Prorok(S) rzekł: ”Jeśli ten człowiek odszedłby teraz z tego świata, nie zrobiłby tego jako muzułmanin”.

Człowiek powinien modlić się ze skromnością i pokorą, pamiętając do kogo się zwraca. Pokłony i inne czynności winien wykonywać starannie, by skorzystać z błogodajnych owoców modlitwy.

Prorok nauczał, że modlitwę trzeba odmawiać nawet w agonii. Jeśli nie można powtarzać formuł głośno, należy robić to w pamięci. Kiedy człowiek nie ma siły stać, winien odmawiać modlitwę siedząc lub leżąc. Modlitwa zawsze przynosi korzyść, nawet w czasie wojny i w innych warunkach ekstremalnych, gdy nie można znaleźć kierunku na Mekkę(qibli) należy odprawiać modlitwę.

MODLITWY OBOWIĄZKOWE

Islam wyróżnia sześć takich modlitw:

- modlitwa codzienna,
- recytacja Koranu,
- modlitwa za zmarłego,
- modlitwa przy Kaabie, grobach proroków i Imamów,
- modlitwa za rodziców obowiązkowa dla starszego syna,
- modlitwa wynikająca ze zobowiązania, przysięgi, obietnicy itp.

CZYNNOŚCI WSTĘPNE

Człowiek modlący się staje przed Bogiem, aby okazać Mu cześć i pokorę. Aby modlitwa została przyjęta przez Najwyższego, spełnionych musi być kilka warunków:

- oczyszczenie
 - odpowiednia pora,
 - odpowiedni ubiór,
 - odpowiednie miejsce,
- Qibla, czyli zwrócenie się w kierunku Kaaby.

OCZYSZCZENIE

Modlący powinien znajdować się w stanie czystości, który osiąga się przez obmycie(wudu), kąpiel(ghul), bądź oczyszczenie piaskiem(tajm-mum) w zależności od sytuacji. Ciało i ubranie powinno być wolne od nieczystości.

NIECZYSTOŚCI

Nieczystości to:

1,2 -Mocz i odchody(1) zwierząt których mięso jest zakazane, a one same posiadają krew tętniczą, np. kot, lis zając i inne. Jeśli jednak ptak lub

inne zwierzę zje rzecz nieczystą, jego mięso stanie się zakazane, to mocz i odchody takiego zwierzęcia są również nieczyste.

3-Padlina zwierząt posiadających krew tętniczą niezależnie od tego, czy ich mięso jest zdrowe czy nie. Czyste są jedynie takie części ciała, jak sierść lub pazury, tzn części martwe.

4-Krew zwierząt mających obieg tętniczy niezależnie od tego, czy ich mięso jest zakazane czy dozwolone.

5,6-Pies i świnia, których nieczysta jest nawet sierść.

7-Wino i inne płynne substancje czyniące człowieka nietrzeźwym.

8-Piwo

(1) Miejsce wydalania moczu można oczyścić samą wodą miejsce wydalania kału można umyć wodą bądź oczyścić trzema kamykami (zależy to od strefy kulturowej i warunków lokalnych) lub czymś podobnym, jeśli nie zostały pobrudzone inne części ciała. Jeżeli się tak stało, to trzeba użyć koniecznie wody.

ŚRODKI OCZYSZCZAJĄCE

Pod określeniem tym rozumiemy to wszystko co służy w usuwaniu nieczystości:

1-woda(2), usuwająca każdy rodzaj nieczystości

2-ziemia która czyści podeszwy obuwia i stopy

3-słońce które wysuszając ziemię, maty, dywany, i tp. oczyszcza je

4-zmiana stanu, czyli rzecz nieczysta przybiera postać czystej. Np. pies wpada do solanki i zamienia się w sól

5-przeniesienie, czyli przetoczenie krwi człowieka lub zwierzęcia posiadającego krew tętniczą do organizmu nie posiadającego takiej krwi. Np. ugryzienie człowieka przez komara

6-usunięcie samej nieczystości z powierzchni ciała zwierzęcia i z wnętrza człowieka. No usunięcie krwi z grzbietu zwierzęcia i nosa człowieka czyni je czystymi bez korzystania z wody

7-podporządkowanie, które zachodzi wtedy, gdy nieczystości jednej rzeczy usuwa się poprzez oczyszczenie innej rzeczy nieczystej. Np. niewierny, który przyjmuje Islam staje się czysty, a dzięki temu czyste jest również jego potomstwo

8-zmniejszenie-zagotowany sok z winogron staje się nieczysty. Dopiero po odparowaniu 2/3 w procesie gotowania osiągamy czystą resztę.

(2) Jeżeli wody jest mniej niż 384 kg ulega ona zanieczyszczeniu w zetknięciu z rzeczą nieczystą. Wówczas należy podłączyć dopływ bieżącej wody lub deszczówki albo też uzupełnić zanieczyszczoną wodę o 384 kg innej wody.

PRZEPISY DOTYCZĄCE ABLUCJI

Przed dokonaniem ablucji(wudu) można umyć zęby i wypłukać nos, aczkolwiek nie jest to obowiązkowe.

ABLUCJA

Ablucja polega na umyciu twarzy między włosami na głowie a brodą oraz rąk od łokcia do końcówek palców. Należy również zmoczyć ręką wierzch głowy i stopy. A oto inne warunki, których należy przestrzegać dokonując ablucji:

- 1.Obmywane części ciała winny być czyste.
- 2.Woda używana do ablucji również powinna być czysta
- 3.Ablucji towarzyszyć ma intencja, powinnam być ona dokonywana dla zadowolenia Boga. Wykonana dla ochłody jest nieważna.
- 4.Zachowana musi być kolejność, tzn .najpierw należy umyć twarz, potem prawą rękę, następnie lewą, wreszcie głowę zamoczyć i na końcu nogi.
- 5.Należy unikać przerw, ablucja jest ważna wtedy, gdy podczas mycia jednej części ciała,druga jeszcze nie jest sucha. Warunek ten nie jest konieczny, kiedy wysoka temperatura uniemożliwia jego spełnienie.

KOMENTARZ:Zamaczając głowę można ograniczyć się do zmoczenia samych włosów bez moczenia skóry. Jeżeli włosy są długie, związane w kok lub rozpuszczone, należy zaczesać je do tyłu i zmoczyć przy cebulkach lub zrobić przedziałek i zwilżyć skórę głowy.

CZYNNIKI NARUSZAJĄCE WAŻNOŚĆ ABLUCJI

Istnieje osiem rzeczy, które czynią ablucję nieważną. Są to:

- 1-mocz
- 2-kał
- 3-gazy, niezależnie od tego, czy wydostają się w sposób naturalny, czy też wskutek operacji, zabiegów, uszkodzeń ciała

- 4-utrata przytomności
- 5-spożycie alkoholu
- 6-sen, jeśli nie docierają wrażenia słuchowe i wzrokowe, w przypadku odbioru wrażeń słuchowych, taki sen nie narusza ważności ablucji
- 7-szaleństwo
- 8-polucje, menstruacja i inne czynniki, dla usunięcia których należy dokonać rytualnej kąpieli(ghusl)

KĄPIEL RYTUALNA

Kąpieli rytualnej można dokonać na dwa sposoby:

- myjąc głowę i szyję, następnie prawą stronę ciała, później lewą,
- zanurzając całe ciało od razu w wodzie.

W zależności od sytuacji kąpiel może być dowolna lub konieczna. Ta druga kategoria odnosi się do siedmiu przypadków: 1-polucja 2- śmierć²⁸; 3-dotknięcie zmarłego, kiedy ten jest już zimny i nie był poddany rytualnej kąpieli; 4-przy zobowiązaniu się lub przyrzeczeniu, że dokona się kąpieli; 5-menstruacja; 6-połóg; 7-inne nieregularne plamienia lub krwawienia.

Trzy ostatnie punkty dotyczą tylko kobiet, pozostałe zarówno mężczyzn jak i kobiet.

Człowiekowi, który odbył stosunek płciowy i nie dokonał rytualnej kąpieli nie wolno dokonywać następujących czynów:

1-dotykania jakiegokolwiek części ciała Koranu lub tylko jego fragmentu, zapisanego Imienia Bożego, imion Proroka(S) i Imamów(A)

2-wchodzenia do Zakazanego Meczetu w Mekce i do meczetu medyńskiego.

3-zatrzymywania się w jakimkolwiek meczecie i pozostawienia w nim czegokolwiek.

4-recytacji sur, którym musi towarzyszyć wybijanie pokłonów(sura: Pokłon, Wyjaśnione, Zakrzepła krew).

Istnieje jeszcze wiele przepisów regulujących te kwestie.

Komentarz: Podobnie jak w przypadku ablucji koniecznym elementem rytualnej kąpieli jest intencja. Ciało przed przystąpieniem do kąpieli winno być czyste, a woda nie może napotykać przeszkód w dotarciu do wszystkich członków.

²⁸ Chodzi tu o obmycie zwłok zmarłego.

TAJAMMUM

Jeśli na skutek ograniczeń czasowych, choroby, braku wody itp. ablucja lub kąpiel stają się niemożliwe, należy dokonać zastępczego oczyszczenia zwanego tajammum.

KOLEJNOŚĆ CZYNNOŚCI

Dla ważności oczyszczenia niezbędne jest dokonanie następujących czynności:

- 1-wyrazić odpowiednią intencję,
- 2-oprzeć obie dłonie na ziemi lub czymś innym, dozwolonym w tym celu.
- 3-przetarcie obu dłońmi czoła od włosów do brwi najlepiej, jeśli dłonie zetkną się nad brwiami,
- 4-przetarcie lewą dłonią prawego przedramienia. To wystarczy, by tajammum zastąpił ablucję. Jeżeli ma zastąpić kąpiel należy dwa razy oprzeć ręce o ziemię i zwilżyć przedramiona.

ZASADY

1-kiedy nie ma ziemi, należy skorzystać z piasku lub kamieni, a jeśli ich również brak, można użyć kurzu lub pyłu

2-tajammum dokonywane przy pomocy wapna, gipsu, itp jest nieważne.

3-jeśli cena wody jest wysoka, lecz ktoś nie stać na nią, powinien kupić wodę i dokonać ablucji lub kąpeli a nie tajammum.

PORA MODLITWY

Modlitwy:południowa (salat az-zuhr) i popołudniowa (salat-al asr) mają czas wspólny oraz czasy właściwe dla każdej z nich. Czasem właściwym tylko dla modlitwy południowej jest czas potrzebny na odmówienie tej modlitwy licząc od południa, czyli około 5 min po godzinie 12.00. Jeśli ktoś w tym przedziale czasowym odmówi modlitwę popołudniową jest ona nieważna.

Czas właściwy dla modlitwy popołudniowej to kilka minut przed zachodem słońca(1) potrzebne na odmówienie tej modlitwy. Jeśli ktoś nie zdąży do tej pory odmówić modlitwy południowej to nie może tego zrobić w czasie właściwym dla modlitwy popołudniowej. Okres między obiema porami właściwymi nazywa się czasem wspólnym dla obu modlitw. Jeśli ktoś odmówi w tym czasie pomyłkowo popołudniową modlitwę przed od-

mówieniem modlitwy południowej, to jego modlitwa jest ważna z tym, że po niej powinien odmówić modlitwę południową. Analogicznie wygląda sytuacja w odniesieniu do modlitwy przedwieczornej (salat-al-maghrib) i modlitwy wieczornej (salat-al isza). Kilka minut od momentu zachodu Słońca niezbędne dla odmówienia modlitwy przedwieczornej to czas właściwy tylko dla niej. Kilka minut przed północą (2) potrzebne na odmówienie modlitwy wieczornej to czas właściwy wyłącznie dla tej modlitwy. Jeżeli ktoś do tej pory nie odmówił modlitwy przedwieczornej może to zrobić po uprzednim odmówieniu modlitwy wieczornej. Okres między czasami właściwymi dla obu modlitw to ich czas wspólny. Gdyby ktoś odmówił w tym czasie przez pomyłkę modlitwę wieczorną przed odmówieniem modlitwy przedwieczornej, to jego modlitwa jest ważna, przy czym powinien później odmówić modlitwę przedwieczorną. Pora modlitwy porannej (salat-as-subh) to okres między świtem a wschodem słońca (3)

(1) Zachód Słońca liczony jest od około 15 minut po skryciu się Słońca za horyzontem a jego oznaką jest zniknięcie intensywnej czerwieni na niebie.

(2) Według szariatu północ wypada 11 godzin i 15 minut od południa, czyli o godzinie 23.15

(3) Nie chodzi tu pierwszy brząsk lecz o moment, kiedy wschodnia strona nieba jest już intensywnie rozjaśniona.

UBIÓR

Ubiór człowieka modlącego się musi spełniać kilka warunków:

1- powinien być własnością modlącego się, w innym wypadku właściciel winien wyrazić zgodę na używanie tego ubrania do modlitwy,

2- powinien być wolny od nieczystości,

3- ubranie nie powinno być zrobione ze skóry zwierzęcia padłego (padliny) niezależnie od tego czy jest to zwierzę, którego mięso jest dozwolone czy zakazane,

4- nie powinno być ze skóry, puchu itp. zwierzęcia, którego mięso jest zakazane, można użyć jednak do tego celu futra z tchórzcy

5- jeśli modlący się jest mężczyzna, jego ubiór nie może być utkany z jedwabiu lub ozdobiony złotem. Także poza modlitwą noszenie przez mężczyzn jedwabnych ubiorów lub złota jest zakazane.

MIEJSCE

Z miejscem odmawiania modlitwy również wiąże się kilka warunków:

1-powinno być dozwolone w myśl szariatu

2-nie powinno być ruchome, choć nic nie stoi na przeszkodzie, by odmawiać modlitwy na statku, lub jakimś innym pojeździe. W tym wypadku modlący się powinien zachować kierunek modlitwy,

3-jeśli miejsce jest nieczyste, nie może moczyć ciała i ubrania modlącego się. W przypadku kiedy miejsce, którego dotyka czoło jest nieczyste, to modlitwa jest nieważna bez względu na to czy jest ono wilgotne bądź suche,

4-różnica poziomów między punktami, w których jest czoło, kolana i palce stóp dotykają podłoża nie powinna być większa niż cztery palce

QIBLA

Znajdująca się w Mekce Świątynia Kaaby wyznacza qibłę, czyli kierunek modlitwy. W danym miejscu przyjmuje się zwyczajowo kierunek Kaaby i to wystarczy. Zachowanie qibli jest również niezbędne w czasie innych czynności, np uboju zwierząt.

Osoba nie mogąca odmawiać modlitwy nawet na siedząco powinna położyć się na lewym boku. W przypadku, gdy zawiedzie i ta próba, modlący się może leżeć na plecach zwrócony stopami w kierunku Kaaby.

Jeżeli modlący się napotka trudności w ustaleniu qibli powinien poszukać muzułmańskiego cmentarza²⁹ lub też skorzystać z innego możliwego sposobu.

CZYNNOŚCI SKŁADAJĄCE SIĘ NA MODLITWĘ

Istnieje jedenaście czynności koniecznych, które składają się na modlitwę:

1-nijat(intencja)

2-takbir, czyli wypowiedzenie słów „Allah-u Akbar” (Bóg jest wielki) rozpoczynających modlitwę

3-qijam, czyli przyjęcie pozycji stojącej

4-recytacja

5-ruku(pochylenie się)

6-sadzda(pokłon)

7-szahada(wyznanie wiary)

²⁹ Nagrobki muzułmańskie zwrócone są w stronę Kaaby, zachowują więc qible.

- 8-pozdrowienie
 - 9-zachowanie kolejności poszczególnych części składowych modlitwy-
(tartib)
 - 10-zachowanie spokoju i powagi w trakcie modlitwy
 - 11-zakaz robienia przerw między poszczególnymi częściami.
- Pięć z wymienionych punktów to filary modlitwy, ich świadome lub nieświadome naruszenie powoduje, że modlitwa jest nieważna. Naruszenie pozostałych punktów czyni modlitwę nieważną, jeżeli odbyło się umyślnie.

FILARY MODLITWY

Filary modlitwy

- 1-intencja,
- 2-otwierająca modlitwę formuła „Allah-u Akbar”,
- 3-przyjęcie pozycji stojącej podczas wznoszenia tej formuły oraz
w trakcie wykonywania ruku,
- 4-pochylenie się (ruku),
- 5-dwa pokłony

INTENCJA (NIJAT)

Intencja oznacza, że modlący odmawia modlitwę, by wypełnić nakaz Boga Najwyższego. Oczywiście nie jest konieczne słowne potwierdzenie w rodzaju „odmawiam tę modlitwę południową, by wypełnić Boże przykazanie”.

TAKBIR

Modlitwa rozpoczyna się po azanie³⁰, iqamie³¹, uświadomieniu sobie intencji i wreszcie wzniesieniu formuły „Allah-u Akbar”. Po wzniesieniu tej formuły jedzenie, picie, śmiech, odwracanie się tyłem do qibli jest zakazane.

Słowa te mają tak wielkie znaczenie, ponieważ człowiek po wypowiedzeniu ich porzuca to, co jest zakazane i kieruje swe myśli ku Bogu. W trakcie

³⁰ Azan- wezwanie do modlitwy wnoszone przed zbliżaniem się jej właściwej pory. Wierny może zrobić to również sam przed odmówieniem modlitwy.

³¹ Iqama- formuła wypowiedzana przez wiernego przed modlitwą. Oznacza gotowość do spełnienia Bożego nakazu, nie jest jednak obowiązkowa.

takbiru można podnieść dłonie na wysokość twarzy, by w ten sposób okazać, że Bóg jest większy od wszystkiego, co istnieje.

QIJAM

Zachowanie pozycji stojącej (qijam) podczas wznoszenia formuły takbiru rozpoczynającej modlitwę oraz qijam związany z pochyleniem się (ruku') są filarami modlitwy. Pozycja stojąca podczas omawiania Fatihy³² i innej sury nie jest już filarem modlitwy. Jeśli zatem wierny zapomni o pochyleniu się i przystępuje do pokłonu, to przypomniawszy sobie musi wpieryw przyjąć pozycję stojącą, potem zaś dopiero wykonać ruku. Inaczej modlitwa nie będzie ważna.

RUKU'

Po recytacji modlący się powinien pochylić się w ten sposób, by dłonie oprzeć na kolanach. Czynność ta nosi nazwę ruku'. Pochyliwszy się należy powiedzieć „Subhan-a Rabija I'-Azim (chwała memu Wielkiemu Panu) lub trzykrotnie powtórzyć „Subhan Allah” (chwała Bogu). Następnie wierny wyprostowuje się i wtedy dopiero przystępuje do pokłonu.

SADŻDA

Sadżda jest to pokłon, w którym czoło, dłonie, kolana i oba wielkie palce nóg dotykają ziemi. W tej pozycji modlący się wypowiada słowa: „Subhan-a Rabija I-'Ala” (chwałę memu Panu Najwyższemu) lub powtarza trzy razy: „Subhan Allah” (chwałę Bogu). Następnie siada i ponownie wybija pokłon powtarzając tę samą formułę.

Wierny powinien dotykać czołem do ziemi lub czegoś co z niej wyrasta. Nie może to być jednak pokarm, ubranie lub kopalina.

WYZNANIE WIARY I POZDROWIENIE

Jeśli modlitwa składa się z dwóch rakatów (rakat oznacza cykl: qijam-ruku'-sadżda) wierny po oddaniu dwóch pokłonów wstaje, recytuje Fatihe i inną dowolną surę oraz qunut(1). Następnie wykonuje ruku' i wybija dwa pokłony. Uczyniwszy to wypowiada wyznanie wiary(2) i pozdrowienie(3).

³² Pierwsza sura koranu (arab. „fatiha”-otwierająca).

W przypadku modlitwy złożonej z z trzech rakatów po wyznaniu wiary należy wstać, odmówić Fatihę lub powtórzyć trzykrotnie „Subhan Allah wa-hamd-u li-Llahi wa la ilaha illa Llah wa Allah-u Akbar” (chwała Bogu, dzięki Bogu, nie ma boga prócz Boga, Bóg jest Wielki. Następnie wierny wykonuje ruku’ i wybija dwa pokłony. W modlitwie składającej się z czterech rakatów, czwarty rakat wygląda podobnie jak trzeci, a po wyznaniu wiary należy wypowiedzieć formułę pozdrowienia.

(1) Qunut- modlący wznosi ręce na wysokość twarzy i wznosi inwokację, np.: „Rabbina atina fid-dunija hasanatan wa fil-achirati hasanatan waqina’ azab-a-n-nari” (Panie nasz, obdarz nas szczęściem na ziemi oraz w życiu przyszłym i ustrzeż nas od męki ognia piekielnego).

(2) Wyznanie wiary składa się z dwóch świadectw: „Aszhad-u anna la ilaha illa L-Llah wa aszhad-u anna Muhammadan rasul-u-Llah” (Zaświadczam, że nie ma boga prócz Boga oraz zaświadczam, że Muhammad jest Jego Prorokiem)

(3) Formuła pozdrowienia: „As-salam-u ,ajuha n-nabija wa rahmat-u-L-Llahi wa barakatu as-salam-u ,alajna wa ,ala ibad-l-l-Llahi as-salihin as-salam-u alajkum wa rahmat-u-l-Llahi wa barakatu” (Niech Bóg obdarzy pokojem, łaską i błogosławieństwem Proroka, niech Bóg obdarzy pokojem nas i prawowierne sługi Boże, niech będzie pokój wam oraz łaska Boska i błogosławieństwo.

MODLITWA NA SPECJALNĄ OKOLICZNOŚĆ

Modlitwę taką odmawia się w czterech przypadkach: zaćmienia Słońca, zaćmienia Księżyca (nawet jeżeli są one małe i nikt się ich nie lęka), trzęsienia ziemi (nawet jeśli nikogo nie przestraszy), burzy lub wichury wzbudzającej w ludziach trwogę.

PORZĄDEK MODLITWY

Modlitwa odmawiana w ww. okolicznościach składa się z dwóch rakatów, a każdy z nich złożony jest z pięciu ruku’. Wygląda to w ten sposób, że wierny po uświadomieniu sobie intencji i wzniesienie takbiru odmawia Fatihę i inną całą surę. Następnie pochyla się, czyli wykonuje ruku’. Wyprostowawszy się recytuje Fatihę i drugą surę. Czyni tak pięć

razy. Po piątym razie wybija dwa pokłony i ponownie powtarza ten pięciokrotny cykl. Kończy go dwoma pokłonami, wyznaniem wiary i pozdrowieniem.

Można też odmówić Fatihę a drugą surę podzielić na pięć części recytowanych pojedynczo przy każdym kolejnym ruku' już bez powtarzania Fatihy. Odmawiając modlitwę w ten sposób opuszcza się pokłony w obu rakatach.

MODLITWA PODRÓŻNEGO

Skrócenie modlitwy złożonej z czterech rakatów do dwóch tylko rakatów wymaga spełnienia następujących warunków:

1-podróż nie może odbywać się na trasie krótszej niż 8 farsagów³³ z tym, że 4 farsagi może stanowić powrót do domu,

2-dystans 8 farsagów musi być przewidziany od początku podróży,

3-podróżny nie zawróci w połowie drogi,

4-celem podróży nie jest grzech,

5-podróżowanie nie jest stałym zajęciem człowieka podejmującego podróż. Kierowca na przykład nie może skracać modlitwy. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy przebywa on w domu co najmniej 10 dni. Wtedy podczas trzech pierwszych wyjazdów może skrócić modlitwę,

6-podróżny musi oddalić się od miejsca swego stałego pobytu lub innego miejsca, w którym przebywał co najmniej 10 dni na tyle, by było ono dlań niewidoczne a zawołanie na modlitwę (azan) niesłyszalne.

MODLITWA ZBIOROWA

Muzułmanie mogą zgodnie z zaleceniem szariatu odmawiać swe codzienne modlitwy grupowo. Modlitwa odmawiana w ten sposób spotyka się z nagrodą tysiąckroć większą niż modlitwa odmawiana indywidualnie.

WARUNKI MODLITWY ZBIOROWEJ

1-Imam, czyli osoba prowadząca modły, powinien być prawowiernym muzułmaninem zrodzonym z legalnego związku. Powinien posiadać również umiejętności prawidłowej recytacji. Jeśli w uroczystości biorą udział mężczyźni, imam również musi być mężczyzną,

³³ Farsag – miara długości równa 6 km.

2-między imamem a wiernymi nie może być żadnej zasłony lub innej przeszkody utrudniającej kontakt wzrokowy. Zasłona dopuszczalna jest tylko w wypadku gdy modlitwę odmawiają kobiety,

3-Imam nie może stać wyżej niż pozostali uczestnicy modłów. Dopuszczalna wysokość podwyższenia wynosi zaledwie cztery palce,

4-wierni winni stać za imamem lub równo z nim.

ZASADY MODLITWY ZBIOROWEJ

1-Wierny powinien recytować modlitwę sam, z wyjątkiem Fatihy i innej sury. Jeżeli jego pierwszy lub drugi rakat to trzeci lub czwarty rakat imama, sam musi recytować Fatihę i drugą surę. W przypadku, gdy wierny nie zdąży wykonać za imamem ruku' powinien ograniczyć się tylko do odmówienia Fatihy. Jeśli i to nie pomoże, wierny powinien indywidualnie zakończyć modlitwę,

2-wszystkie czynności należy wykonywać równo z imamem lub chwilę po nim. Wyjątek stanowią jednak takbir otwierający i pozdrowienie, które można wnieść dopiero po tym, jak uczyni to imam,

3-jeżeli wierny zdąży wykonać ruku' w chwili, kiedy imam jest już pochylony, to jego ruku' jest ważne i zalicza się do rakatu

POST

Jednym z nakazów w świętej religii Islamu jest post, który obowiązuje każdego dorosłego i pełnoprawnego muzułmanina w miesiącu ramadan. Dla wypełnienia tego nakazu należy powstrzymać się codziennie od wszystkiego, co jest w poście zabronione, począwszy od porannego wezwania na modlitwę do czasu ok.15 min po zachodzie słońca.

Post posiada dla muzułmanów ogromne znaczenie. Nagroda i kara za jego przestrzeganie lub złamanie są tak wielkie, że Bóg zachował je w tajemnicy jako niespodziankę, tym niemniej kładzie nań silny nacisk.

Prorok(S) powiedział, że „do Boga należy post i kara za jego złamanie”. Post odgrywa ogromną rolę w wyzwaniu człowieka z pęt namiętności, złudzeń i żądz oraz oczyszcza duszę z brudu grzesznych czynów. Pewnego razu rzekł Prorok(S) do Dżabira, syna Abdullaha Ansarięgo:”Posłuchaj Dżabi, ten miesiąc to ramadan, każdy kto w nim pości za dnia a nocą rozmyśla o Bogu powstrzymując się od tego co nieczyste i zakazane oraz panuje nad własnym językiem-ten nauczy się unikać grzechu nawet, gdy minie już miesiąc postu”. Dżabir odparł nie ukrywając radości:”O, Proro-

ku, jakaż to piękna wiadomość”. Prorok(S) nie podzielał jednak jego entuzjazmu, odpowiedział bowiem:”Zobaczysz jakie to trudne...”

Imam Sadiq(A) nauczał, że „post jest tarczą chroniącą od ognia piekielnego”.

RAMADAN - MIESIĄC BOGA

Ramadan bywa bardzo pięknie i uroczyście nazywany przez muzułmanów np:”błogosławiony miesiąc” lub „wiosna recytacji Koranu”. Najpiękniejszym i najdosłowniejszym określeniem jest jednak „miesiąc Boga”.

Oczywiście każdy miesiąc jest „miesiącem Boga”, ale ramadan został tak nazwany ze względu na niezmiennie znaczenie jakie odgrywa w życiu muzułmanów. Ta nazwa najtrafniej oddaje jego głębię i specyfikę. W tym właśnie miesiącu została objawiona największa Święta Księga-Koran.

Wraz z nastaniem ramadanu otwarte zostają wrota Boskiej łaski dla wiernych. Pojawia się wtedy w człowieku światłość i czystość, rośnie gotowość do pracy nad sobą i poprawianie własnej moralności.

W ostatni piątek miesiąca szaban(poprzedzający ramadan) Prorok(s) tak scharakteryzował wielkość i znaczenie ramadanu:”Ludzie,>>miesiąc Boga<< przynosi wam łaskę,błogosławieństwo i przebaczenie. Stwórca uczynił go najlepszym miesiącem, jego dni są najlepszymi dniami, jego noce najlepszymi nocami, a jego godziny najlepszymi godzinami. W tym miesiącu Bóg zaprasza was jako swoich gości, byście cieszyli się jego łaskawością i mądrością. Zatem wspominajcie i wychwalajcie Boga za dnia, a udając się na spoczynek miejcie satysfakcję ze spełnionego obowiązku. Podczas ramadanu Bóg spełnia prośby tych, którzy się do niego zwracają. Mając czyste serca proście więc Boga, by pomógł nam w przestrzeganiu postu i recytacji Koranu.

Nieszczęśliwym jest zaś ten, kto w tym radosnym czasie jest pozbawiony Boskiej łaski i przebaczenia”

POST POBUDZA POBOŻNOŚĆ

Bóg Najwyższy oznajmia w Koranie:

„O wy,którzy wierzyacie!
Jest wam przepisany post,
tak jak został przepisany tym,
którzy byli przed wami
-być może,wy będziecie bogobojni-”
(sura Krowa,aja 185)

Islam nakazuje swym wyznawcom, by pościli przez cały miesiąc rama-dan. Post tworzy bowiem doskonale warunki dla pobudzenia pobożności. Dzieje się tak dlatego, że człowiek powstrzymując się od zaspokojenia swych potrzeb fizjologicznych nabiera umiejętności przezwyćzania żądy i namiętności związanych ze sferą psychiczną. Oczywiście Islam nie uważa, że dla osiągnięcia tego celu wystarczy jedynie powstrzymać się od jedzenia i picia. Poszczący powinien odciąć się od wszystkiego, co jest przyczyną grzechu, co ciągnie go ku szatańskim podszeptom i uleganiu własnym zachciankom

NARUSZENIE POSTU

Z naruszeniem postu mamy do czynienia wtedy, gdy poszczący między świtem a czasem ok 15 min po zachodzie słońca nie powstrzyma się od:

1-jedzenia i picia, nawet jeśli pokarmem byłaby np. ziemia, a napojem żywica, a więc rzeczy nie spożywane w normalnych warunkach,

2-stosunku płciowego,

3-onanizmu,

4-kłamstwa wobec Boga, Proroaka(S) i jego zastępców,

5-zwilżenia gardła rozpyloną ciecżą,

6-zanurzenia całej głowy w wodzie,

7-pozostawiania po porannym azanie w stanie nieczystości spowodowanym stosunkiem płciowym, menstruacją i krwawieniem połogowym,

8-robieniem lewatywy,

9-umyślnych wymiotów.

Szczegółowe omówienie tych zagadnień znajduje się w przepisach praktycznych odnoszących się do postu

TRANSAKCJA HANDLOWA

Cóż to takiego transakcja handlowa? Jest to sprzedaż i wymiana dóbr odbywająca się w ten sposób, że właściciel towaru, czyli „sprzedający” przekazuje stronie zwanej „kupującym” prawo własności towaru w zamian za określoną kwotę pieniędzy uzyskaną od „kupującego” ten zaś wręczając pewną kwotę pieniędzy uzyskuje prawo własności do towaru. Transakcja handlowa jest więc rodzajem umowy wiążącej obie strony, znaczy to, że po jej zawarciu żadna ze stron nie może zerwać umowy. Oczywiście muszą być spełnione przy tym pewne warunki wymagane w przypadku umów: dobrowolne przystąpienie do umowy, pełnoletniość i zdolność do czyn-

ności prawnych. Zdarza się jednak, że wskutek pomyłki lub niedopatrzienia jedna ze stron zostaje oszukana i ponosi znaczne straty. W tym przypadku transakcja jest sprzeczna z interesem ogólnym i szariat dla zapobieżenia tego rodzaju incydentom ustanawia:

I-odwołanie; polega ono na tym, że jeden z kontrahentów uważa, że zawarta transakcja jest dlań niekorzystna i wnosi o jej nieuznanie. Druga strona może spełnić to żądanie lecz nie ma w tym względzie przymusu,

II-prawo do unieważnienia transakcji związane z zaistnieniem szczególnych okoliczności.

Wymienione w punkcie drugim prawa dotyczą następujących okoliczności:

1-dopóki trwa posiedzenie związane z zawarciem transakcji każda ze stron może się z jej wycofać,

2-jeśli jedna ze stron została umyślnie oszukana i poniosła straty, może natychmiast unieważnić transakcję lub ustalić nową, niższą cenę,

3-jeśli „kupujący” znajdzie w zakupionym towarze ma prawo unieważnić transakcję lub ustalić nową, niższą cenę,

4-W przypadku transakcji, której przedmiotem są zwierzęta, jak owce lub konie nabywca ma prawo do unieważnienia transakcji w ciągu trzech dni,

5-jeżeli umowa zawiera warunek dotyczący jednej lub obu stron, to w wypadku jego naruszenia każda ze stron ma prawo unieważnić transakcję.

SPRZEDAŻ ZA GOTÓWKĘ, NA KREDYT I „NA PNIU”

Transakcja handlowa może mieć czworaki charakter:

1-przekazanie towaru i pieniędzy odbywa się jednocześnie, taka forma transakcji nosi nazwę gotówkowej,

2-towar zostaje przekazany nabywcy i staje się jego własnością choć zapłata zostaje odłożona w czasie, mówimy wtedy o sprzedaży kredytowej,

3-”sprzedający” otrzymuje zapłatę, choć przekazanie towaru nabywcy odbędzie się dopiero w przyszłości. W tym przypadku mamy do czynienia ze sprzedażą na pniu,

4-transakcja, w której zarówno przekazanie towaru jak i pieniędzy zostaje odłożona w czasie.

Transakcje zawarte na warunkach określonych w punkcie pierwszym, drugim i trzecim uznaje się za zawarte prawidłowo, transakcja czwartego typu jest zaś nieważna.

PRYZNANIE SIĘ

Jest to działanie posiadające ogromne znaczenie dla funkcjonowania prawa w społeczeństwie. Pracę, którą wykonuje sąd gromadząc dowody i argumenty, rozważając motywy i ewentualności można skrócić do dwóch minut usuwając przy tym domysły i niejasności.

Przyznanie się do czegoś ma również znaczenie indywidualne, wynika bowiem z naturalnej w człowieku czci dla prawdy, która walczy bez ustanku z uległością wobec pragnień i namiętności.

Bóg Najwyższy adresuje do wyznawców Islamu takie oto słowa:

„O wy, którzy wierzycie!
Trzymajcie się stale sprawiedliwości-
zaświadczać przed Bogiem-
również względem was samych
albo względem waszych dzieci i krewnych,
czy to będzie bogaty, czy biedny!
-bo Bóg jest im bliższy.
Przeto nie idzie za namiętnością,
abyście nie naruszyli sprawiedliwości.
Jeśli lawirujecie i odwracacie się,
to zaprawdę, Bóg jest w pełni świadomy
tego co czynicie!”
(sura Kobiety, aja 136)

Prorok(S) głosił zaś: ' Mówcie prawdę, choćby miała ona przynieść szkodę wam samym'.

„Przyznanie się do czegoś oznacza w myśl szariatu potwierdzenie czyjejś racji w stosunku do siebie. Może być to na przykład stwierdzenie:”jestem winien takiemu a takiemu 100 riali”.

Przyznanie się ma moc prawną wtedy, gdy osoba przyznająca się jest pełnoletnia, posiada pełnię władz umysłowych i nie działa pod przymusem.

Dlatego oświadczenie dziecka, umysłowo chorego, pijanego itp. nie ma mocy wiążącej, podobnie jak przyznanie się do czegoś we śnie lub pod przymusem.

PRODUKTY ZDATNE DO JEDZENIA I PICIA

Wszystko, co nadaje się do jedzenia i picia jest przez szariat dozwolone z kilkoma tylko wyjątkami wymienionymi w Koranie bądź określonymi w tradycji. Wspomniane wyjątki można podzielić na dwa rodzaje: związane z przyrodążywioną i nieożywioną.

ZWIERZĘTA

Dzieli się one na trzy kategorie; zwierzęta lądowe, morskie i ptaki.

Zwierzęta morskie- spośród tych zwierząt tylko mięso ptaków morskich i ryb mających łuski jest dozwolone. Mięso innych ryb, np. węgorza lub zwierząt takich jak żółw, foka, mors itp. jest zakazane.

Zwierzęta lądowe- można je podzielić na dwie grupy: dzikie i domowe. Ze zwierząt domowych dozwolona jest baranina, wołowina (cielęcina) oraz mięso wielbłąda. Dozwolone jest również mięso muła, osła i konina, nie zaleca się jednak ich spożywania. Zakazane jest natomiast mięso świni, psa i kota. Spośród zwierząt dzikich dozwolone jest mięso bawołu, kozicy, koziorożca, zebry i sarny. Mięso zwierząt drapieżnych: Lwa, pantery, tygrysa, wilka, lisa czy szakala jest zakazane. Podobnie rzecz się ma z mięsem innych zwierząt posiadających pazury, np. zająca.

Ptaki- mięso ptaków, które mają wole lub unoszą się w powietrzu machając skrzydłami jest dozwolone. Do tej grupy należą: kura, gołąb, synogarlica, bażant itp. Inne, zaopatrzone w szpony, są dla wyznawców Islamu zakazane.

Dodać trzeba, że dozwolone są niektóre gatunki szarańczy, ale tę kwestię regulują już przepisy szczegółowe.

KOMENTARZ: To, czy mięso jest dozwolone, zależy nie tylko od gatunku zwierzęcia, ale i od sposobu uboju, który regulują przepisy praktyczne.

RZECZY

Pod tym pojęciem rozumiemy twory natury pozbawione życia, które dzieli się na dwie kategorie: ciała stałe i ciecze.

Spośród ciał stałych zabronione jest spożywanie:

1- padliny, bez względu na to, czy jest to mięso dozwolone czy zakazane. Nie można również jeść nieczystości takich jak odchody zwierząt zabronionych lub pokarm nimi skażony,

2-ziemi,
3-śmiercionośnych trucizn,
4-rzeczy, które z natury wzbudzają w człowieku obrzydzenie, takich jak: odchody zwierząt dozwolonych, ich mózg, zawartość jelit itp. Przepisy szczegółowe wymieniają piętnaście zakazanych części ciał zwierząt, których mięso jest dozwolone.

W przypadku cieczy zabronione jest spożywanie:

1-napojów alkoholowych, niezależnie od rodzaju i ilości,
2-mleka zwierząt zakazanych, jak świnia, pies czy kot,
-krwi zwierząt posiadających obieg tętniczy,
4-cieczy nieczystych, takich jak mocz lub sperma zwierząt posiadających tętniczy obieg krwi,
5-cieczy skażonych jakąkolwiek nieczystością.

KOMENTARZ: wymienione zakazy pokarmowe nie obowiązują w sytuacjach wyjątkowych, kiedy istnieje zagrożenie śmiercią głodową bądź chorobą, w czasie podróży, gdy nie ma innego pokarmu a niejedzenie może przynieść zgubę. Zakaz nie obowiązuje tak długo, jak długo trwa wyjątkowa sytuacja. Zwolnienie z zakazu nie obejmuje osób, które popadły w ciężkie położenie realizując grzeszny cel lub stawiając opór muzułmańskiemu rządowi.

NAPOMNIENIE

Przestrzeganie higieny jest jednym z najważniejszych obowiązków człowieka, który bez trudu rozumie znaczenie tej powinności dzięki danej mu przez Boga naturze.

Każdy zdaje sobie sprawę, jak wielki jest wpływ spożywanego pokarmu na stan zdrowia. Pomijając już względy medyczne spójrzmy po prostu na zachowanie się osoby trzeźwej i pijanej. Występuje między nimi kolosalna różnica i nikogo nie trzeba przekonywać, że trzeźwość odgrywa ogromną rolę w życiu człowieka i społeczności.

Może się zdarzyć, że ktoś przyzwyczai się do jedzenia lub picia jakichś obrzydliwości. Skutek tego będzie taki, że jego towarzystwo będzie dla otoczenia przykre i uciążliwe. Dlatego też oczywistym jest fakt, że człowiek musi przyjąć pewne ograniczenia.

Wszystko co jest na Ziemi Bóg stworzył z myślą o człowieku. Sam nie ma bowiem żadnych potrzeb. Stwórca wie najlepiej, co jest dla człowieka pożyteczne a co szkodliwe. Dlatego właśnie uczynił niektóre rzeczy

zakazanymi. Z nauk Imama Rezy(A) dowiadujemy się, że „Bóg dozwolił to, co służy człowiekowi i przynosi mu korzyść, zakazał zaś tylko tego, co powoduje szkody, sieje zgorzenie i przynosi śmierć”. Powody niektórych zakazów są oczywiste, inne stają się jasne po przeprowadzeniu naukowych badań i analiz, są wreszcie takie, których do końca nie rozumiemy. Nie oznacza to, że nie rozumiemy ich nigdy, a tym bardziej nie świadczy, że nie mają one sensu.

Należy uwzględnić ich Boskie pochodzenie i zestawić bezmiar Bożej mądrości z wąskim spojrzeniem człowieka i skąpym zasobem jego środków badawczych.

PRZYWŁASZCZENIE

Zajęcie cudzego mienia przy pomocy siły gdy nie wchodzi w grę żadne prawne roszczenie do tytułu własności lub zagarnięcie cudzego mienia i czerpanie z niego korzyści bez poczytywania go za swą własność-to wedle szariaty przywłaszczenie.

Inaczej mówiąc przywłaszczenie to przejęcie cudzej własności bez żadnych podstaw prawnych takich jak :transakcja kupna-sprzedazy, dzierżawa, przyzwolenie na korzystanie.

Szkodliwość tego czynu polega na tym, że narusza on w istotny sposób prawo do własności, jedną z fundamentalnych zasad życia zbiorowego. Poza tym stwarza nastrój zagrożenia i niepewności, który hamuje w znacznej mierze postęp społeczny.

Jeżeli silniejsi zaczęną przywłaszczać sobie bezkarnie mienie słabszych, to prawo do własności zacznie tracić znaczenie i stanie się w końcu iluzją. Każdy, kto dostrzeże wokół siebie słabszych niż on sam chętnie przejmuje ten model postępowania. Drżący ze strachu o swe mienie zwykli ludzie będą starali się zaskarbić sobie łaski możnych nie bacząc na własną godność i honor. Społeczeństwo przekształci się wówczas w jeden wielki targ niewolników, na którym będą królowały przemoc i strach a godność ludzką zastąpi zawiść i pochlebstwo.

Z tego właśnie powodu Islam uznaje przywłaszczenie za ciężki grzech i nakłada na jego sprawców dotkliwe kary.

Koran i tradycja mówią, że Bóg może wybaczyć każdy grzech z wyjątkiem bałwochwalstwa (szirk). Chociaż odpowiednia pokuta może wyjednać przebaczenie i tego grzechu. Lecz ten, kto naruszył prawa innego człowieka i przywłaszczył sobie jego mienie może liczyć na miłosierdzie Najwyższego tylko po zrekomensowaniu krzywdy jakie wyrządził bliźnim.

1. Przywłaszczone mienie należy jak najszybciej zwrócić prawowitemu właścicielowi, a w przypadku jego śmierci- spadkobiercom. Wyobraźmy sobie, że ktoś umieścił przywłaszczony metalowy pręt w fundamentach domu. Choć wartość domu tysiące razy przekracza wartość pręta, należy dom zburzyć a pręt oddać właścicielowi. Można tego uniknąć, jeżeli właściciel zadowoli się rekompensatą pieniężną. Załóżmy, że ktoś przywłaszczył sobie kilogram pszenicy i zmieszał go z workiem jęczmienia. Jeżeli właściciel pszenicy nie zadowoli się rekompensatą pieniężną, należy oddzielić pszenicę od jęczmienia.

2. W razie zaistnienia ubytków w przywłaszczonym mieniu oddając je należy naprawić szkody.

3. W przypadku, gdy przywłaszczone mienie zaginie, trzeba wypłacić właścicielowi rekompensatę pieniężną.

4. Jeżeli ktoś przywłaszczy sobie będące dla kogoś źródłem zarobkowania, to winien pokryć poniesione straty przy zwrocie, nawet jeśli sam nie czerpał z przywłaszczonej rzeczy żadnych korzyści.

W innym przypadku, kiedy przywłaszczający ponosi koszty związane z przywłaszczonym mieniem, to i tak nie nabywa doń żadnych praw. Załóżmy, że ktoś przywłaszczył sobie owcę, której zapewnił paszę, pomieszczenie itp. Czy może rościć sobie wtedy jakiegokolwiek prawa? Żadne. Nieco inna sytuacja pojawia się wtedy gdy poniesione przez sprawcę przywłaszczenie kosztów można oddzielić od samego mienia. Jeśli ktoś zagarnie cudzą ziemię i uprawia ją, to przy zwrocie wypłaca należne odszkodowanie lecz owoce pracy należą do niego.

PRAWO PIERWOKUPU

Jeżeli dwóch współników posiada dom lub inną nieruchomość i jeden z nich postanawia pozbyć się swego udziału na rzecz osoby trzeciej, to drugi współnik ma prawo odkupić ten udział na warunkach i po cenie uzgodnionej z osobą trzecią. Przywilej ten nosi nazwę prawa pierwokupu.

Prawo to wiąże się z ochroną udziałów przy wspólnym władaniu własnością i zapobiega konfliktom związanym ze zmianą współwłaściciela. Rozbieżność zdań między nowymi współnikami może bowiem doprowadzić do ustawicznych sporów i kłótni. Prawo pierwokupu nie wyrządza szkody sprzedającemu swój udział, chroni natomiast osobę pozostającą w spółce. Odnosi się ono jednak wyłącznie do nieruchomości: domów, zabudowań, sadów, pól itp.

NIEUŻYTKI I ICH ZAGOSPODAROWANIE

Zagospodarowanie ziemi, której nikt nie wykorzystuje (tzn. nigdy nie uprawianej bądź porzuconej) jest w Islamie uczynkiem godnym pochwały i stanowi podstawę do uzyskania nad nią prawa własności. Czyn taki zostanie nagrodzony też w życiu przyszłym. Prorok(S) powiedział, że „ten kto zagospodaruje nieużytek staje się jego właścicielem”. Imam Sadiq (A) nauczał, że: „ci którzy zagospodarują nieużytek mają pierwszeństwo w roszczeniach o prawa własności nad nim”.

W Islamie nieużytki są własnością „Boga, Proroka(S) i Imamów(A)”, to znaczy, że należą do muzułmańskiego rządu i ten, kto zajmie się ich uprawą uzyskuje do nich prawa.

Istnieją kilka warunków koniecznych do spełnienia dla uzyskania tytułu własności, przy czym obowiązuje tu zasada pierwszeństwa:

1-uzyskanie zgody Imama lub jego zastępcy,

2-dany teren jest nieogrodzony lub w inny sposób nie oznakowany jako cudza własność,

3-nie jest to teren przynależący lub w inny sposób nie oznakowany jako cudza własność,

3-nie jest to teren przynależący do cudzej nieruchomości, np. strumień, rów, pobocze itp

4-dany teren nie należy do meczetu lub fundacji dobroczynnej oraz nie jest wspólną własnością gminy, jak np. droga.

KOMENTARZ: „Zagospodarowanie nieużytków” to termin związany z prawem zwyczajowym. Przyjęcie przez społeczność twierdzenia, że „taki a taki zagospodarował coś” jest równoznaczne z nadaniem mu prawa własności. Oczywiście sam termin nie jest jednoznaczny i zależy od charakteru zagospodarowanego obiektu. Jeśli chodzi o nieużytki rolne uznaje się, że jest to zaoranie i wykonanie pozostałych prac polowych. W przypadku zrujnowanych budynków jest to postawienie lub wyremontowanie ścian.

Kopaliny widoczne na powierzchni ziemi i nie wymagające specjalnego wydobywania mogą być wykorzystywane przez wszystkich ludzi w miarę potrzeb. Jeśli pozyskanie kopaliny wymaga specjalnych zabiegów technicznych, to prawo własności należy do tego, kto zdał sobie trud wykonania tych robót.

Duże ciekły wodne są wspólną własnością wszystkich muzułmanów, podobnie deszcz i woda z roztopionego śniegu. O pierwszeństwie w korzystaniu decyduje w tym wypadku bliskość zamieszkania.

RZECZ ZNALEZIONA

1. Jeżeli wartość znalezionej rzeczy, którego właściciel pozostaje nieznaną nie przekracza 1 miskala³⁴ srebra, to znalazca może ów przedmiot zatrzymać. W innym wypadku daną rzecz przetrzymać przez rok ogłoszwszy o tym fakcie. Jeżeli w tym czasie nie znajdzie się właściciel zguby, należy rozdać ją między ubogich.

2. W przypadku, gdy mamy do czynienia z rzeczą znaną w ruinach lub innym miejscu opuszczonym, znalazca ma prawo ją zatrzymać. Jeżeli przedmiot został znaleziony w ziemi należy go zwrócić właścicielowi, jeżeli ten potrafi dowieść, że należy do niego. Inaczej przedmiot staje się własnością znalazcy.

3. Te same prawa obowiązują w odniesieniu do znalezionych zwierząt.

4. Obowiązkiem wszystkich muzułmanów jest wychowanie znalezionej sieroty.

5. Jeżeli została komuś powierzona rzecz pochodząca z kradzieży powinien on zwrócić ją właścicielowi. Niedopuszczalne jest oddanie jej złodziejowi, ponieważ prawa odnoszące się do rzeczy zagubionych obejmują również rzeczy skradzione prawowitemu właścicielowi.

³⁴ 1 miskal=4,64 g.

SPIS TREŚCI

Od tłumacza	3
Wstęp	5
Zarys nauk islamu	8
Religia	8
Wiara	8
Moralność	9
Praktyka	9
Czy związek człowieka z religią jest konieczny?	10
Wnioski	13
Korzyści płynące z religii	13
Cywilizacja ludzka	15
Spółeczna potrzeba praw	16
Zależność człowieka od praw	16
Słaby punkt w rozwoju praw	17
Zasadnicze źródło słabości prawa	17
Przewaga religii nad innymi systemami prawnymi	18
Próby innych rozwiązań	21
Krótką historią religii	22
Islam	23
Znaczenie islamu dla spokoju człowieka	24
Porównanie islamu z innymi religiami	24
Porównanie islamu z innymi systemami społecznymi	26
1- Artykuły wiary	28
Dyskusja o początku stworzenia jest czymś naturalnym	28
Dowody na istnienie Stwórcy	29
Wiara w Boga	29
Wnioski	30
Droga do poznania Boga z punktu widzenia Koranu	32
Nauczanie o Stwórcy świata według Koranu	33
Joran a jednobóstwo	34
Bóg Najwyższy posiada wszystkie cechy doskonałości	36
Dlaczego człowiek nie akceptuje czasem prawdy o Stwórcy świata	36
Potęga i wiedza Boga	38

Sprawiedliwość	39
Miłosierdzie	40
Pozostałe cechy doskonałości	41
Profetyzm	41
Uzasadnienie	42
Różnica pomiędzy człowiekiem a pozostałymi istotami	42
Cechy proroka	43
Prorocy wśród ludzi	44
Prorocy główni i pozostali	45
Jego Świętobliwość Noe (A)	45
Jego Świętobliwość Abraham (A)	46
Jego Świętobliwość Mojżesz Prawodawca (A)	47
Jego Świętobliwość Jezus Mesjasz (A)	48
Jego Świętobliwość Muhammad syn Abdullaha (S)	49
Zdarzenia u mnicha Bachiry	51
Opowiadanie mnicha Nastury	52
Zwiastowanie głoszone przez Żydów z Medyny	52
Koran wskazuje na zwiastowanie prorocтва	53
Od zwiastowania do ucieczki	54
Podróż do Tajfu	56
Ucieczka Proroka (S) do Medyny	56
Bitwa pod Badrem	57
Bitwa pod Uhud	58
Bitwa „Rowu”	59
Wojna z Żydami i Bitwa pod Chajbarem	59
Posłanie do królów i władców	60
Bitwa pod Hunajn	60
Bitwa pod Tabuk	61
Inne wojny	61
Sadzawka Chum i problem następstwa	62
Umocnienie pozycji Proroka (S) w Medynie i rozwój islamu	62
Spojrzenie na moralność i duchowe wnętrze Proroka (S)	63
Duchowość Proroka (S) miała ponadnaturalny charakter	65
Obraz życia Proroka (S)	66
Posłanie Proroka (S) do Muzułmanów	70
Szlachetny Koran	70
Koran jest cudem	74
Oskarżenie Proroka (S)	76

Koran żąda aby politeiści wzięli udział w dyspucie	76
Ludzie Domu Proroka (S)	79
Jednoznaczne pierwszeństwo Alego (A) i pozostałych Ludzi Domu ...	80
Imamat	81
Argumenty	82
Nie można obyć się bez Imama	83
Prorok (S) a kwestia namiestnictwa	83
Prorok (S) mianuje swego następcę	84
Nieomyślność Imama	85
Moralny prymat Imama	85
Wiedza Imama	85
Czternaści bezgrzesznych osób	85
Imamowie Drogi Prawdy	86
Ogólny obraz życia Ludzi Domu	86
Zasadnicza przyczyna rozbieżności między imamatem a współczesnymi mu rządami	87
Wyjątkowy aspekt w postępowaniu Ludzi Domu	89
Ali (A)	90
Jej Świętobliwość Fatima	92
Imam Hasan i Imam Husajn (Pokój im)	93
Czy postępowanie Imama Hasana (A) różniło się od postępowania Imama (A) Husajna (A)?	95
Imam Sadżdżat (A)	97
Imam Muhammad Baqir (A)	98
Imam Dża'far Sadoq (A)	98
Imam Musa Kazim (A)	99
Imam Reza (A)	100
Imam Muhammad Taqi (A), Imam Ali An-Naqi (A) oraz Imam Hasan Askari (A)	101
Imam Epoki, Obiecany Mahdi (A)	101
Postępowanie proroków i Imamów jest lekcją moralności	102
Zmartwychwstanie	103
Zmartwychwstanie a religie i narody	104
Zmartwychwstanie w Koranie	104
Od śmierci do zmartwychwstania	105
Znaczenie śmierci z punktu widzenia islamu	106
Świat Barzachu	107

2 – Moralność	108
Różnica zdań w ustaleniu obowiązku	109
Znajomość obowiązku	110
Obowiązki człowieka wobec Boga	110
Pobożność	111
Obowiązki człowieka względem siebie	112
Higiena ciała	113
Higiena ducha	115
Pozycja ucznia w islamie	116
Znaczenie nauczyciela	117
Szacunek dla uczonych	117
Obowiązek nauczyciela i ucznia	118
Ważne dwa punkty w naukach islamu	119
Powstrzymanie się od swobodnego myślenia i wyrażania prawdy	120
Wnioski	120
Idżtihād i taqlīd	121
Obowiązek człowieka względem rodziców	122
Znaczenie relacji międzypokoleniowych	123
Obowiązki rodziców względem dzieci	123
Szacunek dla starszych	124
Obowiązek człowieka wobec krewnych	124
Obowiązek wobec sąsiadów	125
Obowiązek wobec biednych i bezradnych	125
Obowiązek wobec społeczeństwa	126
Sprawiedliwość	127
Umiejętność obcowania z ludźmi	128
Dokuczliwość i przestępstwo	129
Towarzystwo ludzi uczciwych	130
Towarzystwo ludzi złych	130
Prawdomówność	131
Szkodliwe następstwa kłamstwa	131
Obmowa i pomówienie	132
Zhańbienie	132
Poczucie godności osobistej i prawość	133
Dobroczynność i opieka	133
Wzajemna pomoc	134
Dobroczynność w praktyce	134

Poświęcenie	135
Hojność i szczodrość	136
W obronie własnej	137
Święta wojna w islamie	137
Ucieczka z placu boju	138
Obrona wody i ziemi	139
Walka z wrogami wewnętrznymi	139
Obrona prawdy	140
Morderstwo	140
Zamach na własność sieroty	140
Utrata wiary w miłosierdzie Boże	141
Gniew	141
Korupcja	142
Kradzież	142
Oszustwo	142
Kara za grzechy w islamie	143
Konieczność pracy – znaczenie handlu i wytwórczości	143
Potępienie bezczynności	144
Rolnictwo	144
Wiara we własne siły	144
Na łaskawym chlebie	145
3 - Kult i przykazania	146
Modlitwa	146
Modlitwy obowiązkowe	147
Czynności wstępne	147
Oczyszczenie	147
Nieczystości	147
Środki oczyszczające	148
Przepisy dotyczące ablucji	149
Ablucja	149
Czynniki naruszające ważność ablucji	149
Kąpiel rytualna	150
Tajammum	151
Kolejność czynności	151
Zasady	151
Pora modlitwy	151

Ubiór	152
Miejsce	153
Qibla	153
Czynności składające się na modlitwę	153
Filary modlitwy	154
Intencja (Nijat)	154
Takbir	154
Qijam	155
Ruku'	155
Sadżda	155
Wyznanie wiary i pozdrowienie	155
Modlitwa na specjalną okoliczność	156
Porządek modlitwy	156
Modlitwa podróznego	157
Modlitwa zbiorowa	157
Warunki modlitwy zbiorowej	157
Zasady modlitwy zbiorowej	158
Post	158
Ramadan - miesiąc Boga	159
Post pobudza pobożność	159
Naruszenie postu	160
Transakcja handlowa	160
Sprzedż za gotówkę, na kredyt i „na pniu”	161
Przyznanie się	162
Produkty zdatne do jedzenia i picia	163
Zwierzęta	163
Rzeczy	163
Napomnienie	164
Przywłaszczenie	165
Prawo pierwokupu	166
Nieużytki i ich zagospodarowanie	167
Rzecz znaleziona	168

Uwagi:

1. Przypisy u dołu stron pochodzą od autora (za wyjątkiem przyp. 14; 15). Przypisy numerowane w tekście pochodzą od tłumacza.
2. Wszystkie cytaty koraniczne zostały zaczerpnięte z przekładu Józefa Bielawskiego („Koran”, Warszawa 1986, PIW).

